

O B Č I N A
Grad

Informativno glasilo Občine Grad

leto XVIII

številka 49

december 2017

Naj bo dobro leto 2018!

SPOŠTOVANE OBČANKE, SPOŠTOVANI OBČANI,

leto 2017 je skoraj za nami. Ali nam je prineslo vse tisto, kar smo si na začetku leta zaželeli, bo presodil vsak zase sam. Ljudje smo namreč bitja, ki imamo vedno veliko želja, vsak dan več. Imeti želje in nove cilje je tista sila, ki nas žene naprej. Ko nam uspe uresničevati zastavljene cilje, smo zadovoljni. Znati hoditi naprej pa moramo tudi tedaj, ko je potrebno premagovati ovire.

V iztekajočem letu smo med drugim izpeljali tri večje investicije. Kar na nekaj javnih poteh smo izvedli asfaltno prevleko in tako omogočili boljše pogoje za vožnjo. Dokončali smo tudi sanacijo čistilne naprave v Motovilcih. Projekt, ki pa bo pustil največji pečat v našem okolju, je izgradnja krožišča v Motovilcih, z željo, da se zagotovi varnost v cestnem prometu, za katero smo odgovorni vsi udeleženci. O vseh drugih izvedenih delih boste lahko prebrali v tej številki glasila.

Vem, da je pred nami še veliko nalog, ki jih bo potrebno izvesti. Ne smemo pa pozabiti, da lahko načrtujemo le toliko, kolikor nam bodo dopuščala finančna sredstva. Prepogosto se soočamo z novimi zahtevami in nalogami, pri tem pa država nima poslušna po sprejetju primerne povprečnine. Verjamem, da bomo s skupnim sodelovanjem lahko tudi v naslednjem letu uresničevali nove naloge.

Drage občanke, spoštovani občani, praznični dnevi naj bodo za vas tisti dnevi, ko boste odložili skrbi in poiskali sočloveka za prijetno druženje in pogovor. Želim vam obilo zdravja, zadovoljstva, miru, osebne sreče, spoštovanja, ljubezni in vseh tistih drobnih stvari, ki nam lepšajo naš vsakdan! Praznične dni preživite čim bolj mirno in vse to naj vas spremlja tudi v letu 2018!

Vaša županja
Cvetka Ficko

SPOŠTOVANE BRALKE, SPOŠTOVANI BRALCI!

Koledarsko leto počasi dobiva svojo končno podobo in predvsem v njegovem zadnjem mesecu se še kako radi zazremo v številne izzive, pridobljena znanja in izkušnje ter uspehe, ki smo jih dosegali na osebni ravni, v družini, v šoli, na delovnem mestu ali v širši skupnosti.

Vsak posameznik je pri uresničevanju svojega poslanstva dragocen in neponovljiv ter v sozvočju z drugimi prispeva k ohranjanju naravnih danosti, ustvarja prijazno okolje in s svojo življenjsko močjo pripomore k prijetnejši in lepši družbi. Nekateri so prav letos sprejemali pomembne življenjske odločitve in podarili novo življenje.

Novi nalogi naproti se je podal tudi nov uredniški odbor Informativnega glasila, ki se prejšnjemu za dolgoletno obveščanje občanov zahvaljuje.

Obsežna izdaja glasila ponuja pregled celoletnega dogajanja in dosežkov občinskih organov, društev, zavodov in duhovnih ustanov. Tako smo v občini pridobili pomembne investicije in izvajali potrebne sanacije, z marsikatero prireditve odšli domov z novimi spoznanji in znanstvi, pripomogli k večji prepoznavnosti Občine Grad in Krajinskega parka Goričko, se medgeneracijsko, kulturno in duhovno bogatili ter skrbeli za osebnostno rast, vsestranski razvoj in napredek v lokalni skupnosti. Vsak se je na svojem področju trudil za učinkovito delovanje v dobro vseh. Tistih, ki tukaj bivamo in tistih, ki naše kraje obiščejo.

Leto, ki se izteka, je bilo namenjeno spominu na Jožeta Plečnika in na 500 let od začetka reformacije. Osebnosti, ki je zaznamovala naš sakralni biser sredi vasi Grad in prelomnici v zgodovini, ki je dala versko raznolikost. Leto, ki prihaja, pa bo leto kulturne dediščine, ko bomo svojo pozornost namenjali kulturnim znamenitostim, ljudskemu izročilu, tradiciji in običajem ter ohranjanju lastne identitete v evropskem prostoru.

Drage občanke in občani!

Želim vam, mirne, upanja in topline polne božične praznike, v letu 2018 pa naj vas spremlja zdravje, sreča, spoštovanje in ljubezen ter pogum, vztrajnost in ustvarjalnost pri uresničevanju zadanih ciljev in želja. V prazničnih dneh pa si namenimo dragocen čas in razveselimo drug drugega s srečanji in z drobnimi pozornostmi.

Želim vam prijetno branje glasila in vse dobro v prihajajočem letu.

Štefanija Fujs
glavna in odgovorna urednica

PREGLED DELA

Drage občanke/dragi občani, v tem času se izdelujejo ocene, poročila, obračuni, statistike o preteklem letu. Ovrednoteno bo pod različnimi vidiki. Najvažnejše pa je, ali je bilo to leto blagoslovljeno? Je končni obračun vseh plusov in minusov spodbuden? Je za nami leto nesreč, neurejenih odnosov, kriz in trpljenja?

Tudi na Občini Grad smo vestno sledili zastavljenim ciljem in izpolnjevanju zakonsko predpisanih nalog in obveznosti. Ni nam vseeno, kako se občina razvija in kakšno jo bomo zapustili mlajšim rodovom. Delamo po naših zmožnostih, skrbno, gospodarno in odgovorno. Vsi cilji so usmerjeni k napredku in razvoju celotne občine.

Zavedamo se, da le s skupnim delom lahko uresničujemo zastavljene načrte. Vsak na svojem področju, ko sprejme funkcijo, se mora zavedati, da sprejme tudi odgovornost in mora odgovorno določiti prednostne naloge. Glede na stanje, v katerem je občina bila in je še, je jasno, da vseh projektov ne moremo uresničiti istočasno. Želja je veliko več kot je možnosti, vendar se trudimo, zato bi vam radi predstavili sedanje stanje.

Občine smo glede na organiziranost države prve, ki smo soočene s težavami, s katerimi se srečujemo ljudje. Smo prve, ki zaznavamo težave in slabosti sistema, postavljenega od zgoraj in smo prve, ki poskušamo reševati nastale težave.

Upamo in verjamemo, da smo v tem času dokazali, da želimo delati odprto in pregledno, da znamo in zmoremo prisluhniti potrebam občanov in jim ponuditi roko v pomoč vedno, kadar je to v naši moči in pristojnosti. Občinski proračun je skromen, zato moramo postopati v smislu dobrega gospodarja, skrbno obrniti vsak evro s ciljem, da bomo uspeli izpeljati zastavljene investicije.

Dragi občani, naša prizadevanja stremijo za lepši, boljši in varnejši jutri, a dobro vemo, da je do cilja vrsta ovir, vidnih in nevidnih, pričakovanih in nepričakovanih, birokratskih, finančnih, objektivnih in subjektivnih. Prišel bo čas, ko se bomo s ponosom ozrli na prehojeno in doseženo, tudi v tem težkem obdobju. Nič na poti napredka ni enostavno ali podarjeno.

Z vztrajnostjo prihajajo tudi rezultati. Občani svojo naklonjenost razvoju in pripadnost občini odkrito in iskreno izkazujejo. V naših prizadevanjih nam je to v veliko pomoč in podporo. V takšnem okolju je lažje, lepše in pravzaprav edino možno delati.

Nekaj izpeljanih del smo vam že predstavili v posebni izdaji ob 17. občinskem prazniku, sedaj pa vam predstavljamo predvsem delo od praznika naprej. Seznanili vas bomo tudi s statističnimi podatki.

PREBIVALCI – STATISTIKA

V letu 2017 je bilo v Občini Grad 2.199 prebivalcev in število prebivalcev vsako leto žal upada.

Naselje/Leto	2013	2014	2015	2016	2017
DOLJNI SLAVEČI	452	442	435	417	415
GRAD	697	704	691	689	673
KOVAČEVCI	129	119	116	111	111
KRUPLIVNIK	215	211	208	207	203
MOTOVILCI	281	279	282	277	277
RADOVCI	222	226	222	213	211
VIDONCI	325	323	318	314	309
Skupaj	2.321	2.304	2.272	2.228	2.199

Viri podatkov: Centralni register prebivalcev in Register tujcev ter SURS: september 2017.

NOVOROJENCI

Spodbudno pa je, da se je v letošnjem letu do konca novembra v Občini Grad **rodilo 16 otrok**; 7 deklic in 9 dečkov: Mija, Timeja, Lina, Rene, Žan, Nik, Noa, Lionel, Marija, Melani, Luka, Staša, Svit, Ema, Jan in Žan.

Občina Grad podeljuje enkratno denarno pomoč ob rojstvu otroka v višini 200,00 EUR.

ŠTUDENTJE

V letu 2017 smo študentom za napredovanja v višji letnik ter za dokončanje študija podelili 3.270,00 EUR. Občina Grad je v tem letu pridobila 7 diplomantov, in sicer inženirja informatike, diplomiranega inženirja mehatronike, diplomirano pravnico, magistrico mikrobiologije, diplomirano inženirko laboratorijske biomedicine, diplomirano geografinjo in profesorico pedagogike ter diplomiranega jezikovnega posrednika.

O DELU OBČINSKEGA SVETA

Občinski svet Občine Grad je na svoji 24. redni seji, dne 28. 9. 2017, sprejel naslednje sklepe:

1. Občinski svet Občine Grad podaja soglasje k ekonomski ceni programa storitve pomoč na domu, ki jo izvaja Dom starejših Rakičan in velja od 1. 10. 2017, in sicer:

V EUR/URO	Od ponedeljka do sobote	Nedelja, prazniki
Ekonomska cena	17,01	18,77
Subvencija občine	9,63	10,51
Subvencija države	0,32	0,32
Prispevek uporabnika	7,06	7,94

2. Občinski svet Občine Grad potrjuje predlog, da se lahko število otrok v enem oddelku prvega starostnega obdobja in enem oddelku drugega starostnega obdobja vrtca Grad poveča za največ dva otroka.
3. Občinski svet Občine Grad potrjuje predlog nove ekonomske cene vrtca v višini 381,27 EUR z veljavnostjo od 1. 9. 2017 naprej.
4. Občinski svet Občine Grad imenuje v uredniški odbor Informativnega glasila Občine Grad:

- go. Štefanijo Fujs, stanujočo Radovci 44, 9264 Grad, kot glavno urednico,
- go. Klementino Pozvek, stanujočo Kruplivnik 32, 9264 Grad, kot članico,
- go. Matejo Knap, stanujočo Dolnji Slaveči 143, 9264 Grad, kot članico,
- go. Mihaelo Žokš, stanujočo Kovačevci 24, 9264 Grad, kot članico,
- go. Melito Ficko Sapač, stanujočo Vidonci 107, 9264 Grad, kot članico.

Mandat članov uredniškega odbora traja štiri leta.

5. Občinski svet Občine Grad se je seznanil z realizacijo proračuna Občine Grad za obdobje od 1. 1. 2017 do 30. 6. 2017.
6. Občinski svet Občine Grad potrjuje predlog rebalansa proračuna Občine Grad za leto 2017.
7. Občinski svet Občine Grad se je seznanil s polletnim poročilom za leto 2017 OŠ Grad.
8. Občinski svet Občine Grad se je seznanil s polletnim poročilom za leto 2017 Zdravstvenega doma Murska Sobota.

Občinski svet Občine Grad je na svoji 3. izredni seji, dne 18. 10. 2017, za volitve člana Državnega sveta – predstavnika lokalnih interesov v volilni enoti številka 11 – z 9 glasovi ZA izvolil naslednjega predstavnika v volilno telo (elektorja) za volitve v Državni svet RS: Silvo Šarkanj, Dolnji Slaveči 3a, 9264 Grad.

SKRB ZA SPLOŠNE IN DRUŽBENE ZADEVE

DRUŠTVA

V letu 2017 so se dodelila sredstva po razpisu naslednjim izvajalcem programov in projektov:

Zap. št.	Vlagatelj	Višina odobrenih sredstev v EUR
NA PODROČJU TURIZMA		
1	Društvo za razvoj in promocijo turizma Občine Grad »Skouriš«	1.282,05
2	Goričko društvo za lepše vütro	425,27
Skupaj turizem		1.707,32
NA PODROČJU KULTURE		
3	Osnovna šola Grad	1.292,58
4	Društvo žena in deklet Kruplivnik	300,00
Skupaj kultura		1.592,58

NA PODROČJU ŠPORTA		
5	Športno društvo Kruplivnik	1.828,21
6	Športno društvo Vidonci	1.046,63
7	Osnovna šola Grad	1.099,91
8	ŠRD Dolnji Slaveči	691,19
9	»Peški« DRS Motovilci	504,85
10	Športno društvo Kovačevci	1.310,05
11	Nino Celec	1.000,00
12	DŠKT »Lukaj« Motovilci	1.239,16
13	Nogometni klub Grad	15.241,55
14	Športno društvo Radovci	822,55
15	Klub malega nogometa Grad	1.215,90
Skupaj šport		26.000,00
SKUPAJ VSA SREDSTVA		29.299,90

Občina Grad je v letu 2017 sklenila pogodbe o sofinanciranju gasilskih dejavnosti s prostovoljnimi gasilskimi društvi in Gasilsko zvezo Grad v naslednjih vrednostih:

Prejemniki sredstev	Znesek v EUR
Gasilska zveza Grad	39.900,00
PGD Dolnji Slaveči	2.150,00
PGD Grad	2.150,00
PGD Kovačevci	1.600,00
PGD Kruplivnik	1.500,00
PGD Motovilci	2.100,00
PGD Radovci	1.750,00
PGD Vidonci	1.850,00
Skupaj	53.000,00

KMETIJSTVO

Zaključen je bil razpis za dodelitev državnih pomoči na področju ohranjanja in spodbujanja razvoja kmetijstva in podeželja v Občini Grad za leto 2017. Skupni znesek razpisanih sredstev po tem javnem razpisu je znašal 19.000,00 EUR in je po Programu ukrepov za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja v Občini Grad za leto 2017 (sprejetem na 19. redni seji Občinskega sveta Občine Grad dne 2. 3. 2017) bil predviden za naslednje namene:

1. Pomoč za naložbe v opredmetena ali neopredmetena sredstva na kmetijskih gospodarstvih v zvezi s primarno kmetijsko proizvodnjo.
 2. Pomoč za naložbe v zvezi s predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov.
 3. Pomoč za plačilo zavarovalnih premij.
 4. Pomoč za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter naložbe v dopolnilno in nekmetijsko dejavnost na kmetiji.
 5. Podpora ohranjanju oz. povečevanju rodovitnosti tal.
- Skupno smo prejeli 48 vlog ter razdelili 15.685,43 EUR.**

DONACIJE

Seznam podeljenih donacij v letu 2017:

Prejemniki donacije	Znesek v EUR
Gimnazija Murska Sobota, donacija za maturantski ples	125,00
Ekonomska šola Murska Sobota, donacija za maturantski ples	125,00
Ekonomska šola Murska Sobota, donacija za šolski sklad	105,00
Klub starodobnikov Srebrni breg, Martinje	75,00
Planinsko društvo Goričko Tromeja, Gornji Slaveči	75,00
Društvo paraplegikov Prekmurja in Prlekije, Murska Sobota	100,00
Društvo upokojencev Grad	285,00
Kamnoseštvo Bunderla, Štefan Bunderla s.p.	150,00
Avto moto klub starodobnih vozil Goričko, Rogašovci	70,00
Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Murska Sobota	75,00
Medobčinsko društvo invalidov Murska Sobota	120,00
Društvo za osteoporozo Pomurja - Radenci	50,00
Združenje multiple skleroze Slovenije, prekmurska podružnica, Murska Sobota	114,00
Društvo študentov gozdarstva, Ljubljana	100,00
Društvo varnega zavetja Pomurja, Ljutomer	300,00
Čebelarsko društvo Grad	1.000,00
Župnija Grad	1.000,00
Skupaj	3.869,00

MALE HIŠNE ČISTILNE NAPRAVE

Občina Grad sofinancira nakup in vgradnjo malih čistilnih naprav na območju Občine Grad v velikosti do 50 populacijskih ekvivalentov. Razpis je objavljen na spletni strani Občine Grad <http://www.obcina-grad.si/novica/91900>. V letošnjem letu smo do konca novembra iz proračuna Občine Grad sofinancirali nakup in vgradnjo **7 malih čistilnih naprav v skupni višini 7.000,00 EUR.**

ENKRATNA DENARNA POMOČ

Kot vsako leto smo tudi letos podeljevali enkratne denarne pomoči socialno ogroženim občanom v višini 50,00 EUR. V ta namen je v proračunu Občine Grad namenjenih 3.000 EUR.

OBČINSKI PROJEKTI 2017

SANACIJA ČISTILNE NAPRAVE V MOTOVILCIH

Občina Grad ima na območju naselja Motovilci izgrajeno kanalizacijsko omrežje, ki se zaključuje z rastlinsko čistilno napravo s kapaciteto čiščenja 300 PE. Obstoječa ČN Motovilci je bila delno zamuljena na prvi od treh zaporedno vezanih gred s horizontalnim podpovršinskim tokom. Težave s prevodnostjo so se kazale tudi v drugi in tretji gredi, saj se je voda občasno pojavila na površini grede. Prav tako se je izkazalo, da imajo črpalke, ki dovajajo vodo na ČN, prevelik pretok, kar povzroča slabše usedanje delcev v samem usedalniku kot tudi prehitro dovajanje vode, kar otežuje pretočnost skozi substrat.

Velikokrat je prihajalo do težav, vaščani so bili v skrbeh (predvsem hiše v spodnjem delu vasi) dogajali so se izlivi, črpalke so bile večkrat v okvari in so terjale zamenjavo. Delavci režijskega obrata so zaradi odprave napak v delovanju čistilne naprave dela opravljali tudi med vikendom, ko so odstranjevali zamašenost in tako zagotovili pretočnost kanalizacije.

Zaradi vedno večjih stroškov vzdrževanja in nefunkcionalnosti je bilo potrebno pristopiti k sanaciji čistilne naprave. V mesecu avgustu so se pričela sanacijska dela na rastlinski čistilni napravi v Motovilih. **Vrednost del je bila 41.951,38 EUR brez DDV za elektro in montažna dela.** Izvajalec del je bilo podjetje Liviplant d. o. o. **Grabna dela** pa je izvajal Andrej Fujs s. p. **v vrednosti 18.209,04 EUR brez DDV.**

Začetek sanacije. (Foto: M. Žokš)

Izkop obstoječe grede.

Položitev cevi v gredi.

Montaža usedalnikov.

INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE JAVNIH POTI

Za izbor izvajalca del je bilo objavljeno javno naročilo na portalu javnih naročil. Najugodnejšo ponudbo je podalo podjetje Pomgrad d. d. **Pogodbena vrednost del je bila 133.943,10 EUR.** Za ta dela smo prejeli nepovratna sredstva Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo v okviru Zakona o financiranju **občin v višini 75.137 EUR.**

Podpis pogodbe: županja Cvetka Ficko in Boris Sapač, namestnik predsednika uprave podjetja Pomgrad d. d. iz Murske Sobotе.

Sanacijska dela so se izvedla na javnih poteh:

- v naselju Vidonci (JP 697570 Horvatova cesta–Dolenjski vrej v dolžini 1.145 m),
- v naselju Kruplivnik (JP 697890 Frumenova graba v dolžni 60 m, JP 697860 mimo Martinoša in mlina, odsek od križišča občinske ceste mimo mlina v dolžini 300 m, odsek od mostu proti Vladoju v dolžini 150 m, od mostu proti Recku v dolžini 100 m),
- v naselju Grad (JP 697410 Majcev breg v dolžini 900 m)
- ter v naselju Dolnji Slaveči (JP 698050 Olabe spodnji del, odsek od Pütara proti Pozveku v dolžini 145 m, odsek Potočnik–igrišče, JP 698090 Vratušov–Vidonjev breg, odsek Vidonjev breg–Sijarto v dolžini 40 m, odsek Makovec).

V naselju Kruplivnik JP 697860 – odsek od mostu proti Recku. (Foto: M. Žokš)

IZGRADNJA KROŽIŠČA V MOTOVILCIH

Gre za nevarno križišče, kjer se sekajo ceste med Pertočo in Gradom ter med Motovilci in Dolnji Slaveči. **Vrednost pogodbe znaša 79.126,59 evrov z DDV.** Za izbor izvajalca del je bilo objavljeno javno naročilo na portalu javnih naročil.

Županja Občine Grad Cvetka Ficko in direktor podjetja Pomgrad – Cestno podjetje d. d. Jožef Dominko podpisala pogodbo za izgradnjo krožišča v Motovilih. (Foto: Mihaela Žokš)

Križišče v Motovilih se je oblikovalo v krožišče – pred. (Foto: M. Žokš)

Danes krožišče. (Foto: M. Žokš)

SANACIJA MOSTU GRAD - BEŽANOVA GRABA

Izvedena je bila sanacija mostu pri Gradu Bežanova graba. **Vrednost del je znašala 3.831,63 EUR.** Sanacijo je izvajal Režijski obrat Občine Grad.

Veliko del je bilo narejenih na **področju odvodnjavanja**, saj je zaradi zamuljenosti, zaraščanja in naplavin prihajalo do vse večjih težav. Tako se je očistilo več propustov in jarkov, nekaj propustov se je naredilo na novo. Na najbolj poškodovanih predelih smo položili kanalete, da voda odteka čim hitreje in da ne odnaša zemlje, s tem pa se podaljša življenjska doba ceste.

Na novo urejen propust čez cesto - Dolnji Slaveči - Mekišov bregj

Ureditev brežine s kanaletami

Tekoče smo tudi izvajali vsa vzdrževalna dela kot so košnja bankin, pokopališč, javnih površin. Skrbeli smo za red in čistočo po naših cestah: praznjenje košev za smeti, pometanje cestišč in pločnikov, ureditev rož, nasadov na javnih površinah; za prevoz in postavljanje šotorov, pagod, odra in miz, čiščenje cerad šotorov in pagod ...

VZDRŽEVANJE GOZDNIH CEST

Dela na gozdnih cestah v letu 2017, za katera je bila vrednost del **3.924,48 EUR**, je obsegala nabavo in prevoz gramoza, obnova vozišča z nasipnim materialom, strojno razgrinjanje, ročno in strojno čiščenje jarkov, odvodnjavanje, profiliranje vozišča z grederjem, čiščenje brežin in jarkov in podobno. Z zbiranjem ponudb za izvedbo vzdrževalnih del na gozdnih cestah je bil najugodnejši izvajalec Andrej Fujs s.p. Vzdrževalna dela so se izvajala po programu, ki ga je pripravil Zavod za gozdove, OE Murska Sobota v soglasju z Občino Grad na gozdnih cestah: gozdna cesta Poznanovci-Kovačevci-Radovci, cesta pod Kukočko ter cesta v Čingrice.

Ker skrbimo za dobro počutje naših najmlajših, so se v prostorih vrtca pri **OŠ Grad vgradile 4 klimatske naprave v vrednosti 3.982,32 EUR.** Zaradi dotrajanosti lesenega okvira peskovnika se je za večjo varnost otrok **vgradilo gumi palisade v vrednosti 1.392,51 EUR.**

Ob praznovanju 50 let NK Grad smo nogometnemu klubu smo priskrbeli material za **ureditev slačilnic v vrednosti 3.011,77 EUR.** Stroški zasipa zapuščenega ribnika pa so znašali 2.733,62 EUR (gradbena dela).

Uredili smo tudi t.i. šolsko pot, in s tem dodatno opozorili voznike še na naše najmlajše in najbolj ranljive udeležence v prometu.

Šolska pot

OBISK SRBSKE DELEGACIJE IN KMETOVALCEV

Predstavniki pobratenih občin Slovenije in Srbije, ki so leta 2015 in 2016 podpisali listine o sodelovanju, so obiskali svoje prijatelje v Sloveniji: Grad, Cankovo, Mursko Soboto, Beltince, Turnišče, Radence, Gornjo Radgono ...

Tako je bila Občina Grad februarja deležna srečanja strokovne delegacije iz pobratene Občine Srbobran in njihovih kmetovalcev.

Srbska delegacija pred občinsko stavbo. (Foto: M. Žokš)

Ogled pridelave soka v Kovačevcih. (Foto: M. Žokš)

OBISK BOLNIH IN OSTARELIH OBČANOV

Veselje in hvaležnost, da so med nami, so med letom občutili tudi naši dragi starejši, bolni občani, ki se niso mogli udeležiti srečanja za starejše občane v mesecu novembru 2016. Županja in Mihaela sva skupaj obiskali 37 občanov, z njimi poklepetali ter jim popestrili kakšno urico z druženjem. V veselje nama je bilo z majhnimi pozornostmi osrečiti sočloveka in mu prenesti dobre želje, saj ni lepšega, ko človek začuti, da ni pozabljen in odrinjen. Najin namen je bil povedati, da mislimo na njih in da so pomemben člen naše lokalne skupnosti. Ob obiskih sva izvedeli veliko o življenju nekoč in marsikateri poduk nama še kako prav pride tudi pri najinem delu.

Marija Gjergjek, Vidonci. (Foto: M. Žokš)

Smodiš Franc – Pavel, Kruplivnik. (Foto: M. Žokš)

SREČANJE ŽUPANJ REPUBLIKE SLOVENIJE PRI GRADU NA GORIČKEM

Vsake tri mesece se županje slovenskih občin srečajo v eni izmed občin, ki jo vodi županja. Na srečanju obravnavajo skupne teme, na katere preko Skupnosti občin povabijo razne strokovnjake.

V sredo, 8. marca 2017, je Cvetka Ficko, županja Občine Grad, gostila 8. srečanje županj. Srečanja se je udeležilo 12 županj od skupno 16. Srečanje županj je bilo tokrat

Srečanja se je udeležila tudi varuhinja človekovih pravic ga. Vlasta Nussdorfer. (Foto: M. Žokš)

posvečeno pravilnosti transferjev na področju družbenih dejavnosti, potekalo pa je ob Mednarodnem dnevu žensk. Ob tej priložnosti je potekal tudi pogovor s predsednikom Računskega sodišča RS, Tomažem Veselom, varuhinjo človekovih pravic, Vlasto Nussdorfer in Jasmino Vidmar, generalno sekretarko Skupnosti občin Slovenije, o položaju žensk v Sloveniji danes ter o potrebnih korakih v prihodnje.

Srečanju sta se pridružila tudi prof. dr. Ciril Ribičič in sodelavec Domen Končan iz Inštituta za ustavno pravo, kjer v okviru projekta raziskujejo, kakšne bi bile najustreznejše zakonske rešitve za izboljšanje zastopanosti žensk na mestih odločanja v lokalnih skupnostih.

Podžupan g. Janez Ferko je vsaki županji podaril trobentico. (Foto: M. Žokš)

Županje skupaj praznovala praznik žensk. (Foto: M. Žokš)

Ob zaključku uradnega dela srečanja je potekala še tiskovna konferenca, zatem pa je županja vsem pokazala delček naše občine. Obiskali so osnovno šolo, kjer jih je prijazno sprejel ravnatelj Viktor Navotnik in povedal nekaj besed o šoli. G. Karel Šalamon jim je ob zanimivi diaproyekciji predstavil začetke lončarskega krožka na OŠ Grad in dobil velik aplavz ter čestitke za uspešno, pristno delo. Vsi gostje so dobili v dar tudi skledo, da jih bo spominjala na srečanje. Sledil je obisk Doživljajskega parka Vulkanija, kjer jih je krtek Oli odpeljal v podzemlje Goričkega, nato pa so se odpeljali na ogled največjega gradu, kjer so imeli v grajski kleti degustacijo vin naših pridnih vinarjev. Iz gradu jih je pot vodila do Apartmajev Džaboka & Gruška v Kruplivniku, kjer jim je ga. Edita Časar poka-

zala domačijo – apartmaje, urejene na pristen gorički način. Deležni so bili tudi degustacije domačih likerjev – žganj. Zaključek prijetnega srečanja je bil s kosilom Pri veselem Goričancu.

Vesele županje in Krtek Oli. (Foto: M. Žokš)

SLAVNOSTNA SEJA OB 17. OBČINSKEM PRAZNIKU

Občina Grad je 8. avgusta praznovala 17. občinski praznik. Slavnostna seja je potekala v nedeljo, 6. avgusta 2017, v Dolnjih Slavečih.

UTRINKI

Slavnost se je pričela s slovensko himno, ki jo je zapela občanka od Grada ga. Bernarda Mešič. (Foto: M. Žokš)

Pozdrav županje Občine Grad, Cvetke Ficko. (Foto: M. Žokš)

Domači župnik g. Marko Magdič je podelil Blagoslov za razvoj občine (Foto: M. Žokš)

Slavnostni govornik je bil mag. Marko Zidanšek, predsednik Slovenske ljudske stranke (Foto: M. Žokš)

Praznovanje občinskega praznika je dan, ko se malce zazremo nazaj v zgodovino, ocenimo sedanjost in pogledamo tudi v prihodnost, saj našo občino ne predstavljajo samo stavbe, ceste, zidovi, ampak so predvsem ljudje tisti, ki našemu kraju dajejo dušo in nivo kvalitete življenja. Občinski praznik je vselej prežet z raznolikimi vsebinami, številnimi spremljevalnimi dogodki, dejavnostmi in prireditvami, ki so plod talentov, ustvarjalnosti in prizadevnosti občanov. Tako je bilo tudi letos in to je naše skupno bogastvo. Z minuto molka smo se spomnili našega rojaka, akademika dr. Antona Vratuša, in vaškega predsednika vasi Kovačevcev, g. Daniela Sukiča, ki sta se od nas poslovila.

Občinski praznik je priložnost, ko se moramo veseliti vsake pridobitve, ki nam jo je uspelo realizirati v zadnjem letu. Včasih se pritožujemo nad slabimi časi, toda časi so slabi samo, če so slabi ljudje. Dobri časi ne padejo z neba. Ustvarimo si jih lahko sami, toda ne samo z denarjem in tehniko, ampak predvsem s srcem in z dobroto.

Slovesnost ob prazniku Občine Grad je v prvi vrsti namenjena prav nagrajencem. Županja je poudarila, »da so to

ljudje, ki se zavedajo, da je vsak uspeh sad trdega dela, znanja, inovativnosti in še česa«. Tako je vsem dobitnikom plaket in priznanj čestitala za njihove uspešne zgodbe in življenjske dosežke, ki presenečajo, navdihujejo in dajejo celotni občini neizbrisen pečat. Poudarila je, da je pomembno, da pozitivno zremo v prihodnost in da imamo radi kraj, v katerem živimo in delamo.

Prejemnica plakete Občine Grad je bila ga. Darinka Bauer za požrtvovalno delo na področju humanitarne dejavnosti.

Prejemniki priznanj Občine Grad pa so bili Prostovoljno gasilsko društvo Radovci za 80 let delovanja društva, Nogometni klub Grad za 50 let delovanje društva, ga. Sabina Huber (Frizerski studio Sabina, Sabina Huber) za 25 let dela v obrti, g. Miran Zadavec (Okrepčevalnica Pri veselem Goričancu) za 20 let dela v obrti, g. Viljem Grah za dolgoletno delo na področju lokalne samouprave in g. Ciril Mihalič prav tako za dolgoletno delo na področju lokalne samouprave.

Nagrajeni so bili tudi uspešni učenci in dijaki naše občine. Razveselili smo se zlate maturantke, Nine Fujs. Nagradili pa smo tudi vse mamice, ki so v letu 2016 rodile.

Mladi iz vasi Dolnjih Slaveč in pevka Ditka so pripravili pester kulturno-zabavni program. Druženje in zabava se je nadaljevala s pogostitvijo gostov ter plesom ob glasbi skupine Mladi Pomurci.

Direktorica občinske uprave ga. Marjeta Geld, županja ga. Cvetka Ficko s prejemnico plakete in z dobitniki priznanj Občine Grad. (Foto: M. Žokš)

Uspešni učenci s prejetim darilom za svojo pridnost. (Foto: M. Žokš)

Uspešni srednješolci. (Foto: M. Žokš)

Diška se je s svojim žametnim glasom dotaknila naših src. (Foto: M. Žokš)

Zlata – diamantna maturantka Nina Fujs. (Foto: M. Žokš)

Pogumen mali vaščan Dolnjih Slaveč. (Foto: M. Žokš)

Mamice iz občine s prejetim darilom. (Foto: M. Žokš)

Praznika se veselimo. (Foto: M. Žokš)

Zbrani na slovesnosti. (Foto: M. Žokš)

Zaigrali so nam Mladi Pomurci. (Foto: M. Žokš)

Dvojec Macho in Mejke sta kot vedno poskrbela za smeh. (Foto: M. Žokš)

ŽUPANJA CVETKA FICKO IZROČILA OŠ GRAD KNJIGE »BREZ ČEBEL NE BO ŽIVLJENJA«

Občina Grad podpira prizadevanja in razne projekte Čebelarске zveze Slovenije pri ozaveščanju prebivalstva o pomenu čebel in medovitih rastlin. Pred kratkim je izpod peresa avtorjev Petra Kozmusa, Boštjana Noča in Karoline Vrtačnik izšla knjiga *Brez čebel ne bo življenje*. Gre za izredno knjižno delo, avtorji so namreč k sodelovanju povabili kar 66 najpomembnejših imen s področja čebelarstva iz 32 držav sveta. Ker v naši občini želimo, da se že najmlajši občani zavedajo, da brez opravevanja skoraj ni zelenja, ni cvetenja in posledično tudi ni hrane, je Občina Grad naročila nekaj izvodov te knjige ter jo predala Osnovni šoli Grad. Nova knjiga bo izredno poučno gradivo, po katerem bodo imeli v prihodnje priložnost seči učenci, učitelji, vzgojitelji ...

Ravnatelj OŠ Grad Viktor Navotnik in vodja knjižnice g. Alojz Tuškei sprejemata knjige od županje Cvetke Ficko. (Foto: M. Žokš)

SREČANJE ŽUPANJ RS V OBČINI TRBOVLJE

V Sloveniji imamo 212 občin in šestnajst od teh vodijo županje. To je manj kot deset odstotkov – malo, a še vedno več kot leta poprej. Tako je v mesecu oktobru v Občini Trbovlje potekalo srečanje slovenskih županj v mandatu 2014–2018. Županje so se rade odzvale povabilu, saj se na takšnih družjenjih spoznavajo, pa tudi izmenjujejo izkušnje iz lokalne politike, ki jim pomagajo pri delu. Srečanja se je udeležila tudi naša županja Cvetka Ficko. Županje so bile dobrodošlice najprej deležne v prostorih občinske uprave, nato pa so si ogledale muzej rudarstva, kjer je rudarjenje predstavljeno na nov, drugačen način in je plod dela zaposlenih v Javnem zavodu Delavski dom Trbovlje. Gre za unikaten muzej, ki je bil odprt junija letos in je v tem času prejel že dve nagradi – nagrado Turistične patrolje za najboljši muzej in nagrado za najboljšo atrakcijo Zasavja Zlati kuolm. Muzej z novimi

tehnologijami, z navidezno in razširjeno resničnostjo obiskovalca popelje skozi pravi rudniški rov.

Županje so si ogledale tudi eno najuspešnejših visokotehnoloških podjetij v Sloveniji, Dewesoft, ki sta ga ustanovila domačina. Podjetje ima najvišjo dodano vrednost na zaposlenega v Sloveniji in deluje na področju merilne tehnike za svetovno avtomobilsko industrijo, za ameriško NASO ... Letos je podjetje vložilo več kot 2 milijona evrov v nakup in ureditev stare stavbe bivše ISKRE in jo prenovilo v nove prostore za START UP podjetja. Gre za unikaten projekt v svetu, kjer podjetje mladim pomaga do trgov in do uresničitve svojih podjetniških idej. Tako v tem delu mesta nastaja trboveljska »silicijeva« kotlina. Trenutno v Katapultu deluje kar nekaj uspešnih start up zgodb, ki so uspele na mednarodni platformi Kickstarter.

Vaški predsednik g. Daniel Sukič. (Foto: družina Sukič)

Županje slovenskih občin.

MESEC NOVEMBER, DAN SPOMINA NA NAŠE RAJNE

Ob dnevu spomina na naše rajne je županja Občine Grad, Cvetka Ficko, v imenu vseh občanov in občank Občine Grad položila pri vsakem križu na pokopališčih v občini ikebano in sveče. V znak zahvale za vse, ki že počivajo, kajti tudi oni so nam omogočili, da lahko danes sanjamo o prihodnosti in hkrati kot pripročnjo za sedanje rodove.

Hvaležno jih ohranimo v spominu in se zavedajmo, da smo njihovo dediščino dolžni varovati in plemeniti.

Ob grobu vaškega predsednika vasi Kovačevcev, g. Daniela Sukiča. (Foto: M. Žokš)

Ljudje odidejo, njihova dela pa ostanejo. (Foto: M. Žokš)

V SPOMIN

Naše življenje je tukaj na zemlji minljivo. Je kot knjiga. Za listom list, za dnevom dan, nihče ne ve, kdaj bo ta roman napisal zadnjo stran. Odšel si mnogo prerano, s knjigo življenja nedokončano. Od nas si prezgodaj odšel kot občan Občine Grad, kot vaški predsednik naše male vasi Kovačevcev in predvsem kot dober človek, prijatelj. Hvala za vse, kar si storil za našo lokalno skupnost. V svojem srcu si bil velik človek. Veselilo te je delo za skupno dobro. Vedel si, da dobrota človeka bogati. Počivaj v miru.

Občina Grad in tvoji vaščani Kovačevcev

SREČANJE STAREJŠIH OBČANOV

»Življenje je tako kratko, prekratko ... Povabljeni smo, da svoje dneve izpolnimo z dobroto, s potrpljenjem in z ljubeznijo. Človek, rad te imam. Povejmo to naprej, s smehljajem, s stiskom roke, z objemom, s poljubom, s pravim dejanjem, vsak dan znova: Človek, rad te imam.«

(Phil Bosmans)

Čas, v katerem živimo, nam vse bolj narekuje, da nam le medsebojno razumevanje, spoštovanje in strpnost zagotavljajo prijazno življenje. Slednje naj bi bilo tudi vodilo vseh nas, ki bivamo v Občini Grad. Ohranjajmo pristne medčloveške odnose. Mednje sodi tudi spoštovanje do starejših občanov, ki so svoja ustvarjalna leta vgrajevali v našo bivalno skupnost.

V ta namen je v nedeljo, 12. novembra, v gasilskem domu pri Gradu potekalo že tradicionalno srečanje starejših občank in občanov Občine Grad. Srečanje se je začelo s sveto mašo v Cerkvi Marije Vnebovzete pri Gradu, ki jo je daroval domači župnik g. Marko Magdič, nato pa nadaljevalo v gasilskem domu. 145 udeleženihi starejših občanov (od 70 let naprej) se je imelo čast razveseliti ob kulturnem programu učencev OŠ Grad. Starejši so v večurnem druženju obujali spomine in delili srečne in tudi nekoliko manj srečne življenjske preizkušnje s svojimi znanci in prijatelji, saj se nekateri vidijo samo na teh tradicionalnih srečanjih starostnikov.

Starejši občani na tradicionalnem srečanju. (Foto: M. Žokš)

Učenci OŠ Grad so pripravili bogat kulturni program. (Foto: M. Žokš)

Zbrane je pozdravila tudi županja Cvetka Ficko, ki je izrazila veselje nad visokim številom zbranih občank in občanov; zaželela jim je prijetno druženje z besedami: »Čas, v katerem živimo, nam vse bolj narekuje, da le medsebojno razumevanje, strpnost in spoštovanje zagotavljajo prijazno in kakovostnejše življenje.« Poudarila je, da so starejši občani tisti, ki so pomagali soustvarjati našo občino in zato so takšna srečanja majhna pozornost v znak zahvale za njihov prispevek. Neprecenljive so njihove izkušnje in modrost, ki so jo prenesli na mlajše rodove. Duhovno misel in blagoslov za kosilo je dal župnik g. Marko Magdič. Ob kosilu so udeleženci skupaj z županjo nazdravili za zdravo in mirno nadaljnjo pot življenja. Vsak udeleženec je bil ob pogostitvi skromno obdarjen. Nasmejani obrazi so bili dokaz, da vsem tovrstna srečanja veliko pomenijo.

Mihaela Žokš

DOGAJANJE V PGD MOTOVILCI V LETU 2017

V letošnjem letu je bilo v PGD Motovilci vsekakor pestro in zelo delovno. Skozi leto se je odvilo veliko različnih prireditev, večjih in manjših.

Letos smo se odločili, da v našem gasilskem društvu zamenjamo svojo dotrajano motorno brizgalno. Žal naša sredstva ne dopuščajo tako velikega finančnega zalogaja, zato je bilo potrebno poprositi za pomoč naše občane. V ta namen smo vaščani že mesece prej staknili glave in pripravili program za maškarado v naši vasi. Pridne ženice so izdelale množico rož iz krep papirja in okrasile naše »fašenske«, ki so se v soboto, 4. februarja, podali po vaseh naše občine ter vabili mlado in staro k nam na »fašensko« zabavo. Končno je prišel tudi pričakovan dogodek. Na pustno soboto, 25. februarja, se je v vasi odvijala prava pustna fešta s skupino Weekend-band. Prišle so maske iz vseh vetrov in krajev. Bilo nas je, kratko malo, za celo armado. V gasilskem domu je bilo napolnjeno do zadnjega kotička, razpoloženje pa primerno pustnemu času. Zabavali smo se prav vsi, mladi in stari, našemljeni in tudi tisti bolj sramežljive narave. Vaščani Motovilcev smo poskrbeli, da ni zmanjkalo tako pijače kot jedače. Kot pa se spodobi za pravo zabavo, zlasti za zabave v naši vasi, je tudi tokrat rajanje trajalo vse do zgodnjih jutranjih ur, ko so se poslovile zadnje maske.

Pripravljene fašenske. (Foto: PGD Motovilci)

Dogodek je zelo dobro uspel. Nabirka za motorno brizgalno je bila uspešno izpeljana in tako smo ob pomoči ljudi zbrali dovolj velik znesek, da smo lahko zamenjali dotrajano opremo. V soboto, 20. 5. 2017, smo tako obeležili enega od najpomembnejših dogodkov v naši zgodovini delovanja. V sodelovanju s podjetjem Gamat smo nabavili novo motorno brizgalno, znamke Ziegler Ultra Power 4. V ta namen smo pripravili **slavnostni prevzem**, katerega so se udeležili številni gasilci okoliških gasilskih društev, predstavnik Regijskega pomurskega gasilskega sveta, predsednik in poveljnik GZ Grad, županja Občine Grad ter ostali visoki gostje. Kulturni program je pripravila gasilska mladina PGD Motovilci pod vodstvom mentorjev. Domači župnik in evangeličanski duhovnik sta novo motorno brizgalno blagoslovila, da bi dolga leta služila svojemu namenu, kakor so vse njene predhodnice. Po blagoslovu je motorna brizgalna pod skrbnimi rokami strojnikov uspešno zabrnela. Po slovesnosti je sledila nora zabava z ansamblom Avantura in s Tanjo Žagar dolgo v noč.

UTRINKI

Zbor gasilcev (Foto: PGD Motovilci)

Blagoslov motorne brizgalne. (Foto: PGD Motovilci)

Govor predsednika PGD Motovilci, g. Daniela Makarija. (Foto: PGD Motovilci)

Dolgo pa nismo počivali, saj nas je že čakalo **nočno gasilsko tekmovanje za pokal vasi Motovilci**. V soboto, 1. 7. 2017, se je odvijalo – zdaj že 19. po vrsti – nočno gasilsko tekmovanje. Tekmovanja se je udeležilo 18 moških in 10 ženskih desetini od blizu in daleč. Desetine so se pomerile v suhi vaji z motorno brizgalno in z metom torbice v začrtan krog. V kategoriji člani A so slavili člani PGD Starše, drugo mesto so osvojili člani PGD Šratovci 2, tretje mesto pa člani PGD Ropoča. V kategoriji članice A so gladko pometle s konkurenco članice PGD Bodonci, drugo mesto so osvojile članice PGD Gornji Slaveči, tretje mesto pa članice PGD Dolnja Bistrica. Zmagovalci v obeh kategorijah so prejeli prehodni pokal, ostali pa so svoj dosežek proslavili s prejemom pokala in praktičnih nagrad. Po tekmovanju je v velikem šotoru ob tekmovališču sledila nora zabava s skupino Blue Planet. Gost večera je bil zvezda hrvaške estrade Boris Novkovič, ki je zapel nekaj svojih največjih hitov. Vrli domačini so, kot vsako leto, poskrbeli, da ni zmanjkalo osvežilne pijače in dobre jedi. Kot že veleva tradicija, je zabava trajala pozno v noč, pravzaprav v zgodnje jutro, ko smo skupaj pozdravili sonce in sprejeli sklep, da se zopet vidimo drugo leto v Motovilcih na že 20. nočnem gasilskem tekmovanju.

Pokali v rokah zmagovalcev. (Foto: J. Šadl)

Boris Novkovič. (Foto: J. Šadl)

To pa ni bila naša zadnja dejavnost, saj nas je v nedeljo, 20. 8. 2017 čakala še organizacija **občinskega gasilskega tekmovanja**. Ob gasilsko-vaškem domu v Motovilcih se je ob 9. uri zjutraj pričelo tekmovanje vseh tekmovalnih desetini GZ Grad v različnih kategorijah. Gasilske ekipe so izvajale taktično mokro vajo. Na tekmovanju je sodelovalo 16 ekip

(člani A, člani B, članice A, mladinci in pionirji). Najboljše ekipe so se uvrstile na regijsko gasilsko tekmovanje za memorial Matevža Haceta, ki pa je letos izborna za državno tekmovanje prihodnje leto. Po tekmovanju je sledilo druženje v šotoru ob gasilskem domu ob dobri hrani in pijači.

Podelitev pokalov in priznanj, županja Cvetka Ficko. (Foto: PGD Motovilci)

Občinsko gasilsko tekmovanje 2017. (Foto: PGD Motovilci)

Da pa leta še ne bi kar tako zaključili, smo v sodelovanju z GZ Grad pripravili v mesecu oktobru **vajo ob mesecu požarne varnosti**. Vaje se je udeležilo preko 50 aktivnih operativnih gasilcev s polno opremo. Vaja je bila zanimiva in tehnično precej zahtevna, saj je zahtevala precej lastne iznajdljivosti in spretnosti. Kljub temu so jo gasilci uspešno opravili in se na koncu okrepčali s pasuljem naših pridnih gospodinj.

Kot vidite, nam letos v PGD Motovilci nikakor ni bilo dolgčas. Da se še pohvalimo: z našimi najmlajšimi člani, pionirji, smo v mesecu septembru na regijskem gasilskem tekmovanju v Srednji Bistrici dosegli neverjetno 1. mesto in s tem postali regijski prvaki ter se uvrstili na državno tekmovanje, ki bo prihodnje leto.

Vseh teh prireditev in dogodkov naše majhno društvo ne bi zmoglo narediti brez nesebične pomoči naših sovaščanov in drugih dobrotnikov, ki kljub vsemu podpirajo delovanje našega društva. Kakor pravi rek, v slogi je moč. Naj traja še mnogo, mnogo let.

Valerija Horvat

SPOMLADANSKI TURNIR V ŠPORTNEM CENTRU VIDONCI

Člani ŠD Vidonci smo se odločili, da bomo v mesecu marcu organizirali nogometni turnir na igrišču z umetno travo. Namen turnirja je bil, da bi se nogometne ekipe med seboj pomerile v prijateljskem duhu s pridihom tekmovalnosti. Začeli smo z zbiranjem prijav preko spletne strani ŠD Vidonci. Zanimanje za turnir je bilo zelo veliko in v kratkem času smo prejeli maksimalno število prijavljenih ekip – to je 12.

Nogometne ekipe so se med seboj pomerile in v finale sta se uvrstili ekipe Reflexa in KMN Breza. Ekipa Reflexa je v finalu suvereno s 5 : 0 osvojila turnir. Tretje mesto je zasedla ekipa KMN Pečarovci. Sledila je še podelitev priznanj in pokalov ter finančnih nagrad prvim trem ekipam.

Med samo prireditvijo je bilo dobro poskrbljeno tudi za hrano in pijačo. Igralci in obiskovalci so bili zadovoljni z organizacijo in izvedbo turnirja, predvsem pa so bili navdušeni nad nogometnim igriščem z umetno travo in samim športnim centrom. Vsem sodelujočim ekipam se zahvaljujemo za sodelovanje.

Mitja Sapač

Sprejem pokala iz rok g. Roberta Kuzmiča. (Foto: ŠD Vidonci)

REGIJSKI MLADINSKI KVIZ

Po zelo napolnjenem urniku v lanskem letu so se tudi letos naši mladi gasilci podali v nove podvige in črpanja znanj. Za delo so poprijeli že zgodaj spomladi, saj so se že sami zavedali, da jih v mesecu marcu čaka prvi izziv. S pomočjo mentorjev, ki jim vseskozi stojimo ob strani, so se tako prepustili toku učenja in pridobivanja veščin, ki so jih potrebovali na regijskem kvizu. 13. regijski kviz gasilske mladine, katerega smo se udeležili s 3 ekipami, je letos potekal 18. marca v Mali Nedelji. Kviza sta se udeležili dve ekipi PGD Dolnji Slaveči in ena iz PGD Motovilcev. Za nekatere je bila to nova izkušnja, saj so se le-tega udeležili prvič. Kljub veliki konkurenci in začetniški tremi smo dosegli lepe rezultate. Predvsem pa smo dokazali, da zmoremo tudi to ter opravičili svoje delo in voljo do spoznavanja nečesa novega. Kljub temu, da se nismo uvrstili na državni kviz gasilske mladine,

smo ponosni, da lahko svoje znanje širimo in nesemo v svet. Vsaka izkušnja in vsak izziv, ki smo ga imeli na tej poti, nam bo prišel prav tako v nadaljnji življenjski kakor tudi gasilski poti. Vsakršno tekmovanje, ki se ga udeležimo, nam je motivacija za vnaprej, za vse ostale izzive.

Mateja Knap, mentor gasilske mladine

PGD Dolnji Slaveči – kviz gasilske mladine. (Foto: J. Sukič)

PGD Motovilci – kviz gasilske mladine. (Foto: J. Šadl)

KOMEDIJA »TRGOVSKI POTNIK« PRI GRADU

Meseca marca so nas v kulturni dvorani pri Gradu obiskali člani Ljubiteljske gledališke skupine Zgrebaši iz Pečarovcev s svojo novo igro.

Komedija »Trgovski potnik« je napisana na preprosto in, žal, velikokrat na resnično tematiko dogajanja v družini.

Zgrebaši. (Foto: M. Žokš)

Še tako harmonična družina lahko zataji. Prav v vsaki družini se lahko najde nekdo, ki stvari zaplete ali pa dela vse drugače, kot smo navajeni.

Lik trgovskega potnika prikazuje skrbnega in iskrenega sina, moža ter očeta, ki je prepričan, da ima njegova žena oči samo za njega. Na žalost se izkaže, da ni tako in to spoznanje je za njega zelo boleče. Žena s svojim obnašanjem in z dejanji razočara prav vse člane družine, kar pripelje do preobrata in tudi do končnega olajšanja.

»Zgrebaši« poudarjajo, da svoje teme za nastope povzemajo iz življenja preprostih ljudi. Vsi obiskovalci in obiskovalke smo bili nad celovečerno igro »Trgovski potnik« zelo navdušeni in smo se nasmejali do solz. »Zgrebaši«, hvala za prijeten večer.

Mihaela Žokš

POHOD PO MOTOVILCIH

Društvo za rekreacijo in sprostitev, »PEŠKI« iz Motovilcev je 30. aprila letos že šestnajstič organiziralo svoj tradicionalni pohod po Motovilcih. Pohoda se je udeležilo čez 80 pohodnikov. Po rekreacijskem delu se je nadaljevalo druženje v pozno nedeljsko popoldne.

Gabrijela Frumen

Pohodniki po Motovilcih. (Foto: G. Frumen)

POHOD PO KOVAČEVCIH

Kot vsako leto smo člani ŠD Kovačevci tudi letos organizirali pohod po Kovačevcih.

Vreme je bilo na naši strani in zbralo se nas je kar 120 pohodnikov od blizu in daleč. Kot prejšnja leta je bil pohod tudi letos vključen v izkaznico pohodnikov po Goričkem. Pot je bila tudi tokrat zelo razgibana; spuščali smo se v doline in vzpenjali na klance, vendar nobena pot ni naporna, če si v dobri družbi in rad občuduješ naravo. Pohodniki so se lahko okrepčali na eni vmesni postaji, na koncu pa jih je pričakala odlična topla malica, ki so jo pripravili naši izvrstni kuharji. Med pohodniki je bilo veselo vzdušje, pa tudi domačim članom ni manjkalo usklajenosti, pomaganja, sodelovanja ter veselja.

Pohodniki, veseli vas bomo tudi prihodnje leto. Se vidimo.

Tamara Šlemer

Okrepčilo med potjo (foto: Tamara Šlemer)

TUDI V KOVAČEVCIH IGRAMO NOGOMET

Končno smo se tudi v ŠD Kovačevci opogumili in ustanovili nogometno ekipo ter se vključili v zvezo KMN Puconci in začeli igrati v B-ligi.

Ekipa je aktivna že 2 leti. V lanski sezoni nam je šlo kar dobro in na koncu sezone smo pristali na odličnem 7. mestu, kar je bila za nas super uvrstitev, glede na to, da smo se komaj pridružili malemu nogometu. Letošnja sezona nam gre malce slabše, a nič še ni izgubljenega, saj sezone še ni konec. Vsega tega pa seveda ne bi bilo brez naših zvestih navijačev ter vseh članov ŠD Kovačevci. Saj veste, kako pravijo: „Skupaj smo močnejši!“

Tamara Šlemer

Kovačevski nogometnaši. (Foto: Tamara Šlemer)

4. TEKMOVANJE V KUHANJU MOTOVILSKEGA BOGRAČA

Društvo za šport, kulturo in turizem »LUKAJ« Motovilci je na prelep sobotni dan, 3. 6. 2017, priredilo tekmovanje v kuhanju motovilskega bograča. Ekipe so se potegovale za mamljive denarne nagrade, toda kljub temu je bilo v ospredju predvsem druženje ter novi kulinarčni podvigi, ki so člane ekip popeljali do odličnega bograča. Vse ekipe so bile zelo dobro zastopane in tako je kuhanje potekalo

uspešno in razgibano, čeprav je bil ta sobotni dan zelo vroč in soparen. Recepti za kuho so bili zelo različni, a vsaka ekipa je dosegla svoj cilj in skuhalo odličen bograč. Komisija, ki je ocenjevala bograča, je imela ob koncu tekmovanja zahtevno delo, kajti tekmovalci so vložili veliko truda in zato so bili tudi vsi bograča zelo dobro pripravljene. Prvo mesto je zasedla ekipa od Grada, *Kulinary Gangsta*, ki se je poveselila skupaj z drugo uvrščeno ekipo, *Fujs Stanko z ekipo*, ter tretje uvrščeno ekipo iz Domanjševca. Ostale ekipe so prejele spominske nagrade za sodelovanje. Po končani razglasitvi je sledil blagoslov nadstreška slačilnic ter nogometna tekma. Obiskovalci so se nato še poveselili in zaplesali ob lepih melodijah ansambla Gas.

Karina Fujs

Zmagovalci bogračijade z županjo, predstavniki društva, sponzor Dropulič, napovedovalka ter član komisije. (Foto: Bojan Fujs)

Vsi skupaj za skupno dobro. (Foto: Bojan Fujs)

BINKOŠTNI POHOD

Tudi letošnje leto smo bili ŠRD Dolnji Slaveči organizator tradicionalnega Binkoštnega pohoda po Dolnjih Slavečih. Binkoštni pohod se je letos odvijal na prvo junijsko nedeljo, 4. junija 2017, s pričetkom ob 8. uri. V sodelovanju s sosednjo Avstrijo smo v sklopu Binkoštnih pohodov tudi letos izvedli tri pohode. Prvi se je odvijal v soboto v Rax-Bergnu, za nedeljsko rekreacijo in pohodništvo smo poskrbeli člani ŠRD Dolnji Slaveči, na binkoštni ponedeljek, dela prost dan v Avstriji, pa so za organizacijo pohoda poskrbeli člani Unterlamma, ravno tako pri naših severnih sosedih. Letos

je našo pohodniško pot po Dolnjih Slavečih spremljalo prijetno vreme s sončnimi žarki, katero je tudi pripomoglo k boljšemu vzdušju z več pozitivne energije. Traso proge smo popeljali po domačih hribih in poteh, na njej pa poskrbeli z dvema postojankama, kjer so se lahko pohodniki okrepčali s pijačo in z domačimi prigrizki. Tudi letos se je proga začela v gasilskem domu in se tam tudi končala. Vsem pohodnikom je na cilju zadišalo še po dobrotah z žara, s čimer so se lahko okrepčali po slabih 8 km prehojeni dolgi poti. Za vrhunec pohodniške nedelje pa so se lahko posladkali tudi s sladicami, za katere so ponovno poskrbele naše članice društva. Potrudili smo se, da se je nekaj več kot 100 pohodnikov imelo lepo v naši družbi in uživalo v lepotah vasi ter narave. Vsem, ki ste se udeležili našega pohoda smo iskreno hvaležni za sodelovanje v upanju, da se ponovno srečamo naslednje leto.

Mateja Knap

Postojanka na pohodu. (Foto: G. Frumen)

KRVODAJALSKA AKCIJA

Tudi letos je Krajevna organizacija Rdečega križa Grad s pomočjo občine in osnovne šole 5. junija organizirala krvodajalsko akcijo v domačem kraju. Ker smo bili že šestkrat uspešni, smo bili prepričani, da nam bo tudi sedmič uspelo. Nismo se zmotili, saj je to dragoceno življenjsko tekočino prišlo darovati 71 krvodajalcev, od tega jih je bilo kar 11 takih, ki so prvič zbrali pogum in se odločili, da s to humanitarno gesto pomagajo sočloveku. Vsem darovalcem so izredno hvaležni vsi, ki to nujno življenjsko tekočino potrebujejo, saj se zavedajo, da krvi ne more izdelati noben laboratorij. Tudi organizatorji se zahvaljujemo vsem, ki so se odzvali in se v tako velikem številu udeležili akcije. Prepričani smo, da nam bo tudi naslednje leto uspelo zbrati čim več takih, ki bodo pripravljene darovati del sebe in s tem pomagati drugim.

Darinka Bauer

Med kandidati, ki so prvič pristopili, je bila tudi županja Cvetka Ficko.

IZLET DRUŠTVA SKOURIŠ NA VELIKO PLANINO

V soboto, 10. junija, smo se člani Društva za razvoj in promocijo turizma Občine Grad »Skouriš« odpravili na izlet na Veliko planino. Naprej nas je pot vodila do Arboretuma Volčji potok. Ogledali smo si številne cvetlice, grmičevja in mogočna drevesa tega botaničnega vrta. Nato smo se odpravili v Kamnik, kjer smo se sprehodili po čudovitih ulicah starega mesta vse do kamniškega gradu, kjer se nam je razprl prelep pogled na Kamniško-Savinjske Alpe. Tudi nas je vleklo nekam višje, in sicer na Veliko planino. Z gondolo smo se odpravili na to čudovito planoto. Med sprehodom po Veliki planini smo spoznali pastirsko naselje, si ogledali kapelo Marije Snežne, Preskarjev muzej in od pastirice izvedeli, kako se izdelava sir Trnič. Po ogledu Velike planine smo se z gondolo zapeljali nazaj v dolino na večerjo in nato počasi proti našemu Goričkemu.

Daniel Huber

Velika planina. (Foto: L. Frumen)

POHOD PO VIDONCIH

Ob dnevu državnosti, 25. juniju, smo člani ŠD Vidonci organizirali že tradicionalni pohod po vasi. Pohod je vpisan tudi v knjižico pohodov po Goričkem.

V dopoldanskih urah smo se zbrali v Športnem centru Vidonci, kjer smo popili jutranjo kavo in začeli s pohodom. Že takrat je bilo vzdušje prijetno in tako je tudi ostalo skozi cel pohod. Hodili smo po vaških poteh in spoznavali posamezne zaselke vasi. Med samim pohodom smo imeli dve postojanki, da smo se lahko okrepcali s pijačo ter z različnimi prigrizki. Utrujeni po dolgi poti smo se na koncu znova vrnili v športni center, saj nas je tam čakala manjša pogostitev kot nagrada za ves vložen trud in aktivno preživet dan. Pohoda se je udeležilo več kot 60 pohodnikov iz bližnjih in oddaljenih vasi. Upamo in verjamemo, da se bo ta tradicija lahko nadaljevala še v prihodnje.

Teja Sapač

Pohodniki po Vidoncih. (Foto: Arhiv ŠD Vidonci)

MLADINA GZ GRAD ODPOTOVALA

Tudi letos je GZ Grad poskrbela, da so mladi svoje počitnice začeli s prav posebnim priokusom. Med 6. in 9. julijem je 24 otrok in 7 mentorjev zapustilo naše kraje in svojo živahnost osvežilo na letovanju na Rogli. Po lanski izkušnji na Rogli smo se tudi letos odpravili na isto destinacijo in izvedli gasilski tabor z veliko odgovornostjo in dobro organizacijo. Hkrati pa smo se počutili domače, saj nam ni bilo nič več tuje. V četrtek v popoldanskih urah smo tako stisnili svoje najdražje, se vkrkali na avtobus in jim pomahali v slovo. Podali smo se dogodivščini naproti. Polni pričakovanj smo hitro pristali na nadmorski višini 1517 m in prav veselo odkorakali do svojih bungalovov. Pridno smo razpakirali svoje kovčke ter poskrbeli za prijeten preostanek večera. Po večerji smo se odpravili na nočni pohod z žepnimi svetilkami in se popolnoma sprostiti ter nadihali svežega zraka pred počitkom. Ob prebujanju v petkovo jutro je bilo vzdušje popolnoma drugačno kot lansko leto. Prebujali so nas namreč prijetni sončni žarki, ki so kukali izza planin. Po zajtrku se je naš dan začel z obiskom telovadnice, kjer smo razgibali svoja telesa za boljšo pripravljenost v nov dan. Po rekreaciji smo se posvetili gasilski tematiki in nadgradili svoje gasilsko znanje iz orientacije, vezanja vozlov ter potiskanja žogice skozi B-cev.

Ob vsem tem smo spoznali, da nam ta veččina prav nič ni tuja. Ker smo se tako zavzeto posvetili črpanju gasilskega znanja, smo si po tem izzivu napolnili še svojega duha z adrenalinskim spustom. Obiskali smo umetno sankališče Zlodejevo, kjer smo maksimalno uživali. Po adrenalinski vožnji je sledila sproščujoča relaksacija v hotelskem bazenu, kjer smo ob enem preizkusili še svoje plavalne sposobnosti. Naš pester dan smo po večerji zaključili z izvedbo iger in skečev na temo »Gasilec ima talent«; program so za nas mentorje pripravili naši taborniki. Po zabavnem večeru so mladi gasilci hitro smuknili pod odeje, saj je bil za nami dolg in aktiven dan. A kaj hitro je sledila budnica, saj se je naslednji taborniški dan začel zelo zgodaj. Zapustili smo nadmorsko višino 1517 m in se spustili v objem bogatih gozdov zelenega Pohorja ter se spustili v raj Zreških term. V celodnevem uživanju na bazenih z raznimi vodnimi igrami, plavanjem, adrenalinskimi spusti po toboganih ter pestrim animacijskim programom z animatorji Term Zreče smo dan zaključili pozno popoldne in se odpravili nazaj v višino in objem gozdov. Dan se je tako prevesil v noč in naši navihanci so hitro zaspali. Čakal nas je le še en taborniški dan. Zadnje jutro smo polni elana začeli dan, saj smo ga hoteli dobro izkoristiti. Zavedali smo se, da se z veliko hitrostjo približuje slovo našega letovanja od neokrnjene narave. Po zajtrku smo se tako podali na sprehod po Škratovi poti, kjer smo se kot pravi gasilci povzpeli na razgledni stolp. Po ogledu s stolpa smo se polni lepih občutkov vračali proti hotelu, kjer smo opravili še zadnje kosilo. Ker pa smo pravi gasilci in vemo, da je reševanje z višav ena izmed vrlin vsakega gasilca, smo se nato odpravili še v dvorano s plezalno steno Rogla, kjer smo spoznali osnove plezanja in le-to lahko tudi preizkusili. Ker smo bili prav vsi navdušeni nad Zlodejevim sankališčem, smo se pred pakiranjem kovčkov – kar nam je najbolj dalo vedeti, da je konec taborniške pravljice – še enkrat spustili po adrenalinski progi. Ena, dve, tri, pa so bili tudi kovčki že spakirani. Še preden smo se lahko poveseleli objemov naših mamic in atijev, ki so naše mlade nadobudneže že z veseljem pričakovali, smo se na poti domov ustavili še na priljubljeni večerji naših mladih v McDonaldsu. V spomin in povečanju občutka pripadnosti h gasilski organizaciji smo otrokom ob 2. gasilskem taboru GZ Grad podarili kape z napisom »Gasilec GZ Grad« ter si obljubili, da se naslednje leto zopet srečamo. Za konec naj dodam le to, da je bilo nepozabno. Hvala predvsem staršem za njihovo zaupanje nam – mentorjem.

Mateja Knap, mentorica gasilske mladine

Udeleženci tabora. (Foto: Arhiv GZ Grad)

80 LET PGD RADOVCI

V PGD Radovci smo 8. 7. 2017 praznovali 80. obletnico ustanovitve. Začetek, potek razvoja in napredka smo opisali že v prejšnji številki tega glasila, na prošnjo občinske uprave bom tokrat opisal naše praznovanje.

Na predvečer praznovanja smo imeli slavnostno sejo, na kateri smo se spomnili vseh ustanovnih članov, odšli smo tudi na pokopališče in prižgali sveče preminulim članom društva. Na svečani seji je bil dolgoletni član PGD Radovci, g. Stanislav Smodiš, imenovan za častnega predsednika PGD Radovci, saj je v svojem dolgoletnem članstvu uspešno upravljal veliko funkcij, nazadnje je bil dolgoletni uspešen predsednik društva.

G. Stanislav Smodiš sprejema zahvalno plaketo. (Foto: PGD Radovci)

Udeleženci usposabljanja. (Foto: PGD Radovci)

Kulturni del programa na dan praznovanja se je začel z zborom gasilskih enot na nogometnem igrišču, ki so ob spremljavi mažoret in pihalne godbe Bakovci prišli pred gasilski dom, kjer je potekala proslava. Sledil je pozdravni nagovor predsednika, pregled kronike društva, ki sem jo prebral tajnik društva. Mladi harmonikar Luka nam je popestril kulturni program s svojo harmoniko.

S svojimi spodbudnimi mislimi so prireditve polepšali številni gosti, katere smo povabili na prireditev. Na slavnosti so bila podeljena številna priznanja in plakete najzaslužnejšim za razvoj društva. Seveda pa samo prireditve in obletnice ne bi bilo mogoče izpeljati brez naših sponzorjev in donatorjev. Za njihove prispevke se ob tej priložnosti še enkrat zahvaljujem v imenu društva. Posebna zahvala gre podjetju Flexatec iz Ljubljane, katere lastnik je naš vaščan gospod Kardoš, saj

so nam podarili napravo za oživljanje, DEFIBRILATOR, katere je nameščena na pročelju gasilskega doma. Po končanem kulturnem programu je sledilo prijetno druženje ob dobri hrani, pijači in ob zvokih ansambla Vesele Štajerke.

Ob tej priložnosti bi se rad v imenu PGD Radovci in vseh 34 udeležencev, ki smo bili prisotni na predavanju in usposabljanju, zahvalil diplomirani medicinski sestri gospe Zorici Kardoš za izvedbo predavanja in praktični prikaz postopkov oživljanja in uporabo naprave za oživljanje AED-DEFIBRILATORJA, s pomočjo katere lahko rešimo življenje ob zastoju srca.

Jože Sever

OBČINSKE VAŠKE IGRE 2017

Vsako leto se v naši občini odvijajo tudi občinske vaške igre. Letošnje leto smo organizacijo le-teh morali izpeljati na Dolnjih Slavečih. Občinske vaške igre so potekale 15. julija 2017 v popoldanskih urah. ŠRD Dolnji Slaveči je s svojo domiselnostjo poskrbelo, da smo lahko čim bolj preprosto, pravično in zabavno izpeljali sam tekmovalni del iger. V šestih pripravljenih igrah torej ni manjkalo smeha in zabave niti pravice in točkovanj za katero pa so poskrbeli naši sodniki. Vsaka ekipa je imela možnost vložiti tudi svojega jokerja v eno izmed iger, ki je bil hkrati tudi njihova maskota. Vsi prisotni smo se prav gotovo imeli lepo in uživali v sproščujočem popoldnevu. Verjamem pa, da bi to vzdušje lahko bilo še večje in močnejše, če bi se vsa ostala društva tudi s tako vneto udeležila iger kot so se vse prisotne ekipe. Občinskih iger se je namreč udeležilo le 6 ekip, od tega je eno predstavljala tudi domača ekipa. Žalostno je, da se vsa društva ne potrudijo vsaj takrat, ko gre za prireditev na občinski ravni. Vsi, ki smo bili deležni na tem dogodku, vemo, da smo svojo energijo zelo dobro unovčili. Nekatere ekipe so imele tako tudi več športne sreče, druge spet manj. A vsi smo se zadovoljili s končnimi rezultati. Prvo mesto je slavila ekipa ŠD Kovačevci, drugega mesta so se razveselili tekmovalci Lukaj Motovilci, tretja pa je bila ekipa ŠD Radovci. Letos so tako prehodni pokal občinskih iger Občine Grad v svoj arhiv vsaj za leto dni odnesli člani ŠD Kovačevci. Ti bodo varno skrbeli zanj vse do naslednjih občinskih vaških iger. Hvala še enkrat vsem, ki ste naš dogodek naredili popoln in zabaven.

Mateja Knap

Člani ŠRD Dolnji Slaveči so pripravili zanimive igre. (Foto: J. Knap)

Predstavniki sodelujočih ekip. (Foto: M. Žokš)

Zmagovalna ekipa, ŠD Kovačevci. (Foto: M. Žokš)

OBČINSKI NOGOMETNI TURNIR

V soboto, 29. 7. 2017, je na nogometnem igrišču v Motovilcih potekal tradicionalni občinski turnir v malem nogometu. Vse tekme so bile zelo napete in v športnem duhu, saj so vse ekipe tekmovala za najboljšo prvo mesto. Navijači so z veseljem povzdignili glas in zaploskali za svojo ekipo in jih tako podprli ne glede na izid. Najboljše se je odrezala ekipa KMN Grad, ki so tako zasedli zasluženo prvo mesto. Drugouvrščena je bila ekipa ŠD Kruplivnik in na tretjem mestu so bili nogometaši ŠD Radovci. Najboljši vratar turnirja je bil Simon Zorger, ki je v голу zastopal zmagovalno ekipo. Največ golov je zadel Metod Kuhar, ki je tako postal najboljši strelec. Igralci in obiskovalci so se ob koncu družili še ob dobri jedi in pijači.

Karina Fujs

Igralci po končani tekmi. (Foto: Bojan Fujs)

NOGOMETNI KLUB GRAD V LETU 2017 PRAZNOVAL SVOJIH 50 LET

V iztekajočem letu 2017 se je v Nogometnem klubu Grad zgodilo kar nekaj sprememb in dogodkov. Prva večja sprememba je bila v vodstvu kluba, na letni skupščini je bilo namreč razrešeno dotedanje vodstvo in izvoljeno novo. Tako je dolgoletnega predsednika kluba Emila Šeruga na tem položaju zamenjal Ernest Mešič, za podpredsednika je bil izvoljen Denis Rajbar, v upravnem odboru pa so še Silvester Železen kot tajnik, Nikolas Buček Huber in Simon Sukič pa kot člana upravnega odbora kluba.

Poleg tekmovalne članske ekipe v 3 SNL-vzhod in tekmovalna v pokalu MNZ Murska Sobota, mladinske ekipe v 1 MNL MS, kjer dosegajo odlične rezultate, in v pokalu ekipe U-13 in U-11 v svojih kategorijah, se je dogajalo tudi na drugih področjih.

Ureditev garderob, travnate površine in okolice igrišča je bila prioriteta pred glavnim dogodkom v letu 2017 – praznovanjem 50. obletnice ustanovitve Nogometnega kluba Grad. V domači slačilnici so se zamenjale talne obloge, tuši, bojlerji za segrevanje vode in klopi, na igrišču pa se je uredila travnata površina pred goli, zamenjala zaščitna ograja in namestila nova mreža za obema goloma.

Urejanje igralne površine. (Foto: S. Železen)

Slavnostna prireditev ob 50. obletnici ustanovitve NK Grad je potekala 12. avgusta v sklopu občinskega praznika Občine Grad v šotoru ob igrišču »Pod gradom«. Prijateljska nogometna tekma NK Grad : NK Tromejnik, letalski akrobatski program, proslava v šotoru, zabava s skupino Plamen, hrvaški pevec Dražen Zečić s spremljevalno skupino Banana in še kaj se je dogajalo na prireditvi tistega dne. Podeljene so bile plakete ustanovnim članom in igralcem, ki so pričeli to zgodbo nogometa pri Gradu, ter dosedanjim predsednikom, zahvale pa so prejeli zaslužni člani, ki so ali še pomagajo pri uspešnem delovanju Nogometnega kluba Grad. Na odru se je zvrstilo kar nekaj govornikov, ki so izrekli čestitke ob obletnici in zaželeli klubu vse dobro tudi v prihodnje: županja Občine Grad, ga. Cvetka Ficko, predsednik MNZ Murska Sobota in podpredsednik NZS Danilo Kacjan, Marjan Recek kot predstavnik prve generacije

nogometašev NK Grad in predstavniki sosedskih klubov NK Tromejnik, Goričanka in Serdica. Ob tej priložnosti se upravni odbor Nogometnega kluba Grad še enkrat zahvaljuje vsem, ki ste in še na tak ali drugačen način pomagajte, da klub uspešno deluje.

Silvester Železen

Dobitniki plaket in zahval. (Foto: arhiv NK Grad)

MEDNARODNI TURNIR V NOGOMETU

Tradicionalni mednarodni turnir v nogometu smo člani ŠD Vidonci izvedli 18. avgusta. Kot vsako leto, se je tudi letos turnirja udeležila ekipa Čehov iz Rusije. Na turnirju so sodelovale še naslednje nogometne ekipe: Slovenska vojska, Dengrad, Soboški nagibači, Kruplivnik, Veterinaria City Murska Sobota, Dnevni bar Kovač in seveda ekipa iz Dunaja, s katero že uspešno sodelujemo več let.

Lepo vreme je privabilo večje število obiskovalcev, ki so uživali ob gledanju nogometnih tekem. Največjo željo po zmagi na turnirju vsako leto kaže ekipa Čehov iz Rusije. Tudi letos je bilo tako in ekipa Čehov se je brez večjih težav uvrstila v finale. Tam je bila njihov nasprotnik ekipa Dengrada. Kljub borbenosti in dobremu nogometnemu znanju je bila ekipa Dengrada premagana s 3 : 1. Tretje mesto je osvojila ekipa Slovenske vojske, ki je premagala ekipo Kruplivnika.

Ekipa Dengrad in ekipa Čehov. (Foto: ŠD Vidonci)

Sledila je še podelitev priznanj in pokalov sodelujočim ekipam. Druženje ob dobri hrani in pijači se je nadaljevalo pozno v noč. Člani ŠD Vidonci se zahvaljujemo vsem sodelujočim ekipam za udeležbo na turnirju in se veselimo ponovnega srečanja naslednje leto.

Mitja Sapač

ZABAVNO POPOLDNE ZA OTROKE

Članice DŽD Kruplivnik smo se odločile, da otrokom popešamo zadnjo počitniško nedeljo. V goste smo povabile članice Društva za aktivno preživljanje prostega časa in razvoj Bumerang sreče, ki so za otroke pripravile bogat animacijski program. Otroci so imeli na voljo veliko zabavnih iger, izdelali so si kape s šiltom, ohladili pa so se z vodnimi pištolami in balončki. Na koncu so se s pomočjo spretno animatorke, ki je otrokom poslikala obraze, spremenili še v razne super junake in princeske.

Tadeja Rajbar

Igra. (Foto: arhiv DŽD Kruplivnik)

KRVODAJALCI NA IZLETU

Tudi letos smo se krvodajalci odločili, da raziščemo in si ogledamo del naše lepe Slovenije. Destinacija je bila uspešno izbrana, saj smo avtobus napolnili do zadnjega sedeža. V soboto, 26. 8. 2017 smo se zjutraj ob šestih odpravili proti prelepi Gorenjski. Vodička nam je predstavila celodnevni program izleta in kljub zgodnji uri je na avtobusu stekel živahen pogovor o lepotah, ki smo si jih nameravali ogledati. Naš prvi postanek je bil v idilični vasi pod goro Begunjščico, to je v Begunjah. Ogledali smo si Muzej Avsenik, ki je prenovljen in predstavlja zbirko, ki je doživeta pripoved časa, v katerem sta aktivno ustvarjala Vilko in Slavko Avsenik. Na ogled so postavljene prve Avsenikove plošče, pomembno mesto zaseda vseh 31 zlatih, dve platinasti in ena diamantna plošča. Navdušeni smo bili tudi nad dokumentarnim filmom

o razvoju fenomena glasbe Avsenik. V Begunjah je sledil še ogled Muzeja talcev v mogočni graščini Katzenstein, kjer je v severozahodnem delu urejen spominski muzej, ostali del pa je Psihiatrična bolnišnica. Med drugo svetovno vojno so bile tu celice na smrt obsojenih. V letih 1941–1945 je šlo skozenj 11.477 zapornikov, mnogi so bili poslani v koncentracijska taborišča, drugi pa bili usmrčeni. Skozi celice smo se sprehodili v tišini in v upanju, da se kaj takega ne bi nikoli ponovilo. To je del naše zgodovine in čeprav te taki ogledi zamorijo, je prav, da tudi to vidimo. Sledila je vožnja na Bled, kjer smo si v eni od gostiln privoščili kosilo. Nato smo si nekateri ogledovali lepote Bleda, drugi pa so se s pletno (lesenim plovilom) odpeljali na otok. Na otoku je cerkva Marijinega vnebovzetja, do katere vodi 99 stopnic. Še danes velja običaj, da če se želi par poročiti v cerkvi na otoku, more ženin najprej nesti nevesto po vseh teh stopnicah. Je pa na otoku tudi zvonček želja in če pozvoniš, se ti baje izpolnijo skrite želje. Po vrnitvi z otoka pa na Bledu ni šlo brez znamenitih blejskih rezin. Še kavica in že smo bili spet na avtobusu. Sledila je vožnja do soteske Vintgar. To je 1,6 km dolga soteska, ki je zarezana med veličastnimi navpičnimi stenami hribov Homa in Boršta, krasi jo reka Radovna s slapovi, tolmoni in brzicami. Eni hitreje, drugi počasneje smo se odpravili ogledat lepote te soteske in ko smo prišli do konca, smo se v kiosku lahko nagradili s pijačo po želji. Zaradi naravnih lepote je bil Vintgar uvrščen med pomembnejše turistične zanimivosti Slovenije.

Pred nami je bil še zadnji postanek, Žalec. V tem mestu je bila 6. septembra 2016 slovesno odprta fontana piva Zele-no zlato, ki je poklon hmeljarski dediščini spodnje Savinjske doline in Žalca, ki je središče hmeljarstva v naši državi. Na fontani so za pokušino le piva, ki vsebujejo slovenski oziroma štajerski hmelj. Za pokušino moreš kupiti vrček, ki je opremljen s čipom. Vrček postaviš pod točilno napravo, ta ga zazna in postopek točenja avtomatsko steče. Trenutno je mogoče poskusiti pet vrst različnega piva.

Fontana pa ni namenjena popivanju, temveč širjenju kulture pitja piva. Tudi mi smo piva poskušali in ocenjevali različne okuse. Mnenja so bila tako kot vedno različna, vsi pa smo se strinjali, da je bil to lep zaključek našega izleta. Utrujeni od vsega lepega smo se odpeljali proti domu in vsi smo se strinjali, da si bomo tudi naslednje leto ogledali še kakšen kosček naše lepe domovine.

Darinka Bauer

Ogled soteske Vintgar. (Foto: Tatjana Grah)

POHOD PO GRAŠČAKOVI POTI

Dne 10. septembra 2017 je Društvo za promocijo in razvoj turizma Občine Grad »Skouriš« organiziralo tradicionalni pohod po Graščakovi poti. V prelepem vremenu se je približno 50 pohodnikov podalo na 13 km dolgo pot, ki je potekala mimo kulturnih in zgodovinskih znamenitosti naše občine. Po pohodu je sledilo druženje pred Info pisarno v Radovcih.

Daniel Huber

Pohodniki Graščakove poti pred Info pisarno v Radovcih. (Foto: M. Ficko)

REGIJSKO GASILSKO TEKMOVANJE MLADINE

Hitro se je bližalo poletje. Otroci so zapustili šolske klopi in se razveselili zasluženih počitnic. A za naše mlade se je začelo ponovno delovno poletje. Po kratkem oddihu na gasilskem taboru so se podali k novim podvigom in se začeli pripravljati na občinsko gasilsko tekmovanje, kjer so si izborili stopničko za mladinsko regijsko tekmovanje, ki je letos potekalo 3. septembra v Dolnji Bistrici. Regijskega tekmovanja smo se udeležili s kar 4 ekipami GZ Grad. Sodelovali smo z dvema ekipama pionirjev in dvema ekipama mladincev. Z veliko borbenostjo so zavzeli tekmovalni poligon in dali od sebe še svoje zadnje atome. Z rezultati si bili zadovoljni tako naši mladi gasilci, ponosni na njih pa predvsem mentorji, ki jim želimo predati čim več znanja in motivacije. Kot vidimo, nam to tudi uspeva. Ob razglasitvi rezultatov smo se tako razveselili 14. mesta mladincev PGD Motovilci ter 15. mesta mladincev PGD Dolnji Slaveči. V kategoriji pionirjev smo se veselili 22. mesta PGD Dolnji Slaveči ter doseženega 1. mesta PGD Motovilci, ki pa so si s tem pridobili tudi zmagoslavno vstopnico za udeležbo na državno tekmovanje, ki bo potekalo 9. in 10. junija 2018 v Gornji Radgoni. Kot vidimo, se naši najmlajši trudijo, da nam postrežejo s čim lepšimi rezultati. Če bi bilo prisotne še malo več športne sreče, bi nas pa le-ti še malce bolj presenetili. A kot pravijo, sreča je opoteča. Kljub vsemu gremo z optimizmom in voljo novim ciljem naproti. Prav vsi si zaslužijo velik aplavz in čestitke za tako lepe dosežene rezultate. V bodoče naj jim volja in sreča ostaneta zvesta sopotnika, znanja imajo namreč že veliko, le še dodatno

ga morajo nadgraditi. Preden pa strnem misli, naj našim mladim gasilcem in mentorjem, ki svoj čas z veseljem posvečamo njim, zaželim le srečno na nadaljnji poti. Pionirjem PGD Motovilci pa še enkrat iskrene čestitke ter naj jih spremlja sreča na državnem tekmovanju.

Mateja Knap, mentor gasilske mladine

Pionirji in mladinci GZ Grad. (Foto: V. Horvat)

ORIENTACIJA GASILSKE MLADINE

Mesec september je bil zelo pester za vse, ki opravljamo poslanstvo gasilca. Kot je razvidno iz ostalih dogajanj, smo se vedno znova udeleževali velikih dogodkov. 9. septembra pa je naše mlade gasilce čakal še zadnji izziv v letošnjem

PGD Dolnji Slaveči, orientacija. (Foto: J. Sukič)

PGD Motovilci, orientacija. (Foto: J. Šadl)

letu. Takrat smo se namreč udeležili regijske orientacije gasilske mladine, ki je potekalo v organizaciji PGD Lipa. Tudi za to udeležbo je bilo potrebno vložiti veliko truda, prostega časa in osvojiti veliko veščin, a niti malo nam ni bilo težko. S ponosom in borbenostjo smo želeli zastopati GZ Grad in to nam je s skupnimi močmi tudi uspelo. Orientacije smo se udeležili s 4 ekipami. Z dvema ekipama smo se na pot podali mentorji PGD Dolnji Slaveči kakor tudi PGD Motovilci. Kljub močni konkurenci smo po premagani progi ob razglasitvi rezultatov pristali v zlati sredini tekmovalnih trojk. S tem dejanjem smo tako zaključili letošnjo pestro sezono in si obljubili, da se bomo tudi naslednje leto borili in spoznavali vrednote gasilstva. Vsem naj za konec še enkrat čestitam in vam zaželim srečno in vse dobro v prihajajočem letu 2018.

Mateja Knap, mentor gasilske mladine

REGIJSKO TEKMOVANJE GASILCEV

Ponovno je prišlo leto, ko se v gasilstvu spominjamo velikega moža Matevža Haceta. Kvalifikacije na občinskem tekmovanju so tako potekale iz mokre vaje Matevža Haceta ter tako postregle z rezultati, ki so nam omogočile vstopnice na člansko regijsko gasilsko tekmovanje, ki je letos potekalo 10. septembra v Gornji Radgoni. Na regijsko tekmovanje so se uvrstile 4 enote, ki bi lahko GZ Grad ponosno predstavljale. Nekatera društva se nadaljnega tekmovanja niso udeležila, kar pa je seveda škoda, da niso pokazali svojih sposobnosti, če so si že pridobile vstopnico za regijsko tekmovanje. A te, ki so prisostvovali na regijskem tekmovanju, so poskušala doseči čim lepše rezultate. Na regijskem tekmovanju so tako sodelovali člani A PGD Motovilci ter dve ekipi članov B, in sicer iz društev PGD Motovilci in PGD Dolnji Slaveči. V delo in udeležbo na samo tekmovanje je bilo vložena veliko truda in prostega časa vsakega posameznika. Vsak si namreč želi najboljših rezultatov, a vsi, ki smo v teh vodah, dobro vemo, da na takih tekmovanjih pride tudi do napak, katerih si v tistem trenutku najmanj želimo. Rezultati so bili za ene zadovoljivi, za druge malo manj. Člani A PGD Motovilci so dosegli 10.

Člani A Motovilci. (Foto: M. Knap)

mesto, člani B PGD Motovilci 3. mesto in le za las zgrešili vstopnico na državno tekmovanje ter enota članov B PGD Dolnji Slaveči 9. mesto. Kljub znanju, ki ga premorejo, bi bila še potrebna športna sreča, ki pa jih je na žalost letos pustila na cedilu. Vstopnice za državno tekmovanje, ki bo potekalo spomladi in tokrat v organizaciji Pomurske regije, saj bo državno tekmovanje Matevža Haceta potekalo na sejmišču v Gornji Radgoni, so tako vsem ekipam spolzele iz rok. A kljub vsemu so vsi tekmovalci zadovoljni z udeležbo in rezultati na tem tekmovanju, saj so s tem opravičili svojo pripadnost in odgovornost prostovoljnemu gasilstvu in še enkrat znova poudarili, da to svoje poslanstvo s ponosom predstavljajo. Iskrene čestitke tako vsem, ki so našo GZ zastopali na regijskem tekmovanju. V bodoče pa naj so vzor in vzgled vsem ostalim in našo GZ še vnaprej predstavljajo v tako lepi luči. S skupnimi močmi je namreč vedno lažje.

Mateja Knap

Člani B Motovilci. (Foto: M. Knap)

Člani B Dolnji Slaveči. (Foto: M. Knap)

ŠPORTNO DRUŠTVO RADOVCI

Klub malega nogometa Radovci, ki deluje v sklopu Športnega društva Radovci, je v letu 2017 uspešno igral mali nogomet v Puconski nogometni ligi. Klub malega nogometa je kar uspešen, saj je vedno v zgornjem delu lestvice. Nogometna ekipa je sodelovala tudi na občinskem nogometnem turnirju v Motovilcih. V letu 2017 so se člani

Športnega društva Radovci udeležili občinskih vaških iger v Dolnjih Slavečih in zasedli odlično tretje mesto.

Za prijetno druženje in v znak zahvale za podporo društvu, je bil v mesecu juliju organiziran piknik za vse člane in simpatizerje društva. Piknik je potekal v prijetnem vzdušju z željo, da se naslednje leto ponovno organizira.

V jeseni je bila ustanovljena tudi ekipa malega nogometa za veterane in tako vključila vse tiste igralce, ki imajo voljo do igranja nogometa.

Moto društva je skrb za rekreacijo za vso populacijo, saj športni center z nogometnim igriščem in igriščem za odbojko to tudi omogoča.

Marjan Ficko

Urejen športni center Radovci. (Foto: M. Ficko)

ODKRIVANJE ZAKLADOV HRVAŠKE IN SRBSKE POKRAJINE

Vaščani Motovilcev smo se v okviru Društva za šport, kulturo in turizem »LUKAJ«, odpravili na dvodnevni izlet po hrvaških in srbskih poteh. Izleta se je udeležilo več generacij in vsi smo se zelo veselili odhoda. Na poti sta nas spremljali dve vodički, ki sta nam prijazno in z veliko dobre volje predstavili glavne znamenitosti vseh prelepih mest. V soboto, 21. oktobra, smo se ponoči odpravili na pot in naš prvi postanek je bil v kraju Đakovo. V tem prelepem slavonskem mestu smo si ogledali razne znamenitosti, med njimi tudi katedralo sv. Petra, ki nas je očarala v vsej svoji veličastnosti. Pot nas je vodila do Osijeka, ki je največje mesto v Slavoniji in Podravini. Sprehodili smo se po prelepem mestnem jedru ter znameniti promenadi ob reki Dravi. Nato smo se odpravili naprej do Iloka in iz avtobusa smo lahko videli tudi mesto Vukovar. Ilok se nahaja v vinorodnem okolišju, zato smo si tukaj ogledali staro vinsko klet Iločki stari podrum. Z degustacijo vin smo razvajali naše brbončice ter uživali ob pogledu na prelep interier. Poznopopoldanska vožnja se je nadaljevala ob reki Donavi v smeri Novega Sada, kjer so nas čakali udobni apartmaji, kjer smo tudi prenočili. Po okusnem zajtrku smo se odpravili na ogled drugega največjega mesta v Srbiji. Novi Sad ima prelepo mestno središče, kjer smo spoznavali tudi me-

stno zgodovino in si ogledali znamenitosti. Sledil je ogled Petrovardinske trdnjave, ki se nahaja na desnem bregu reke Donave. Tu nas je v restavraciji že čakala tudi odlična tradicionalna srbska hrana: vojvodjanska zakuska, seljačka čorba ... Po kosilu smo zapustili mesto in se z avtobusom odpravili proti domu.

Dvodnevni izlet v odlični družbi je bil za nas poln novih vtisov in tako nam bodo prijazni ljudje ter prelepa dežela za vedno ostali v spominu.

Karina Fujs

Vaščani Motovilcev v Novem Sadu. (Foto: vodička)

PLESALO SE JE ...

Leto se izteka. Še preden pa smo zakorakali v zimske, praznične dni, smo gasili PGD Dolnji Slaveči poskrbeli še za eno prijetno druženje. Kot vsi vemo, se gasilska sezona po navadi konča z vajo ob mesecu požarne varnosti, tj. meseca oktobra. Istega meseca smo tudi mi poskrbeli, da smo se lahko še enkrat povesečili in zaplesali kot na letnih veselicah. Uspeli smo izpeljati veselico, kjer smo se lahko družili vsi mi, ki smo željni družbe, plesa in zabave. Veselica je bila 21. oktobra 2017, na pred čarovniško soboto, v prostorih gasilskega doma na Dolnjih Slavečih. Z veseljem in nasmehi na licih smo drveli pripravam naproti ter sami izvedbi dogodka. Ob zvokih skupine Weekend-Band smo

Skupno veselje ob skupini Weekend-Band. (Foto: M. Knap)

rajali vse do jutranjih ur. Ob koncu naj izkoristim možnost in se zahvalim vsem članom za ves trud in požrtvovalnost. Seveda posebna hvala tudi vsem ostalim vaščanom, ki so nam kakorkoli pripomogli pri organizaciji veselice in tudi vsem ostalem delu skozi vso leto. Upamo, da bomo tudi v prihodnje tako uspešno in složno sodelovali. Še preden pa zaključim, vam v imenu PGD Dolnji Slaveči želim SREČNO 2018.

Mateja Knap

ŽENITNI OGLAS

Predstava Ženitni oglas je dvakrat napolnila našo kulturno dvorano pri Gradu. Predstavo, ki so jo uprizorili Danica Kardoš ter Boštjan Sinic in Matej Mertük, znana tudi kot dvojec Macho in Mejke, je napisala diplomirana igralka Dunja Zupanec.

Predstava Ženitni oglas je duhovita črna komedija, ki se začne z romantičnim zmenkom v dvoje, nato prerase v »trojček«, ki ga prekine nenaklepni umor, za katerega se izkaže, da morda le ni bil to, kar se zdi. In tako se je naš kaotični večer, poln preobratov in situacijske komike šele začel ... Dvorana je bila polna smeha.

Mihaela Žokš

Prizori, ki vzamejo sapo ... (Foto: arhiv MIM)

DELO ZAVODA ZUKD GRAD

Zavod za upravljanje kulturne dediščine Grad (ZUKD Grad) upravlja z Doživlajskim parkom Vulkanija, drugimi kulturnimi znamenitostmi ter turistično ponudbo v občini.

Cilj zavoda je vodenje in privabljanje obiskovalcev v Doživlajski park Vulkanija, kamnolom, Pütarov mlin ter druge turistične točke v občini, se povezovati in promovirati ter skrbeti za razvoj turizma. Zavod vse točke povezuje in jih ponuja v več različnih programih za šolske in druge skupine ter posameznike. Največ obiskovalcev pa si s skupno vstopnico ogleda Vulkanijo in grad Grad. Delo zavoda nadzira svet zavoda, sestavljen iz petih članov.

V letu 2016 je Vulkanijo obiskalo 26.512 obiskovalcev. Zavod je uspešno posloval skozi vse leto, svoje delo pa uspešno nadaljeval v letu 2017. Vulkanija je tako postala druga najpomembnejša turistična točka v Pomurju in je decembra 2016 od Pomurske turistične zveze dobila priznanje za profesionalno delo na področju turizma.

V letu 2017 smo na zavodu nadaljevali z zastavljenimi cilji in načrti. Poleg vzdrževanja Vulkanije smo vlagali tudi v izboljšanje infrastrukture ter drugo opremo, ki je potrebna za uspešno in nemoteno delo. Spomladi smo pridobili maskoto krtka Olija, na območju občine smo postavili informacijsko-turistične table, na katerih vse obiskovalce pozdravlja krtka Oli, izdelali promocijski film za Vulkanijo, obnovili spletno stran in izdelali drug promocijski material, se izobraževali za interpretacijsko vodenje, izvedli več prireditev v sklopu Vulkanije, organizirali kramarski sejem za Velko mešo, nabavili potrebno opremo za vodenje v Vulkaniji, sodelovali na prireditvah z JZ KPG in občino ter se udeleževali sejmov in širše promovirali Vulkanijo v različnih medijih.

Največji dosežek letos je bila pridobitev projekta »Z Olijem po vulkanski pokrajini«, ki ga bomo čez zimo izvajali ter zaključili aprila 2018. Tako bomo v višini 86 tisoč evrov nabavili dodatno opremo za doživeto pot skozi vulkansko podzemlje, opremo za muzej in geološke delavnice ter izvedli predavanja in delavnice. Zavod sofinancira izgradnjo parkirišča pri Vulkaniji, v načrtu pa ima postaviti nadstrešek na trgu Vulkanije.

Krtka Oli na turističnih tablah pozdravlja obiskovalce. (Foto: Bluecam)

Zavod uspešno trži doživlajski park, se povezuje z drugimi ponudniki in privablja turiste v našo občino. Tu turisti obiščejo tudi gostilne in lokale, kupijo spominke v Olikevi trgovini, kjer sodeluje 31 različnih rokodelcev in ponudnikov s svojimi izdelki, si ogledajo druge znamenitosti v občini in okolici ter tako spoznajo našo občino in Goričko.

Letos je do novembra Vulkanijo obiskalo 27.677 obiskovalcev. Zavod bo v začetku naslednjega leta pripravil podrobno poročilo o obisku in delu zavoda ter program dela. Upamo seveda na dober obisk tudi v naslednjem letu, saj se bo z dvigom turistov nadaljeval razvoj turizma v naši občini in širila turistična ponudba. In prav to je namen našega zavoda. Razvijati turizem, bogatiti ponudbo z vulkanskimi zgodbami, skrbeti za kulturne in naravne danosti, jih promovirati, tržiti in tako pripomoči k razvoju občine.

Danijela Krpič, direktorica zavoda

ZIMA PRI OLIJU

Pri Oliju je bilo zanimivo tudi pozimi. Zavod je sodeloval z OŠ Grad pri projektu Popestrimo šolo. V času zimskih počitnic smo z učenci OŠ Grad v okviru projekta izdelali maketo kraterja goriškega vulkana, ki je razstavljena na podstrešju Lednarjeve usnjarne. Na pustni torek, 28. februarja 2017, pa smo v Doživlajskem parku Vulkanija pripravili pustovanje s krtkom Olijem. V Lednarjevi usnjarni sta potekali delavnice s poslikavo obraza in izdelovanjem pustnih mask. Delavnice sta bili za obiskovalce Vulkanije brezplačni. Poslikave obraza so se zelo razveselili otroci in tudi njihovi starši. Nastale so zanimive in unikatne maskare.

Tadeja Krauthaker

Maketa kraterja našega vulkana. (Foto: D. Krpič)

OLI RAZVESELIL OTROKE

V soboto pred Veliko nočjo, 15. aprila 2017, smo za vse obiskovalce Vulkanije pripravili posebno doživetje. Namesto velikonočnega zajčka je obiskovalce prvič obiskala maskota Vulkanije – krtka Oli. Obiskovalci so se z njim zabavali in zaplesali. Nastale pa so tudi zanimive fotografije, za kar so poskrbeli pri Slik – Slik Photobooth, in so jih obiskovalci

lahko odnesli s seboj. Tudi letos je Oli v okolici Vulkanije skrtil pirhe, ki so jih najmlajši navdušeno iskali. V Lednarjevi usnjarni je potekala velikonočna delavnica, kjer so si obiskovalci izdelali različne velikonočne izdelke. Obiščite Vulkanijo in se s krtkom Olijem pozabavajte tudi vi.

Tadeja Krauthaker

Krtek Oli pleše z obiskovalci. (Foto: D. Krpič)

2. POHOD PO OLIJEVI VULKANSKI POTI

V soboto, 27. maja 2017, je potekal 2. pohod po Olijevi vulkanski poti. Letošnji pohod je bil dolg 10 km. Sprehodili smo se po obeh kraterjih, ki ju je oblikoval gorički vulkan. Najprej nas je pot vodila na prvi krater nekdanjega vulkana, na katerem stoji kripta. Tam je bila prva postojanka, na kateri smo si nabrali moči za pohod na drugi krater. Pot nas je vodila mimo gradu na Pepelšček, do starega sadovnjaka in naprej do Bežanove grabe, kjer se razprostira pogled na celoten krater nekdanjega vulkana. Nato smo se spustili na drugo stran kraterja do kamnoloma, kjer so pohodniki spoznali vulkansko kamnino in mineral olivin. Šli smo tudi mimo Kačove mlake in pot zaključili v Vulkaniji, kjer smo se okrepčali z vulkansko malico. Pohoda se je udeležilo 43 pohodnikov. Vabljeni, da se nam pridružite na 3. pohodu po Olijevi vulkanski poti in spoznate vulkanske značilnosti naše pokrajine.

Tadeja Krauthaker

Pohodniki na 2. Olijevem pohodu. (Foto: K. Klement)

DEKD V VULKANIJI

V okviru Dnevoev evropske kulturne dediščine – DEKD smo v Vulkaniji za vse obiskovalce pripravili dodatno ponudbo. Ker je letošnja tema bila »Voda - od mita do arhitekture«, smo obiskovalcem približali posledice vulkanizma in vodna bogastva na vulkanskem območju. Obiskovalci so skozi vožnjo s cestnim turističnim vlakom spoznali posledice vulkanizma, vidne v naravi. Ustavili smo se v kamnolomu, kjer smo obiskovalcem podrobneje predstavili vulkansko kamnino bazaltni tuf in mineral olivin. Z vožnjo po panoramski poti pa so obiskovalci lahko občudovali krater nekdanjega vulkana. Ustavili smo se še pri Kačovi mlaki, kjer so obiskovalci spoznali živali, ki bivajo v in ob mlaki, in slišali legendo o zmaju Kaču. Iskali smo tudi zmajevo krono, a je žal nismo našli. Obiskovalci so v geološkem muzeju spoznali tudi slatinske vrelece in vodni krog.

Tadeja Krauthaker

Obiskovalci so spoznali vulkane in njihove posledice. (Foto: D. Krpič)

DOSEŽKI JAVNEGA ZAVODA KRAJINSKI PARK GORIČKO V 2017

Zaposleni v Javnem zavodu Krajski park Goričko smo se v letu 2017 po tem, ko je bilo konec leta 2016 odločeno, da grad ostaja v državni lasti, z veliko vnemo lotili izvajanja pridobljenih projektov čezmejnega sodelovanja z Avstrijo in Madžarsko. V 321 go bomo obnovili grajsko kapelo in v Green Exercise v grajskem parku uredili površino z napravami za vadbo pod stoletnimi drevesi. Otvoritev bo v l. 2018. Jeseni smo z arboristom sanirali nekaj dreves na parkirišču, v grajskem parku in na dvorišču, z namenom podaljšanja življenja drevesom in zagotavljanja varnosti obiskovalcem. Pripravili smo obsežno projektno nalogo za ohranjanje goričke krajine in oddali načrt upravljanja za obdobje 2018–2022. Vizija razvoja v Krajskem parku Goričko je še naprej usmerjena v zagotavljanje zdravega načina bivanja ob sočasnem ohranjanju narave in kulturne krajine ter h krepitevi prepoznavnosti. Grad je pri tem nedvomno srce in duša Goričkega, zato v zavodu želimo izvajati še več aktivnosti v dobro vseh, prebivalcev in obiskovalcev.

Stanka Dešnik

POHOD TRIDEŽELNEGA PARKA GORIČKO-RAAB-ŐRSÉG

Ob Svetovnem dnevu Zemlje je Javni zavod Krajinski park Goričko 23. aprila 2017 organiziral Pohod Trideželnega parka Goričko-Raab-Őrség ob avstrijsko-madžarski meji in v slovenskem Porabju. Rekreativnega dogodka se vsako leto udeležijo pohodniki iz Slovenije, Avstrije in Madžarske, ki radi spoznavajo kulturno in naravno dediščino sosednjih dežel.

Tokrat nas je krožna pot peljala izpred hotela Eisenberg v Avstriji do stražnega stolpa. Ob krajšem postanku smo spoznali njegov zgodovinski pomen in pot nadaljevali ob avstrijsko-madžarski meji do Gornjega Senika in slovenske vzorčne kmetije. Po kulinarčno bogati malici in počitku na kmetiji smo se čez Janezov breg vrnili nazaj do izhodiščne točke, kjer smo pohod zaključili. Lepi razgledi, ohranjene in obnovljene hiše ter cvetoče travniške orhideje so trasi pohoda dali posebno vrednost. Pohod je bil eden izmed 41 pohodov, vključenih v Izkaznico pohodnika/-ce po Goričkem v letu 2017 Goriškega društva za lepše vütro. Pod vtisom lepih doživetij in s kančkom vedenja več o našem okolju pa smo že začeli načrtovati, kam čez mejo nas bo pot zanesla naslednje leto.

Marina Horvat

Pohodniki pred štartom v bližini hotela Eisenberg. (Foto: S. Dešnik)

IGRE TRIDEŽELNEGA PARKA GORIČKO-RAAB-ŐRSÉG

UD Budinci je v soorganizaciji Javnega zavoda Krajinski park Goričko bilo organizator 5. Iger Trideželnega parka Goričko-Raab-Őrség 27. maja 2017 pri vaško-gasilskem domu v Budincih. Namen druženja je bil javnosti predstaviti medsebojno sodelovanje trideželnega zavarovanega območja narave. Skupno 7 ekip iz Nacionalnega parka Őrség in Krajinskega parka Goričko se je pomerilo v zanimivih spretnostnih izzivih. 1. in 2. mesto je pripadlo tekmovalnim ekipam iz Goriškega, 3. mesto pa si je prislužila ekipa iz Madžarske.

Štefanija Fujs

TOUR DE RÖG

V okviru čezmejnega projekta Green Exercise je 2. septembra 2017 v organizaciji Javnega zavoda Krajinski park Goričko in Razvojne agencije Slovenska krajina potekal Tour de RÖG - Rekreativni kolesarski maraton Trideželnega parka Goričko-Raab-Őrség. Maraton je športni dogodek, ki ohranja stike z našimi sosedi in je vključen tudi v vseslovenski projekt Slovenija kolesari. Dve različni progi, ki sta kolesarje vodili skozi občine Grad, Gornji Petrovci, Šalovci in Hodoš ter čez Madžarsko, je prevozilo okrog 50 udeležencev. Vožnja je potekala po slikoviti in razgibani pokrajini ter ponujala številne panoramske razglede. Na okrepčilnih postajah pa so kolesarji imeli priložnost spoznati tudi nove turistične produkte in zelene parke ter aktivnosti, ki se izvajajo v projektu. Maraton smo ob prijetnem druženju in podelitvi številnih nagrad z žrebom prijavitelj zaključili na gradu Grad in že kovali načrte za Tour de RÖG 2018.

Marina Horvat

Kolesarji na Madžarskem. (Foto: S. Dešnik)

SODELOVANJE Z OSNOVNO ŠOLO GRAD

V Javnem zavodu Krajinski park Goričko že vrsto let aktivno sodelujemo in tkemo vez med osnovnimi šolami na območju Trideželnega parka Goričko-Raab-Őrség. Pri vseh aktivnostih se vključuje tudi Osnovna šola Grad. V preteklem šolskem letu so učenci pod mentorstvom Renate Ropoša

Udeleženci srečanja na Madžarskem iz Krajinskega parka Goričko. (Foto: S. Dešnik)

Januš osvojili prvo mesto v Mednarodnem natečaju v likovnem ustvarjanju. Skupaj z osnovnošolci iz Cankove in Šalovec smo jih nagradili z obiskom Muzeja na prostem Pityerszer v kraju Szalafő/Sola v Narodnem parku Órség. Ob zabavnih igrah so se družili z vrstniki iz Avstrije in Madžarske. Druženje smo zaključili s svežimi perci iz krušne peči. V tekočem šolskem letu učenci OŠ Grad sodelujejo pri spoznavanju naravnih parkov Slovenije, ki letos poteka prvič. Odzvali so se tudi na povabilo k sodelovanju pri Mednarodnem natečaju v ustvarjanju. Njihovi izdelki, okrasje za božično drevo iz naravnih materialov, bodo razstavljeni v času adventnega sejma na gradu Tabor na Gradiščanskem.

Nataša Moršič

LONČARSKA DELAVNICA ČRNEGA ŽGANJA

Javni zavod Krajinski park Goričko je v okviru projekta z akronimom 321 go, ki je sofinanciran iz Programa čezmejnega sodelovanja Interreg V-A Slovenija-Avstrija, organiziral brezplačno lončarsko delavnico črnega žganja. Petdnevna delavnica, ki jo je izvedla Osnovna šola Grad, je potekala v dveh delih. Namen delavnice je ohranjanje tradicije lončarske obrti, ki je bila nekoč zelo razširjena, danes pa počasi izumira. S prenosom znanja in veščin na udeležence smo želeli prispevati k ozaveščanju ohranjanja kulturne dediščine in k prepoznavnosti območja ter spodbuditi udeležence h kasnejšemu ustvarjanju izdelkov iz gline. Z vsem tem bistveno prispevamo k ohranjanju lončarskih veščin za prihodnje generacije. Na delavnici je bila predstavljena tehnika črnega žganja kot tudi tehnika poslikave belega glaziranja, katero je na Goričkem razvil Adolf Hašaj. Mentorja udeležencem sta bila Štefan Zelko, mojster črnega žganja, ter Karel Šalamon, učitelj in mentor lončarskega krožka na OŠ Grad. Udeleženci delavnice so bili nad delavnico navdušeni in si želijo še več tovrstnih priložnosti.

Nataša Krpič

Ob lončarskem vretenu. (Foto: N. Krpič)

DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE NA GRADU GRAD

Javni zavod Krajinski park Goričko v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije pri Dnevih evropske kulturne dediščine sodeluje že dobro desetletje. Letos smo jih 24. septembra obeležili z Dnevom odprtih vrat, ko so si obiskovalci grajsko poslopje lahko ogledali brezplačno in skozi voden ogled spoznali zgodovino ter stavbni razvoj gradu, vsebino razstav v obnovljenih prostorih in za območje pomembne obrti. V sodelovanju v Župnijo Grad smo na isti dan za zainteresirane pripravili predstavitev Plečnikovega dela v cerkvi Marije Vnebovzete pri Gradu. Vsebino nekaterih pisem arhitekta je predstavil župnik Marko Magdič. Tematika dnevov v letu 2018 bo Naša dediščina: kjer prihodnost sreča preteklost.

Štefanija Fujs

GRAJSKI BAZAR Z GORIČKIMI MEŠTRI

Javni zavod Krajinski park Goričko je v okviru projekta 321go 14. oktobra na gradu Grad organiziral sejmsko prireditve Grajski bazar z goričkimi meštri. Prireditve, ki je bila izvedena v soorganizaciji Goriškega društva za lepše vütro, se je pričela z raziskovanjem gob in zelišč v grajskem parku in okoliškem gozdu. Za najmlajše je poskrbela Miša Zečević, ki je s svojimi pesmicami in plesnimi koraki zabavala otroke, le-ti pa so lahko še ustvarjali v delavnicah. Obiskovalce prireditve so nagovorili direktorica zavoda, Stanka Dešnik, predsednik Turistične zveze Slovenije, Peter Misja, in županja Občine Grad, Cvetka Ficko. Sledil je kulturni program z zbori iz Goriškega in Gradiščanskega. Najprej so se predstavili otroci iz OŠ Sveti Jurij, nato pa zbor iz sosednje Avstrije, otroško-mladinski zbor jOpera iz Neuhausu ter tudi s slovenskimi ljudskimi pesmimi moški zbor Neuhaus-Hügelland. Na osrednjem delu prireditve smo podelili priznanja za Naj travnik, sadovnjak, ogracek in brajdo ter

Prejemniki nagrad, priznanj in pohval v akcijah NAJ travnik, sadovnjak, ogracek in brajda ter naziva SKRBNIK narave 2017. (Foto: M. Podletnik)

naziv Skrbnik narave. Na stojnicah ni primanjkovalo kakovostnih izdelkov in pridelkov goriških ter gradiščanskih rokodelcev, kot tudi kmetij. V sodelovanju z Doživljajskim parkom Vulkanija je turistični vlakec obiskovalce vozil po panoramski poti vulkanskih gričev, za popestritev dogajanja pa so poskrbeli tudi člani Lokostrelskega kluba Lendava. Ob zaključku prireditve je glasba skupine Kontrabant privabila na grajsko dvorišče množico obiskovalcev.

Nataša Krpič

POČITNICE NA GRADU GRAD

V času šolskih počitnic na gradu vsako leto pripravimo dodatno ponudbo v obliki vodenj in delavnic. Tako so v času prvomajskih počitnic družine in ostali obiskovalci lahko grajsko poslopje spoznali skozi doživljajsko vodenje in poleg zgodovine izvedeli še marsikatero skrivnost. V času jesenskih počitnic pa so mlajši obiskovalci dneve na gradu preživljali ob ustvarjanju, zanimivih igrah in raziskovanju. Podali so se lahko na lov za zaklad zmaja Kača ali odkrivali zanimivosti grajskega parka.

Štefanija Fujs

OTVORITEV ZELENIH PARKOV NA OBMEJNEM OBMOČJU Z MADŽARSKO

Rdeča nit projekta Green Exercise je vadba na prostem na obmejnem območju Slovenije in Madžarske. Tako že nastajajo privlačne ureditve na različnih lokacijah in so v projektu poimenovane »Zeleni parki«. V tem letu so se pričele otvoritve le-teh. Prostori za vadbo bodo namenjeni za uporabo domačinom in obiskovalcem Krajinskega parka Goričko in Narodnega parka Órség. Prva otvoritev je bila v slovenskem Porabju, na Dolnjem Seniku. Nato je sledila otvoritev v muzeju na prostem Szalafő-Pityerszer na Madžarskem. Pri nas so bile otvoritve že v Prosenjakovcih in Martjancih, v naslednjem letu pa bodo svoje zelene parke dočakali še v Monoštru, Sakalovcih, Gornjem Seniku, Markovcih in pri Gradu. Parki so opremljeni s senzomoto-

Otvoritev Zelenega parka v Prosenjakovcih. (Foto: S. Dešnik)

ričnimi napravami in jih bodo lahko uporabljale vse ciljne skupine vseh starosti ter ljudje s posebnimi potrebami. Izvajalci projekta želimo z njimi ljudem omogočiti kakovostno in aktivno preživljanje prostega časa.

Nataša Krpič

KAČOVA MLAKA

Zgodba o zmaju Kaču, njegovi kroni, o konjarju in graščakovi najmlajši hčeri je verjetno že marsikomu znana. Čeprav je omenjena zgodba krasna legenda, je pa v njej vendarle tudi nekaj resnice. Kačova mlaka je bila namreč nekaj graščakov ribnik, kjer so gojili ribe, ki so bile pomemben vir hrane za prebivalce gradu Grad.

Sčasoma pa so ribnik opustili in le-ta se je vse bolj zaraščal in žal postal tudi odlagališče raznih odpadkov. Kljub temu pa je mlaka imela še vedno dovolj lastnosti pomembnih za naravo, saj je bila leta 2003 določena kot naravna vrednota državnega pomena. V nadaljnjih letih je mlaka skoraj popolnoma izginila in zato smo se leta 2008 zaposleni v Javnem zavodu Krajinski park Goričko odločili, da mlako obnovimo. Med izkopom smo naleteli na različne odpadke. Veliko je bilo organskega odpada, vse od tropin do gnilih jabolk in krompirja, precej pa je bilo tudi nevarnih odpadkov, embalaž z ostanki barv, olj in goriv. Najbolj so nas med odpadki presenetile zdravniške kartoteke in ostanki zdravil, trofejni odpadki pa je vsekakor bila zarjavela vojaška puška iz druge svetovne vojne.

Kljub obnovi mlake so posledice onesnaževanja še vedno prisotne. Mulj in voda sta zelo bogata s hranili, zato se rastline vsako leto močno razrastejo in prekrijejo skoraj celotno mlako. In če rastlin na koncu vegetacijske dobe vsaj deloma ne odstranimo, se z gnitjem in razpadanjem rastlinskega materiala zniža že tako nizka vsebnost kisika v vodi. Vsem negativnim dejavnikom navkljub pa ima mlaka veliko naravovarstveno vrednost. V mlaki se razmnožuje več vrst dvoživk. Med njimi so navadne krastače, zelene žabe, različne rjave žabe, zelene rege, navadni pupki ter dve Natura 2000 vrsti, veliki pupek in hribski urh. V spomladanskih, poletnih in zgodnje jesenskih dnevih lahko ob mlaki občudujemo letalske vragolije različnih vrst kačjih pastirjev, med katerimi je najpogostejši modri ploščec,

Odstranjevanje prekomerne zarasti. (Foto: K. Malačič)

neredko pa lahko naletimo tudi na zeleno modro devo. Če obiščemo mlako v toplih poletnih večerih, lahko uživamo ob poslušanju orkestra žab in opazujemo netopirje, ki nad vodo lovijo različne žuželke.

Mlaka na vrhuncu vegetacijske dobe v vsej svoji zaraščenosti ne kaže na pogled najlepše podobe, a jo vsako jesen pripravimo za novo življenje v naslednji pomladi.

Kristjan Malačič

RAZSTAVE V LETU 2017 NA GRADU GRAD

Poleg stalnih zbirk in razstav, ki so na ogled obiskovalcem gradu, smo v okviru projekta 321go v letu 2017 v renesančnem palaciju gostili dve razstavi. 1. marca smo odprli razstavo z naslovom *Od tod/Von hier aus* in je bila na ogled do 30. junija. Namen razstave je bil predstaviti umetnike na slovenskem in avstrijskem projektnem območju ter okrepiti čezmejno sodelovanje s predstavljanjem javnosti. Na ogled so bila likovna dela, instalacija, kipi, slike in grafike povsem različnih kulturnih praks in likovnih pristopov. Od 1. julija do 30. avgusta smo javnosti predstavljali fotografsko razstavo *Kulturni spomeniki*, kjer so bile razstavljene zmagovalne in najboljše fotografije iz fotonatečaja *Kulturni spomeniki iz Pomurja in južne Gradišćanske*.

Od 9. junija do 31. oktobra so grajski arkadni hodnik krasile najboljše fotografije 9. natečaja za Naj fotografijo Goričkega na temo *Kje so bivali naši dedje in babice*. Avtorji fotografij so tekmovali v kategoriji učencev osnovnih šol in odraslih. V sodelovanju s Kozjanskim regijskim parkom pa smo 1. septembra odprli še zadnjo razstavo v letu z naslovom *Pripoved narave*. Razstava je nastala kot rezultat sodelovanja dveh ustvarjalk, avtorice pretanjenih risb listja v tehniki črno-belega črtkanega risanja in avtorice listja iz stekla, ki jih je predstavila v barvi in soodvisnosti od letnih časov. Razstava je na ogled do konca meseca februarja 2018. Prav tako pa je od 24. maja v neobnovljenem delu gradu še na ogled umetniška instalacija *Brama D' Honta*, rojenega na Nizozemskem in stanujočega v Prosečki vasi. Prav gotovo je njegova stvaritev največja slika na največjem gradu na Slovenskem.

Štefanija Fujs

Razstava *Pripoved narave*. (Foto: S. Dešnik)

KONCERTI V LETU 2017 NA GRADU GRAD

V letu 2017 smo sezono koncertov v koncertnem salonu gradu pričeli 19. maja, ko so kot prvi nastopili Otroški pevski zbor Glasbene šole Murska Sobota in učenke flavte pri mentorici Feliciti Heric Taškov. V poletnem času smo s koncerti klasične glasbe nadaljevali in tako smo 3. junija lahko prisluhnili koncertu mladih glasbenic na klavirju, Saši Malek in Anji Kučan iz razreda zasl. prof. Dubravke Tomšič Srebotnjak Akademije za glasbo v Ljubljani. Koncertu nadarjenih pianistk je 16. junija sledil zaključni koncert Glasbene šole Murska Sobota. Predstavili so se solisti Polona Hanc, Anja Kutoš in Dominik Kerčmar, Komorni zbor oddelka za petje in Komorna skupina Mladinskega pevskega zbora. Mentorica Gabriela Bratina ter korepetitorja na klavirju Predrag Šantek in na kitari Jernej Hanc so z nastopajočimi poskrbeli za zanimiv glasbeni repertoar. 13. julija smo na gradu gostili še Saksofonski orkester SOS, ki je bil na slovensko-madžarski turneji. Člani orkestra iz Slovenije, Hrvaške in Poljske želijo publiko posredovati odlično glasbo, pa naj gre za klasično glasbo ali nove jazz izvedbe in zvoke big bendov. Koncertni mojster orkestra je Rok Volk, za tehnično dovršenost orkestra pa skrbi Lev Papis.

20. avgusta sta nam zanimiv koncert pripravila še Nejc Kamplet na klavirju, študent Akademije za glasbo in upodabljačo umetnost v Gradcu ter zmagovalec številnih priznanih tekmovanj, in Maša Kuhar na flavti, sedaj že študentka Akademije za glasbo in upodabljačo umetnost Dunaj.

Koncert oddelka za petje Glasbene šole Murska Sobota. (Foto: S. Dešnik)

SOS na gradu Grad. (Foto: Bram D' Hont)

Naše grajsko poletje pa se je izteklo še z zadnjim koncertom 1. septembra z mladim ansamblom Me3 Trio. Zasedba Maše Babić na klavirju, Mateja Bunderle na saksofonu in Mirka Jevtovića na harmoniki ustvarja povsem novo zvočno sliko starih klasičnih mojstrov. Nastopajoči so z akustiko grajske dvorane zelo zadovoljni in upajmo, da bodo ljubitelje klasične glasbe na koncertih navduševali tudi v prihodnje.

Štefanija Fujs

ANDREJEVO NA GRADU GRAD

25. novembra smo v viteški dvorani gradu obhajali sveto mašo v čast apostolu Andreju, ki goduje 30. novembra. Po maši, ki jo je daroval domači župnik Marko Magdič, sta zbrane nagovorili županja Občine Grad, Cvetka Ficko, in direktorica JZ KP Goričko, Stanka Dešnik. Karitas Župnije Grad je pripravila pogostitev, na manjšem Andrejevem sejmu pa so stojnice ponujale med in medene izdelke, medenjake in lect, izdelke iz ličja, kvačkane izdelke in žganja. Ker smo pred kratkim pričeli z obnovo grajske kapele, bomo v naslednjem letu vernike lahko povabili k obredu v že obnovljeno kapelo.

Štefanija Fujs

Andrejev sejem. (Foto: S. Dešnik)

TRADICIONALEN BLAGOSLOV KONJ PRI GRADU

Na god sv. Jurija, 23. aprila, že tradicionalno na Jurjevo nedeljo poteka tudi pri nas blagoslov konj in konjenikov. Organizator je družina Šinko od Grada, Župnija Grad in Občina Grad. Tako se je veliko število konj in njihovih ljubiteljev zbralo na travniku pred Bunderlovim križem, kjer je domači župnik Marko Magdič daroval sv. mašo za zdravje konj in živine. Po končanem darovanju je opravil tudi blagoslov soli in spominskih znamenj. K blagoslovu je prišlo od blizu in daleč 17 konj s svojimi lastniki, ki so se zvrstili pri ograji in prejeli blagoslov.

Za vse obiskovalce tega starega običaja je družina Šinko poskrbela tudi za okrepčilo.

Mihaela Žokš

Blagoslov konjev, da bodo zdravi in bodo dobro služili svojemu gospodarju. (Foto: M. Žokš)

BLAGOSLOVITEV KMETOVEGA KRIŽA V KRUPLIVNIKU

Na veliko soboto, 15. aprila letos, je ob blagoslovu velikonočnih jedi v Kruplivniku domači župnik blagoslovil tudi obnovljeni Kmetov križ. Slednji stoji pri domačiji že od leta 1908, nazadnje je bil obnovljen in blagoslovljen l. 1995. Letos je dobil nov leseni del, obnovljena sta tudi Jezusova in Marijina podoba. Gospodarja Jožef Flisar in žena Marija, ki za križ skrbita, sta ob koncu blagoslova vse prisotne povabila še na pogostitev.

Klementina Pozvek

Zbrani ob obnovljenem Kmetovem križu.

EVHARISTIČNO BOGOSLUŽJE NA ČAST SV. FLORIJANU

V nedeljo, 7. maja 2017, je v župnijski cerkvi sv. Marije Vnebovzete potekala sveta maša na čast sv. Florijanu, zavetniku gasilcev. Omenjenega bogoslužja se je udeležilo več kot petdeset gasilk in gasilcev iz Občine Grad.

Vsemogočni Bog,
 na priprošnje svetega mučenca Florijana
 nas varuj ognja in drugih nesreč
 in pogási v nas plamene naših neurejenih strasti.
 Po našem Gospodu, Jezusu Kristusu, tvojem Sinu,
 ki s teboj v občestvu Svetega Duha živi in kraljuje vekomaj.
 (glavna prošnja iz liturgije na čast sv. Florijanu)

Mihaela Žokš

Gasilci Občine Grad z duhovnikom g. Markom Magdičem ob grački Mariji.

BLAGOSLOVITEV OBNOVLJENEGA KULARJEVEGA KRIŽA V VIDONCIH

Na prelepo prvo julijsko nedeljo, 2. julija, je bilo v Občini Grad še posebej slovesno. V vasi Vidonci je namreč potekala blagoslovitev v celoti obnovljenega Kularjevega križa. Te svečanosti se je udeležilo veliko ljudi. Slovesnost je vodil domači župnik g. Marko Magdič, ki je vse zbrane povabil, naj hodimo v življenju zazrti v Gospodov križ in naj v Njem iščemo moč. S povabilom »silna je moč molitve« smo skupaj zmolili molitev Očenaš, za družino Kular, vaščane Vidonec in za celotno Občino Grad. Zbrane je nagovorila tudi županja Občine Grad, Cvetka Ficko, ki se je v svojem nagovoru dotaknila zgodovine križa in zbranim povedala, »da je križno znamenje tisti simbol, ki nam daje moč in in vero, da nas pot pripelje vedno domov, pa naj je to dom ali mir in spokojnost v duši« ter se zahvalila družini Kular, da je ohranila simbol vere, ljubezni in miru, da bo tako še dolgo lahko nudil duhovno zatočišče generacijam, ki bodo hodile mimo.

Kularov križ stoji na tem mestu že od leta 1916. Pred smrtjo ga je dala postaviti mati Ana Kular, rojena Ropoša, in je s tem izpolnila svojo obljubo, da postavi križno znamenje za srečno vrnitev dveh sinov iz prve svetovne vojne. Po pripovedovanju domačih je takratni grački župnik, g. Rudolf Bednarik, dobil podobi Jezusa in Marije iz Italije. Kularov križ je bil obnovljen in 21. junija 1996 ga je takratni župnik, g. Štefan Kuhar, blagoslovil. Ker pa čas terja svoje, se je

družina Kular po tolikih letih spet odločila, da pristopi k obnovi. Z vnemo in zagnanostjo so se lotili potrebnega dela in obnovili križ vse od temeljev in same konstrukcije. Investicijo je družina finančno sama podprla. Po zaključku sv. maše je sledilo še srečanje pod šotorom, vsi prisotni so bili od družine Kular počaščeni s pecivom in z malico.

Mihaela Žokš

Družina Kular, domači župnik g. Marko Magdič in županja Cvetka Ficko z možem. (Foto: M. Žokš)

ORATORIJ 2017

Mladi animatorji iz župnij Grad, Kuzma in Sveti Jurij so pripravili in izvedli šestdnevni oratorij Dotik nebes, ki se ga je udeležilo približno 50 otrok z animatorji vred. Predšolski in šolski otroci so imeli od 17. do 22. julija možnost duhovno in družabno bogatega preživljanja počitniškega časa. Ob spoznavanju Marijinega življenja so ugotavljali vrednote za vsakdanje življenje, v delavnicah ustvarjali različne izdelke ter se z igrami na prostem zabavali in razgibali. Veliko presenečenje za otroke so bile vodne igre, ko so jih presenetili gasilci PGD Grad in jih dodatno osvežili z vodnimi curki. Sklep oratorija je bila sv. maša z zahvalo za vsa lepa doživetja in s vprašanji otrok, kdaj bo naslednji oratorij.

Klementina Pozvek

Veselje – vodne igre. (Foto: spletna stran Župnije Kuzma)

PRAZNIK MARIJINEGA VNEBOVZETJA

Marijini otroci smo se v velikem številu vsak s svojimi prošnjami zbirali pri grački Mariji. Potekala je tridnevnic, ki jo je vodil g. Andrej Lažeta. Na predvečer praznika Marijinega vnebovzetja je sv. mašo daroval g. dekan Ivan Kranjec, po sv. maši je sledila procesija z lučkami. Na sam praznik so bile sv. maše ob 6.00, 7.30, 8.45 in ob 10.00. Osrednjo slovesno sveto mašo je vodil g. Andrej Lažeta ob somaševanju domačega župnika g. Marka Magdiča in g. Franca Zorca. Duhovnik g. Andrej je v pridigi spregovoril, da je Marija naša priprošnjica, ki nas kot Vnebovzeta spremlja na naši poti. Ona lahko zadrži moč zla, nam izprosi moč za spreobrnjenje, za poboljšanje. Vsak od nas lahko nekaj prispeva k tej zmagi svetosti nad grehom. Vsi zbrani smo bili povabljeni, da bi v molitvi in pokori spremenili svoja srca, kakor nas je Marija povabila že v Fatimi. »Molitev in pokora sta edini možnosti za izboljšanje nas samih in sveta, ker sta popolno nasprotje ponudbe ognjenordečega zmaja.« Če molimo rožni venec, bremena življenja postanejo znosnejša oz. mi postanemo močnejši, ker jih nosimo z Bogom in z Marijo. Naših grehov nam ni potrebno nositi s seboj. Bog nam jih je pripravljen odpustiti, moramo se le pokesati in sprejeti Njegovo odpuščanje v zakramentu sv. spovedi. Odpovedovati se moramo sebičnosti. Skrivnost je v imeti rad. Vsi si želite, da bi vas imel nekdo rad, zato imejte radi drug drugega. Kako lahko mi uresničimo Marijino Fatimsko sporočilo? »Zaljubiti se bomo morali v Marijo. Če bomo Marijo zares ljubili, nam ne bo težko moliti sv. rožni venec, nam ne bo težko delati pokoro in varovali se bomo greha.« Imejmo Marijino podobo vedno pri sebi, svetinjico, podobico, rožni venec ... Vsi skupaj smo obnovili posvetitev slovenskega naroda Mariji izpred 25 let. »Marija spremeni nas, da bomo takšni, kakršne si nas želiš.«

Mihaela Žokš

Slovesna sv. maša. (Foto: M. Žokš)

ROMARSKO SREČANJE BOLNIH IN ONEMOGLIH PRI GRAČKI MARIJI

V nedeljo, 20. avgusta 2017, je bil pri Gradu Marijanski romarski shod, ki so se ga udeležili bolni in onemogli romarji iz dekanije Murska Sobota. Molitveno uro smo vodili člani ZMP Murska Sobota. Sv. mašo je daroval br. Milan Kvas ob somaševanju dekanijskih duhovnikov. V pridigi je poudaril moč zakramenta bolniškega maziljenja, ki je zakrament tolažbe in moči in ne znak bližajoče smrti, kot je zakoreninjeno v miselnosti ljudi. Maziljenje pomeni, da izročimo naše telo Gospodu, ki ima besede večnega življenja. Ne sicer, da bi pričakovali čudež, ampak da bi svoje življenje zaupali Gospodu. Ko stopi človek v zrelejše obdobje svojega življenja, vidi, da je bilo vse, kar ga je v življenju doletelo, tudi slabo, za nekaj dobro. Srečanje ob Gospodovi mizi je bila tako lepa priložnost za izročitev trpljenja boleznin in starosti na oltar. Med obredom je bila možnost za prejem svetega bolniškega maziljenja in tudi za zakrament sv. spovedi. Po maši pa je sledilo družabno srečanje ob sladkih dobrotah, ki so jih napekle pridne gospodinje.

Mihaela Žokš

Druženje ob sladkih dobrotah. (Foto: M. Žokš)

JESENSKO ROMANJE NA OTOK KRK IN GOLI OTOK

V soboto, 30. septembra, smo se romarji iz gračke župnije odpravili na otok Krk in Goli otok. Organizator romanja je bila agencija Aritours pod duhovnim vodstvom nadškofa metropolita msgr. mag. Alojzija Cvikla. Romarja se je udeležilo približno 200 romarjev iz Slovenije. Na našem avtobusu so se nam pridružili romarji iz Župnije Apače. Pot nas je vodilo proti morju in med potjo smo molili rožni venec in peli cerkvene pesmi. Cilj romanja je bil otok Krk, kjer smo se okrepčali s kavo, se sprehodili ob morju in se udeležili skupinske svete maše v Krčki katedrali. Skupaj smo se po sveti maši poklonili škofu Mahničju. Sledila je vožnja z ladjo na Goli otok. Med potjo z ladjo nam je ponagajala tudi

burja. Po prihodu na Goli otok smo najprej opravili kosilo. Sledil je voden ogled Golega otoka. Zelo smo bili pretreseni ob poslušanju zgodb, ki so jih tam doživljali zaporniki. Po ogledu Golega otoka smo se vkrkali na ladjo in sledila je razburljiva vožnja na otok Krk, kjer smo se v večernih urah odpravili proti domu. Preživili smo čudovit sončen dan na morju in se duhovno obogatili.

Melita Ficko Sapač

Romarji varno pluli z ladjo. (Foto: arhiv Župnije Grad)

ZAHVALNA NEDELJA – GOSPOD, HVALA TI!

Leto se počasi izteka, narava se pripravlja k počitku. In to je čas, ko smo v župnijski cerkvi pri Gradu praznovali zahvalno nedeljo. Cerkev je bila praznično okrašena, saj so bile pred oltarjem postavljene dobrate – bogata mera pridelkov, sadov zemlje in dela pridnih človeških rok. Sv. mašo je daroval domači župnik g. Marko Magdič, ki nas je spomnil, da ima zahvalna nedelja namen, da se bolj zavestno spomnimo, kako zelo smo odvisni od darov, ki nam jih vsak dan, vsak trenutek daje Bog v svoji neskončni dobroti, tako naravnih kot nadnaravnih darov. Zahvalna nedelja je priložnost, da se zahvalimo za letino, prav tako pa tudi družini, prijateljem in znancem za podporo in zaupanje. S svojim petjem iz globine duše in srca pa sta sv. mašo obogatila Monika Novak in Miran Čarni – člana skupine Duo Mystica.

Ves svet, na katerem živimo, je Božji dar. Bog je svet ustvaril za nas ljudi, vendar je dal prvima človekoma že kot eno prvih zapovedi, naj svetu »gospodujeta«. Danes ekonomisti radi uporabljajo izraz, da je potrebno gospodariti »kot dober gospodar«. Na žalost pa je današnja slika »gospodarjenja« svetu drugačna, žalostna. Neprestano brezvestno izčrpavanje zakladov, ki jih v sebi nosi zemlja, pelje samo v pogubo planeta. Velika onesnaženost zraka, rastlin, zemlje že ima svoje hude posledice, ki se bodo še stopnjevale, če se bo to še naprej nadaljevalo. Na žalost se nadaljuje in to v vedno večjih razsežnostih.

In ko obhajamo zahvalno nedeljo, se moramo spomniti, da smo vsi ljudje, zlasti pa državniki, dolžni skrbeti za zdravje zemlje in njenih sadov.

Človek pa ni samo bitje iz mesa in kosti, nima samo

materialnih potreb za svoje preživetje. Človek je tudi duhovno bitje, ustvarjen po Božji podobi in za vse delo Kristusovega odrešenja, ki se nam daruje v zakramentih in Božji besedi, smo se Bogu zahvalili s sv. mašo ter ga prosili, da bi v veri bili vedno bolj trdni in goreči. Hvaležnost je bila namenjena družini, vsem prijateljem, sosedom, znancem s katerimi potujemo skozi naš čas. Vsak človek je Božji dar drugemu. Nešteto darov v obliki vzpodbud, poučevanja, zgleda, materialne podpore je bil v svojem življenju vsak od nas deležen. Vsak mora biti hvaležen za dobre ljudi, ki delijo z nami naše življenjske radosti in trpljenje.

Mihaela Žokš

Člana skupine Duo Mystica sodelovala pri zahvalni sv. maši. (Foto: M. Žokš)

ŽUPNIJSKO ROMANJE PO PLEČNIKOVH CERKVAH

Ob prehodu poletja v jesen se v Župniji Grad zvrsti vsakoletno župnijsko romanje. Za razliko od poletnih romanj v bolj oddaljena tuja romarska svetišča obiščemo kraje s cerkvami, ki imajo za naš narod prav tako velik pomen.

Letos smo se župljani od Grada in Sv. Jurija z župnikom Markom Magdičem z dvema avtobusoma odpravili v romarski kraj Kraljice Miru na Kurešček. Marijina sporočila na Kureščeku so v soglasju s sporočili iz Medžugorja. »Kraljica Miru sem ... Tukaj se srečujete z mojim in sinovim srcem.« Prisostvovali smo sv. maši v cerkvi in potem še razlagi o zgodovini njenega nastanka. Pomembno ime, ki je povezano s cerkvijo na Kureščeku je oče France Špelič. Cerkev je postavljena na hribu in romarji smo lahko istočasno opravljali pokoro. Kraljica Miru na Kureščeku privablja s svojimi uslišanji in milostmi vedno več romarjev. To je kraj, kjer si je Marija izbrala svoj prostor.

V nadaljevanju smo se ustavili na Ljubljanskem barju v Črni vasi, kjer je cerkev delo velikana slovenske arhitekture, Jožeta Plečnika, posvečena pa sv. Mihaelu. Njena zgradba je zelo zanimiva, saj je spodnji del cerkve namenjen za župnijske prostore in šele zgornji del sakralnemu namenu. K njemu se povzpneš po visokih stopnicah. Pročelje cerkve obrašča trta, ki v vsakem letnem času spreminja barvo. Notranji del sakralnega objekta sestavljajo materiali iz lesa, kar je

posebnost cerkve in štirje glavni oporni betonski stebri. Zaveznika cerkve v središču ponazarja velika viseča tehničnica. Plečnik je bil globoko veren človek in uspelo mu je ustvariti takšno arhitekturo, da je v njej človek začutil posebej globok odnos do Boga. Tega ni bilo moč zgrešiti.

Pot nas je vodila naprej do Plečnikovih Žal, kjer smo pod vodstvom vodičke zaznali pieteto Plečnikove arhitekture, ki spremlja človeka k njegovemu zadnjemu počitku. Ustavili smo se v cerkvi Sv. Križa na Žalah, kjer znameniti oltar p. Marka Rupnika ponazarja Jezusovo tolažbo: »Pridite k meni vsi, ki ste utrujeni in obteženi in jaz vas bom poživil« (Mt 11, 25–30). Vodička nam je v obliki kateheze podrobneje predstavila posamezne simbole na oltarju.

Naše romanje smo zaokrožili v Župniji Šiška, ker je cerkev sv. Frančiška, prav tako Plečnikovo delo. Občudovali smo njeno notranjost in veličino ob vodenju tamkajšnjega frančiškana, ki nam je predstavil znamenitosti cerkve. Med drugim je dejal, da je cerkev kalvarija. To naj bi pomenilo, da se v njej dogajajo mnoga očiščevanja in notranji boji, ki jih ljudje prinašamo s seboj, da bi se pomirjeni vračali nazaj v življenje. Koliko se to zgodi, je odvisno od nas, ki vstopamo v ta proces.

Ob okrepčilu, vmesnih postankih, z molitvijo in s petjem, v druženju ob prigrizku dobrot pridnih gospodinj iz Župnije Sv. Jurij in marsikaj lepem doživetem smo se vračali domov. Ob vsem pa nas je spremljala veličina človeka, ki je še vedno prisoten s svojo žlahtno zapuščino v današnjem svetu, in veselje ter hvaležnost, da vsak velik dar pride od Boga.

Štefka Bohar

Kraljica Miru na Kureščku. (Foto: M. Žokš)

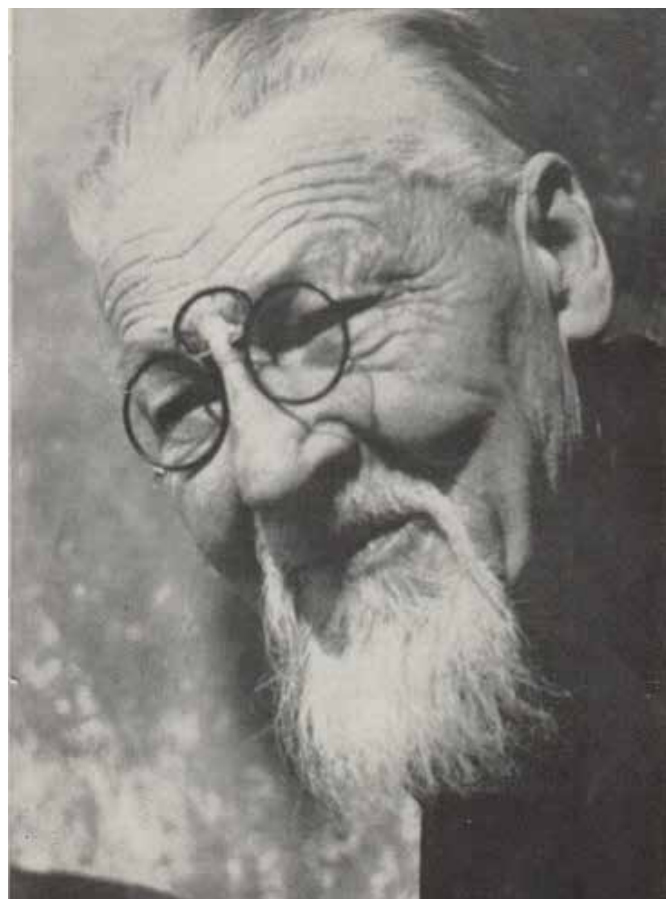
Cerkev na Ljubljanskem barju – arhitekt Jože Plečnik. (Foto: M. Žokš)

PLEČNIKOVA DUHOVNA PODOBA

V letu Gospodovem 2017 obeležujemo 145. obletnico rojstva in 60. obletnico smrti slovitnega arhitekta Jožeta Plečnika, ki je vse življenje živel za Boga, zaljšal božje hrame in si s tem spletal nesmrtni venec večne slave. Zadnja cvetka v tem vencu je bila naša župnijska cerkev. Župniku Ivanu Kolencu je arhitekt spregovoril: »Ne vem, zakaj imam tako veselje ravno z vašo cerkvijo! Odkrito povem, da Vas imam rad in ves prekmurski narod. Vedno ste mi v mislih in pri srcu.« Iz Plečnikovih pisem in sporočil, ki jih hrani župnijski arhiv – vseh je osemnajst – lahko spoznamo, da je natančno spremljal obnovitvena dela cerkvene ladje, ki so bila opravljena leta 1955.

Četrtega maja 1956 arhitekt sporoča gračkemu župniku: »Bolezen napreduje, moči pešajo, zato le nebesa vedo, kako se bo delo pri Gradu razvilo. Živim v slutnji, da sem za vedno ločen z Gradom. Boli me to.« Plečnik se je 7. 1. 1957 poslovil s tega sveta. »Poveličanja notranjščine« naše cerkve nikoli ni videl.

Slovenci smo z Jožetom Plečnikom posegli v vrh moderne sakralne umetnosti. Vse življenje je eksperimentiral z različnimi tipi cerkva v prepričanju, da se mora Cerkev vrniti k svojim demokratičnim koreninam zgodnje krščanskega časa in se otresti nepotrebne balasta poznejših stoletij. Zavzeto se je ukvarjal s vprašanjem, kako versko skupnost

Jože Plečnik.

Plečnikovo ustvarjanje pri Gradu.

tesneje povezati z duhovnikom, ki je posrednik med njo in Bogom. Plečnik ni bil samo veliki umetnik in arhitekt, ampak je bil tudi pokončen Slovenec, mislec, predvsem pa globoko veren človek, ki je svoja velika dela črpal iz vere in zagledanosti v Boga. Cela družina je bila zelo verna, tudi malo liberalno usmerjena (predvsem oče), tako da je versko življenje vodila predvsem mati. Dnevno je obiskovala sveto mašo, Jože ji je večkrat sledil, hkrati pa so nanj vplivali brat Andrej, ki je postal duhovnik, pa tudi drugi prijatelji, med njimi trnovski župnik Fran Saleški Finžgar.

Plečnik je bil velik iskalec lepote. Ko je nekaj lepega spoznal, je to skušal tudi udejanjiti, nekaj narediti. Dejal je: »Vsaka stavba mora biti posledica neke ideje, pred katero se tresesh.«

Zase je rekel: »Jaz sem kristjan in to brezpogojno katolik.« Vedno ga je zanimala cerkev kot skupnost. Dejal je: »Mene ne zanima nova cerkev v Pragi, ampak pastorala.«

Glede odnosa do nedeljske svete maše je dejal: »Pepe, nikoli nisi bil tako pomemben, da ne bi bilo nedeljsko jutro božje.« Bratu duhovniku Andreju piše: »Lagati nočem, povem ti, veliko res ne molim zate, zagotovim ti, da grem vsako nedeljo v Štefana (dunajska stolna cerkev) ter tam med povzdigovanjem iz cele duše in moči, tebe in vsakega izmed nas priporočim ... V nedeljo dopoldan, ko sem bil pri maši v Štefanu, me je čar hiše božje in pa muzika ganila, zato sem dejal, grešil sem, ker nisem hotel odpustiti. Odpustim, da bo tudi meni odpuščeno. V mnogem se mi godi krivica. Pa Bog ve, kolikokrat sem jaz krivico storil.

Bratu duhovniku piše tudi: »Kadar pa Boga v rokah držiš, reci mu, da ga ljubim, reci mu, da ne maram denarja, reci mu, da ne lažem – no, On to ve, da naj moji želji življenje da: fantazijo, moč in ponižnost naj vsadi v mene, da bodo moja dela v čast njegovo.« Plečnik za svoja dela nikoli ni delal računa. »Eh, pustite, kaj bi tisto; to je moje veselje in moje življenje!« S snovjo ni štedil. Hotel je povsod imeti najboljše. »Za Gospoda nobena stvar ni prelepa!«

V osebnem življenju je bil skromen. Imel je revno posteljo, na roke stesano. Na nočni omarici najpreprostejšo električno svetilko, pod njo pa rožni venec, Hojo za Kristusom in Novo zavezo. Učencem je dal to oporoko: »Živite preprosto, delavno in čisto življenje.«

Župnik Marko Magdič

PRAZNOVANJE 40 LET ŽUPNIKA MARKA MAGDIČA PRI GRADU

V Župniji Grad smo v nedeljo, 12. novembra, praznovali, kajti župnik Marko Magdič je praznoval okrogli življenjski jubilej, in sicer 40 let življenja. Polna cerkev, slovesna maša, molitve, nagovori in voščila, petje cerkvenih zborov so počastili štirideseti rojstni dan našega župnika. Bogu smo se zahvalili za štiri desetletja našega dušnega pastirja. V imenu celotne župnije so mu predstavnice župnijskega pastoralnega sveta izročile darilo in torto s štiridesetimi svečkami. Za vse, kar je v teh letih dobrega storil med nami, smo mu rekli iskren HVALA. HVALA za neminljivo božjo lepoto, ki jo oznanjajo njegove roke, ko se dvignejo v križ ali odprejo v blagoslov; HVALA, da nas poučuje, da večnost je in da je večja od časa; HVALA za vsako besedo tolažbe preizkušenim; HVALA za njegovo dobroto, ki odpira nebo nad nami in HVALA za vsako kapljico znoja, ko se iskreno trudi za lepoto naših svetišč.

Po maši so se verniki skupaj s slavljenecem zadržali na druženju ob cerkvi, kjer so mu vsi iz srca voščili še na mnoga zdrava in srečna leta. Veseli smo, da ga imamo. Povedali smo mu, da ga imamo radi in da ga bomo podpirali s svojimi molitvami, ki bodo padle v božje naročje v dobro vseh nas. Za seboj pušča neizbrisne sledove na materialnem in še bolj na duhovnem področju. Je naš svetovalec, spremljevalec in prijatelj. V imenu Občine Grad se je domačemu župniku Marku Magdiču za dobro sodelovanje na verskem in kulturnem ter drugem področju zahvalila tudi županja Občine Grad, Cvetka Ficko, in mu zaželela vse dobro.

Čestitali smo tudi katehistinji Klementini Pozvek za njen rojstni dan in se ji zahvalili za poslanstvo katehistinje v župniji.

Res, v nedeljo je bil čas za vnesene besede, za praznovanje in oddih; v ponedeljek pa je bil za slavljenca nov delovni dan, saj je žetev velika, delavcev pa malo. Naj našemu župniku Bog še naprej stoji ob strani in naj mu bo življenje milostno in srečno.

Mihaela Žokš

Torta s 40 svečkami. (Foto: M. Žokš)

ČAROBNI BOŽIČ

Ko december dodobra skrajša dneve in zgodaj zatemni večere, je posebej čutiti čar zadnjega meseca v letu. Ne morem mimo tega, da ne bi začutila praznikov v sebi, kakor sem jih nekoč. Najlepši so bili takrat, ko sem bila še otrok.

Za praznike je bilo posebno veliko opravil. Zdelo se mi je, da smo hišo obrnili na glavo in postrgali vsak kot.

Začelo se je v kleti in končalo na podstrešju. Da ne omenim, kako snažno je moralo biti v stanovanjskem delu, kjer smo bivali. Že zaradi tega so imeli prazniki poseben čar. Vse je bilo sveže oprano in pogrnjeno s svežimi prtici. Podi so bili poribani in še lesen strop je bil opran. Izza šip so visele oprane zavese in skozi nje sva z bratom željno pričakovala sneg. Mama ni marala lenobe, babica pa še manj. Z bratom sva po svojih močeh pomagala, pri tem pa skrbno pazila druga na drugega, da kateri ne bi »zabušaval«.

Ded je skrbel za »sečko« pri živini. Mama je bila glavna za čiščenje po hiši. Ob babičini peki potice je prijetno zadišalo. Pokušala sem orehe, če niso »žarki«, pa tudi marsikatera suha sliva je pristala v mojih ustih. Rozine so kar kopnele iz vrečke, zato sem se včasih zbalala, kaj bo rekla babica. Če je imela dovolj drugega sadja na razpolago, mi je prizanesla. Ampak vseeno sem drugič bolj pazila, da nisem bila preveč sladkosneda. Babičine oči so bile pri tem dovolj zgovorne. Moško delo je bilo iskanje smrečice in mahu. Ko je brat že malo zrasel, je njega doletela ta čast. Ta naloga je bila nekaj posebnega. Potrebno je bilo poiskati v gozdu primerno smrečico brez kakršnih motečih vejic. Včasih sem slišala koga, da je prehodil gozda daleč naokrog, preden jo je našel. Kako so moje oči božale in ljubkemale izbrano smrečico! Bila je lepa.

Vsak pri hiši je imel svoje delo. Košara za drva je bila moja. V predprostoru je bil poseben kot za vedri z vodo. Takrat še nismo imeli vodovoda. Vedri sta imeli vsaka svojo pokrivalo. Kadar sta bili polni vode, sta bili ponavadi pokriti. Ko pa je vode zmanjkalo, sta bili pokrivali postavljeni ob vedri. Kako huda je bila mama, kadar je naletela na prazni vedri, pokriti s pokrivaloma, sama pa s praznim loncem v roki. Brat jih je takrat slišal, jaz pa sem smuknila s košaro po drva.

Božičnih praznikov se ni dalo zamenjati z ničemer. Takrat smo pričakovali ateja iz tujine, ki se je za praznike vedno vrnil domov.

Pravzaprav, tisti dan je bil zelo dolg. Večera pa ni in ni hotelo biti. Dolgčas sem si vedno krajšala z branjem knjig, če so seveda bile moje dolžnosti prej opravljene. Kako prijetno se je bilo zagrniti v toplo odejo na kavču s knjigo v roki. Knjiga me je potegnila vase.

Ura na kredenci je tiktakala. Slišala sem pogovor med babico in dedkom, ko je večerni mrak že lezel v kuhinjo. »Dolgo ga ni«, je babico skrbelo. Meni pa je prijetna toplota zapirala oči. In kmalu ni bilo več ne deda, ne babice in namesto v poltemni kuhinji sem se znašla na čisto drugačnem kraju. Toliko svetlobe še nisem doživela. Nikoli prej še nisem bila ob morju. In toliko ljudi sem srečevala. Pred mano je bil tako velik objekt kot naša hiša. Ampak ni bila hiša. Bila je ladja, s katere so temnopolti ljudje odnašali in prinašali v zabo-

jih sadje. Pomešali so me med sabo, jaz pa sem bila sama med njimi. Iskala sem meni znane obraze, a jih ni bilo. Tedaj sem zajokala ... In pristopil je k meni zamorec in mi izročil ananas. Jaz pa sem jokala in težki sadež mi je padel iz rok ...

»Kaj je otrok?« me je zaskrbljeno božala po licu mama. »Bila sem daleč ob morju. Izgubila sem se. Kje je moj ananas?« sem v joku spraševala. »Preveč bereš. Knjige te bodo čisto zmešale«, se mama ni dala premotiti. Pobralo je knjigo, ki mi je med spanjem padla na tla. »Pozno je že. Ateja še vedno ni. Spat boš morala.«

Kmalu zatem se je zaslišal ropot pri vhodnih vratih. Nekdo je vstopil in prišel k vratom v kuhinji. In potrkal. Pogledala sem proti vratom in na zgornjem delu šipe nad zaveso sem skoz njo prepoznala očeta. »Ata, moj ata!« sem vpila od veselja in se mu pognala nasproti.

Vstopil je z veliko pisano škatlo v roki. Skočila sem mu v objem, on pa je odložil svetlečo škatlo in me stisnil k sebi. Polzela sem po njem in mu hitela pripovedovati, kaj sem sanjala. Pa tudi o ananasu, ki mi je padel iz rok in ga ni bilo več ...

Ata se je smehljaj. Vedno je naju z bratom razveselil s kakšno majhno pozornostjo. Pravzaprav je vsak v družini bil deležen majhnega darila.

»Pridi, nekaj imam zate.« Pogledala sem pisano, svetlečo škatlo, kakršne še nikoli prej nisem videla. Počasi je odložil zgornji pokrov in pred mano so bile stvari, katerim nisem vedela imena. Le čokolado sem že poznala.

Izza svetlečih papirjev je počasi odmotaval sadež, prav takšen sadež, kot sem ga imela tam ob morju. »Ata, ata, saj to je vendar ananas. Takšnega sem sanjala, preden si ti prišel domov, a sem ga izgubila ...« »Na, sedaj je lahko tvoj.« Nisem mogla verjeti. »Nikoli še nisem imela pravega ananasa. In, ata, ti si mi ga prinesel,« se nisem mogla pomiriti od navdušenja. Sadež sem s prsti otipavala in ga stiskala k sebi. Kakor vse stvari, smo si tudi ananas na božični večer razdelili. Vsak ga je dobil kos.

Na kuhinjski mizi je bilo postavljeno božično drevesce, pod njim pa jaslice. V krogu ob njem je bila zbrana družina. Vse, kar nam je kdaj manjkalo, ko smo pogrešali drug drugega in nam je bilo težko zaradi tega, smo v tistem trenutku pozabili. Čeprav je mama morala težko delati, tudi moška dela na kmetiji, in ateju ni bilo lahko v tujini, saj je moral služiti za naše preživetje, na božični večer na to ni nihče mislil.

Naša srca so žarela v skupnem pričakovanju praznikov in veselju, da imamo drug drugega. Babica je pokadila po hiši in zmolili smo rožni venec. Razrezala je potico in jo vsem ponudila.

Odpravili smo se peš k polnočnici v farno cerkev, oddaljeno uro hoda. Ne mraz in ne utrujenost nam nista prišli do živnega. Hiteli smo čarobnemu pričakovanju naproti, rojstvu Božjega deteta in veselju, da smo tudi mi deležni te sreče. Naša srca so čutila eno. Tiha želja in hrepenenje, da bi za vedno ostali tako, nas je grela in združevala. Hiteč, da ne zamudimo skrivnosti božične noči, smo vstopili v domačo cerkev. Ob prepevanju svete noči se nam je nehote prikradlo spoznanje, da bo leto do naslednjih praznikov spet dolgo.

Štefka Bohar

TEDEN LJUBITELJSKE KULTURE

Na povabilo g. Aljoše Obal iz JSKD Območne izpostave Murska Sobota ob Tednu ljubiteljske kulture, ki je potekal med 12. in 21. majem 2017, sem se v torek, 16. maja, udeležila Javnih vaj/nastopa v prostorih BTC Cityja Murska Sobota. Tovrstnega dogajanja sem se udeležila prvič.

Različni nastopi kulturnih društev, dramskih skupin, pevskih zborov, glasbenih skupin, literatov, razstave likovnih del ... so bili namenjeni naključnim mimoidočim poslušalcem (ali povabljeni publiki). Ob omenjenim nastopu sem se predstavila z dvanajstimi pesmimi.

V sredo, 17. maja, sem se priključila literatom v galeriji Mozaik v Murski Soboti. Srečanje je vodila in povezovala gospa Irena Šrajner ob glasbeni spremljavi na citre in branju del literatov. Prisotni so bili poslušalci različnih generacij. Ob druženju smo spoznavali dela različnih avtorjev in bogatili drug drugega. Vsak je dodal nekaj svojega in soustvarjal bogastvo besed in misli, ki smo jih lahko slišali prisotni. Zaključili smo z željo, da se bo druženje tistega dne nadaljevalo ob drugih priložnostih.

Štefka Bohar

Pesmi, ki sem jih med drugimi prebrala:

VONJ JASMINA

Šmarnice so
v gozdnih jasad
potonile,
travnice se v bilke
spremenile.
Češnjev cvet
se v rdečih češnjah
ziblje.
Sonce podaljšalo
je dneve.
Veje so se razrasle
v krošnje.
Veter jih ob večeri češe.
Klasje se je upognilo,
rdeči mak je skrilo.
Škorčev zarod
se je sprehodil ...
Mesec maj
se je poslovil.
Kresnice v temi
je razsul,
vonj jasmina prebudil.

STARI PREVARANT

Svet je
imeniten gospod,
z raztrgano ponjavo,
neznanim obrazom,
razsutimi stvarmi
in luknjo v žepu.

Kdor mu
preveč zaupa,
mu podveže
škorenj na glavo.

»LITERATURA PRIPADA VSEM«

V zavetju besede 2017 – literarni natečaj za literate seniorje, ki ga razpisuje Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti Območna izpostava Maribor – je tudi letos, 8. septembra, gostila 51 sodelujočih avtorjev, ki smo se udeležili tega srečanja.

Sodelovala sem s pesmimi. Strokovna spremljevalca in mentorja sta bila Marica Škorjanec in Marjan Pungartnik. Pod njegovim mentorstvom sem bila izbrana med 8 nominiranih finalistov za državno srečanje iz severovzhodnega del Slovenije.

Leto prej, V zavetju besede 2016, sem bila pod mentorstvom letos že pok. Milana Vincetiča prav tako izbrana nominirana finalistka med 8 izbranimi avtorji iz severovzhodne regije.

V mariborski literarni družbi, ki jo vodi strokovni mentor Marjan Pungartnik, sem v prejšnjih letih že sodelovala in imam nekaj pozitivnih izkušenj. Najbolj me nagovarja misel: »Literatura pripada vsem.«

Pomurska pokrajinska zveza društev upokojencev Murska Sobota je pripravila srečanje piscev upokojencev Pomurja 6. oktobra 2017 v Spominski hiši pri Šerugovih na Meleh.

Literarno delavnico je vodil Robert Titan Felix in nas seznanil z nekaterimi značilnostmi in pravili, ki so pomembna za pisanje določene zvrsti literature. Ogleдали smo si še likovno razstavo članic in članov Društva upokojencev Gornja Radgona ter obenem priložnostno razstavo v spomin letos preminulemu dr. Antonu Vratoši – Vranu. Ob koncu ustvarjalne delavnice smo se udeleženci in udeleženke v krajšem kulturnem programu predstavili z branjem svojih proznih del in pesmi. Z literarnim večerom ob počastitvi rojstva Miška Kranjca je bil v Lendavi ob tej priložnosti sklenjen literarni natečaj »Čarni nasmeh«, kjer sem z nagrajenimi odraslimi avtorji in njihovimi deli dosegla 2. mesto s poezijo Mejnice, Violinist in Nasmeh.

Z vključenjem v Literarno sekcijo pri Društvu upokojencev Murska Sobota, ki jo vodo Irena Šrajner, sem letošnje leto sodelovala s poezijo pri Zborniku ljubiteljskih piscev Shojene poti 13.

19. oktobra 2017 sem se udeležila predstavitve zbornika v Galeriji Mozaik Murska Sobota z branjem svojih del.

Ob druženju z gosti, glasbeno skupino sta prijeten večer z izbranimi besedami dovršili Karolina Kolmanič in Angela Novak.

(Pesem, ki je bila na letošnjem literarnem natečaju V zavetju besede 2017 posebej izpostavljena):

MED NEBOM IN ZEMLJO ali AKVARELI

Nebo je razprlo
zaveso in trak.
Sončni osoj
prerezal je čas.
Vse šelesti.
Kar pleše,
spustilo je sij.
V zavetrju
sonce blede.
Gorkota
reže v obraz
in veter
razčesava lase.
Obzorje
je vse naokrog.

Štefka Bohar

GOVOR NA POGREBU DR. VRATUŠE, 3. 7. 2017

Končuje se velika zgodba človeka velikega duha in toplega srca – čudovita zgodba dobrega in velikega prekmurskega človeka. Dr. Vratuša je prišel do kraja svoje ne vedno prijetne »velike bele ceste«. Sokrat: „Bolje naredi malo na pravi način, kot veliko stvari slabo“. Dr. Vratuša je naredil veliko stvari na pravi način!

Malo je takih v novejši slovenski zgodovini – zidarjev novih časov.

Tovariš Vran, zvest vrednotam Osvobodilne fronte in NOB kot rdeči niti, hrbtenici svojega bogatega življenja, je razumel, spoštoval in živel tovarštvo in skupnostno življenje v njunem najzlahtnejšem pomenu; z vizijo, da je boljši svet možen, da je humanizem njegova podstat in solidarnost uresničljiva; z vztrajnim in ustvarjalnim delom za boljši svet socialne pravičnosti in človekovega dostojanstva; s pretanjnim občutkom za sožitje različnosti, z razumevanjem kulture dialoga v najboljši „volterovski“ maniri in **etičnim poslanstvom intelektualca**; s študijsko in raziskovalno strastjo; z razumevanjem opiranja na lastne sile v vseh razsežnostih. **Ob tem pa je bil skromen človek, ki mu je bilo nerodno govoriti o svojem uspešnem in izjemno bogatem delu.**

„Statve“, kot bi sam dejal, in na katerih je neumorno tkal dolga desetletja in stkal svoj prepoznavni prispevek za mozaik nacionalne zgodovine, za našo kulturno dediščino so se zaustavile za vedno. Kaj vse je bilo na njih, daleč presega kakršen koli zgolj govor. Kot da je želel potrjevati izrek starega modreca: „Nikoli nehati začenjati in nikoli začeti nehavati“. Še mnogo nedokončanih mrež, niti in prediva je ostalo v njihovih čolničkih. Tudi želja, da bi končal svojega „profesorja Urbana“, dragoceno pričevanje o pomembnem poglavju svojega partizanstva ostaja nedokončano.

Bil je spoštovan doma in v širnem svetu. Trpki spomin, da ob visokem življenjskem jubileju upravljavci slovenske države niso prepoznali in zmogli primerno ovrednotiti njegovega celotnega izjemnega opusa, bo prerasel plevel. Ostajajo neizbrisne sledi, ostajamo pričevalci njegove velike zgodbe. Dolga, dolga je bila velika bela cesta akademika dr. Antona Vratuše, Toneka iz goričkih bregov, našega tovariša Vrana in profesorja Urbana.

A. Lincoln: „Na koncu niso leta življenja, ki štejejo, ampak dejstvo, koliko življenja je bilo v teh letih“. In v njegovih letih, desetletjih je bilo izjemno življenje. Od Slavečkega brega preko Murske Sobote, Ptuja, Maribora do Ljubljane; od italijanskih koncentracijskih taborišč, Gonarsa in drugih do Raba; s svojimi partizanskimi soborci od Raba do Mašuna in do italijanskih partizanov; od Ljubljane preko Beograda do Pariza, New Yorka, v širni veliki svet se je vila njegova velika bela cesta in nazaj. **Kakor koli je bila Vranova življenjska pot raznovrstna in vsestranska se je s svojim srcem vedno vračal v rodno gnezdo, ohranjal žive vezi s svojimi prekmurskimi koreninami in življenjem v svetu ob Muri, s svojimi Prekmurci.**

Vedno znova se je vračal, vedno prisluhnil svojim sorodnikom, svojim Goričancem s poslušom za na videz še tako

drobne in nepomembne stvari; pozorno spremljal življenje mladih, razvoj lokalnih skupnosti – od Grada, Murske Sobote, Tišine do drugih na obeh bregovih Mure; že pred mnogimi leti je s svojim poznavanjem in razumevanjem trajnostnega razvoja, sožitja narave, razvoja in kulturne dediščine soustvarjal razvojne perspektive KP Goričko; rušil je stereotipno podobo Prekmurja; spodbujal vsakršna možna povezovalja, ki bi lahko povečevala blagostanje ljudi in razvoj; se veselil uspehov, rasti in razvoja domačih krajev in žarišč kulturne, izobraževalne in znanstvene ustvarjalnosti in njihovega čezmejnega sodelovanja; zato je tudi bil med pobudniki in aktivnimi soustvarjalci bogatega intelektualnega življenja in identitete Pomurske akademske znanstvene unije – velike družine pomurskih doktoric in doktorjev znanosti.

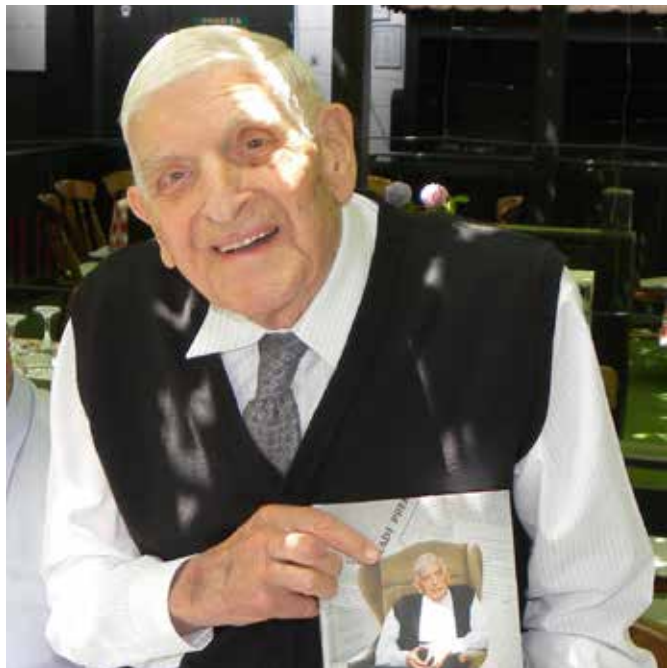
Predolg bi bil spisec vseh s katerimi je sodeloval. Z mladostnim in najtesnejšim prijateljem in sodelavcem prof. dr. Vane-kom Šiftarjem sta sodelovala že pri predvojnem »Mladem Prekmurcu« in pri pripravah na izid večdelne – žal nedokončane – študije o prekmurskih dialektih in urbarjih. Posebno vez z njim in s Prekmurjem je predstavljal Vrt spominov in tovarštva na Petanjcih in uveljavljanje njegovega svobodoljubnega in humanističnega poslanstva, ter nastajanje in, zahvaljujoč njemu, iz leta v leto uspešnejše delovanje Šiftarjeve fundacije.

Naš Vran ostaja med nami, v svetu ob Muri – na svoj način. Ostalo nam bo v spominu kolikokrat si nas, tovariš Vran, presenetil s kopico novih predlogov in idej. Spoštovali smo tvojo v delu in rezultatih utemeljeno intelektualno in človeško avtoriteto, bili vedno znova motivirani z neverjetno življenjsko energijo in izrednim spominom, se skušali zglodovati po tvoji uglašeni komunikaciji izkušenega diplomata; občudovali prislovično delovno vnemo, izjemno disciplino in izostreno odgovornost do samega sebe in drugih; skušali smo slediti tvojim pogledom preko miselnih in drugih zamejitev, preko krajevnih in aktualnih časovnih horizontov; pomirjal in opogumljal si nas s svojim nalezljivim življenjskim optimizmom, razveseljeval s svojo duhovitostjo. **Spodbujal si nas s svojim občutkom za kolektivno delo; bilo je prijetno, tudi zahtevno – vendar nikoli od nikogar nisi pričakoval, kar ne bi tudi in najprej od sebe.**

Spraševali se bomo, kaj bi nam svetoval, predlagal naš akademik, naš Vran. Pogrešali ga bomo! Ostajata pa nam njegova življenjska in delovna spodbuda, da „se nemo zvijšili, nikak in nigdar“.

M. Bor, Vranov partizanski soborec, je sredi vojne vihre, sredi boja slovenskega naroda za obstoj in svobodo zapisal: «Če jaz umolknil kdaj bi tu med bori, prijatelj daj, še zame spregovori! Umolknil si. Tvoj glas. Po vseh poteh ...» In dragi tovariš Vran, spregovorili bomo tudi za Tebe in o Tebi... in čuvali, kar puščaš za seboj, kar trajno zaznamuje tvojo dolgo belo cesto – tudi kot dokaz, da je mogoče živeti polno življenje za druge, za skupnost, kot pričevanje o Tvoji srčnosti, človeški toplini in pokončnosti – človeškosti po prekmursko. Kako si tovariš Vran že dejal? „Človek se mora znajti in najti pot do rešitve. To so trenutki, ko človek kleše samega sebe. In to lahko človek naredi le, če je zvest samemu sebi, če je na lastnih nogah, če ima čvrsto hrbtenico in misli z lastno glavo.“

Dr. Anton Vratuša - tudi častni občan Občine Grad.

V našem in tvojem goričkem krajinškem parku, povezovalcu goričkih bregov in sveta onstran Sotinskega in Srebrnega brega, bodo ostale tvoje vizionarske ideje in pobude še naprej trdna opora in zanesljivo vodilo, v pomurski akademski skupnosti, v katero si se vedno tako rad vračal in sodeloval, bo tvoja človeška in znanstvena veličina ostajala spodbuda vsem, vzgled sedanjim in bodočim rodovom pomurskih doktorjev znanosti, novim rodovom intelektualcev v in iz sveta ob Muri.

V Vrto spominov in tovarištva, v katerega si se vedno znova rad vračal kot na svoj svojstven dom, pa bosta rasla „Vranova vrba“ in „Vranov hrast“, ki smo ju zasadili letos spomladi. Žal brez Tebe, dragi Vran, čeprav si si neizmerno želel, da bi bil tudi to pot z nami. Zadnjič.

In sam sem izgubil učitelja in vzornika. Imel sem možnost, privilegij, da sem v sodelovanju z njim na njegovi veliki beli cesti, spoznaval zgodovino in življenje v raznoterih razsežnostih. Ostaja mi spomin, da sva, spoštovani Vran, bila več kot le sodelavca. Desetletja so naju povezovale, se prepletale družinske, delovne, prijateljske in čisto človeške vezi – ostaja spomin na znamke iz OZN v New Yorku, na mnoga druženja, razgovore, male tako rekoč očetovske pozornosti in spodbude. „Pojdiva, moj fant, „osorej“ pojdiva, na veliko cesto, da srečava dobre ljudi, nabereva uma darove“, si mi kot posvetilo zapisal ob svoji 95. letnici v knjigo „V svet po veliki beli cesti“.

V imenu vse nas, njegovih prekmurskih prijateljev, občin, katerih častni občan je dr. Vratuša in ustanov v Prekmurju, s katerim je bil formalno in delovno tako izjemno in nepovnovljivo povezan, izrekam iskreno sožalje Vam, spoštovani njegovi najbližji in najdražji.

Malo je ljudi v slovenski zgodovini, ki bi se lahko tako mirno kakor Ti, dragi tovariš Vran, na koncu svoje življenjske poti s ponosom, spravljen s seboj in svetom, ozrl za seboj.

Hvala Ti za vse! Počivaj v miru.

Marjan Šiftar

V SPOMIN

AKADEMIK DR. ANTON VRATUŠA

(21. 2. 1915–30. 7. 2017)

Nekaj mesecev po tem, ko je vstopil 21. februarja v 103. leto življenja, je 30. julija v Ljubljani umrl akademik dr. Anton Vratuša, rojen na Dolnjih Slavečih na Goričkem. Pokopan je na Novih Žalah v Ljubljani.

Z akademikom dr. Antonom Vratušo sem se prvič srečal posredno, in sicer, ko sem v Panonskem zborniku prebiral razprave o goričkem in porabskem narečju. Njegove ugotovitve so mi razjasnile kar nekaj dilem o narečjih ter opozorile na razlike v govorih na mejnem delu Goričkega in Porabja, ki veljajo še zdaj, ko narečja v Sloveniji pridobivajo na veljavi, v Porabju pa sploh. V živo sva se spoznala, ko je bil predsednik izvršnega sveta Socialistične republike Slovenije. Zadnjih dvajset let sva sodelovala v Ustanovi dr. Šiftarjevi fundaciji, katere prvi predsednik programskega sveta je bil vrsto let, kot zelo aktiven član s številnimi pobudami je sodeloval vse do letos. Na zadnje sva si z domačim žganjem nazdravila in drug drugemu zaželela vse dobro tri dni po rojstnem dnevu, ko smo najprej uradno, potem pa v ožjem krogu pokramljali o življenjskih temah. Po tem je začel počasi, toda neustavljivo ugašati eden najproniklijvejših duhov Goričkega in Slovenije. Bil je zadnji Slovenec, ki se je srečeval in sodeloval z dr. Avgustom Pavlom, cankovskim rojakom, spremljal dogodke, povezane z njim, še posebej izid in predstavitev prevoda njegove *Prekmurske slovenske slovnice - Vend nyelvtan*. Ob sleherni priložnosti se je pozanimal za dogajanje v Porabju, kar je sicer zelo pozorno spremljal v našem tedniku.

Anton Vratuša je diplomiral na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Ljubljani leta 1941 in dosegel istega leta doktorat znanosti z disertacijo Levec in Ljubljanski zvon. Pomenljivo je, da so bili izjemno ugledni profesorji France Kidrič, France Ranivš in Antonk Ocvirk.

V narodnoosvobodilni borbi je sodeloval od leta 1941. Od februarja 1942 do septembra 1943 je bil v internaciji v italijanskih koncentracijskih taboriščih, tudi na Rabu. Po samoosvoboditvi internirancev je bil imenovan za namestnika komandanta Rabske brigade. Internirancem in borcem je posvetil knjigo *Iz verig v svobodo - Rabska brigada*.

Delati z akademikom dr. Antonom Vratušo je bilo prijetno, ker ni maral povprečnosti, ne pri sebi, ne pri sodelavcih. Toda tudi takrat, ko smo člani programskega sveta *zamočili*, kot se reče, se ni razjezil, ampak z očetovsko besedo svetoval, kako uresničiti dogovorjeno in če ni šlo drugače, se je sam lotil dela. To ni bila samo sled, ki mu jo je vtisnilo delo v politiki ali diplomaciji, marveč mnogo več, bila je človeška širina in toplina, kar zmorejo redki. Ob tem ne smem prezreti njegovega vrelca svežih idej in pobud, ki mu jih ni nikoli zmanjkalo. Mnoge smo uspešno uresnili, kar je dvignilo raven prepoznavnosti fundacije doma in v

sosednjih državah, celo tiste, ki jih je načrtoval okrog svoje stoletnice. Če je v sebi, in zagotovo je premišljeval o *dolgotosti življenja*, nam tega ni pokazal, a ne iz nečimrnosti, marveč človeško sproščujočega pogleda na svet. Pogled človeka, ki je mnogo skusil od tedaj, ko je zapustil rojstno vas, kot bosonog, vedoželjen kmečki sin, se izobraževal, študiral, bil aktiven politik na najvišji državni in mednarodni ravni. Bil je podpredsednik zveznega izvršnega sveta, predsednik Izvršnega sveta skupščine SRS, direktor Inštituta za družbene vede v Beogradu, redni profesor na Univerzi v Beogradu in Ljubljani, ustanovitelj Mednarodnega centra za upravljanje javnih podjetij v deželah v razvoju, izredni član SAZU od leta 1978, redni član pa od leta 1985, kjer se je s posebno pozornostjo ukvarjal s proučevanjem narodnih manjšin. Vodil je skupino akademikov, ki so obiskali Slovence in tudi druge manjšine v sosednjih državah, tudi na Madžarskem. Iz tega obdobja sta simpozij v Mariboru in publikacija *Slovenci v avstrijski zvezni deželi Štajerski*. Po simpoziju in publikaciji, v kateri so objavljeni referati, so štajerski Slovenci iz anonimnosti *stopili* v strokovno, politično in medijsko javnost..

Kakor je poznal dogajanje v svetu, na globalni ravni, kot se zdaj reče, tako se je zanimal za življenje v ožjem okolju, v Prekmurju, na Goričkem, vzpodbujal sodelavce Krajinskega parka pri njihovem delu in razvoju dolgo pozabljene obmejne pokrajine. Ob dr. Vaneku Šiftarju, s katerim je prijateljeval več desetletij, se je kot eden redkih izobražencev zavzemal za sodelovanje med severovzhodno Slovenijo, Železno županijo, zlasti Porabjem, avstrijsko Štajersko, s posebnim poslušom za tamkajšnjo majhno slovensko manjšino in tudi za sodelovanje z avstrijsko Gradišansko in njeno hrvaško manjšino. Skrbelo ga je, kot že rečeno, kakšna bo usoda štajerskih Slovencev, o čemer se je večkrat pogovarjal z dr. Andrejo Haberl Zemljič, sodeloval pri natisu njene disertacije v slovenskem prevodu in vključeval v program Ustanove dr. Šiftarjeve fundacije Kulturno društvo člen 7, tako s prejšnjim predsednikom Brankom Lenartom kot sedanjo predsednico mag. Suzanne Weitlner. Ustanova ohranja stike in sodelovanje s Panonskim inštitutom v Pinkovcu/Guttenbachu in njegovih predstojnikom dr. Robertom Hajszanom Panonskim, ki je najprej začel sodelovati z dr. Vanekom Šiftarjem.

Pogosto sem imel občutek, da mu Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija pomeni zelo veliko, kar smo spoznavali po načrtih, kaj vse bi še kazalo izpeljati in pripraviti, še zlasti za mlado generacijo. Le-tej je namenjen, na njegovo pobudo, literarni natečaj osnovno in srednješolcev na izbrano temo, poimenovan *Moj ogravec/Moj vrt*, če omenim zgolj en dogodek, ki bo zopet na začetku oktobra.

Dr. Anton Vratuša je bil ugleden član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Vodstvo SAZU na čelu s predsednikom dr. Tadejem Bajdom mu je ob 100-letnici izkazalo posebno spoštovanje s prvim obiskom v Prekmurju in z veličastno, prisrčno slovesnostjo v Ljubljani. Takrat je izšla obsežna monografija *Jezikoslovna in literarna misel Antona Vratuše* kot skupni projekt SAZU, Ustanove dr.

Šiftarjeve fundacije in Pomurske akademsko znanstvene unije. Ugledni avtorji so ovrednotili njegovo jezikoslovno, literarnozgodovinsko in leposlovno delo predvsem zato, ker so mu bila ta področja osebno najbolj priljubljena. Pogosto je izpostavljal, da se je nameraval ukvarjati z jezikom in literaturo, kar je naznanil z doktorsko disertacijo o *Franju Levcu in Ljubljanskem Zvonu*, pa tudi z jezikovnimi in literarnozgodovinskimi razpravami, vendar se je moral takoj po vojni lotiti drugih nalog in obveznosti v politiki in diplomaciji. Iz zgodnjih let so tudi njegovi stiki s pisateljem Miškom Kranjcem in pisanje o njegovem delu, sodelovanje v kulturno-literarnem glasilu *Mladi Prekmurec*. Pisal pa je tudi o drugih avtorjih, svojo *literarno pot* pa je začel in končal v *Novinah*.

Za sklepno misel v spomin na velikega Goričanca akademika dr. Antona - Toneta Vratušo njegove besede: „*Seveda doživi človek vsakršna presenčenja, ampak karkoli dobrega ali slabega se mi je zgodilo v življenju, sem se vedno spraševal, kaj je v dogodku dobrega, takega, na čemer lahko gradim naprej. Človek se mora znati izkopati iz težav.*“

Hvala za vse!

Ernest Ružič

MARTIN LUTHER IN 500 LET REFORMACIJE

V letu 2017 praznujemo častljiv jubilej, 500 let od začetka reformacije. Primerno je, da si ob tem osvežimo svoje znanje o življenju in delu začetnika reformacije, reformatorja Martina Luthra.

Reformator Martin Luther je bil rojen 10. novembra 1483 v Eislebu (danes nemška zvezna dežela Thüringen). Odraščal je na grofiji v Mansfeldu, kjer je bil njegov oče zaposlen kot rudar v rudniku bakra. Med leti 1497–1498 je mladi Martin obiskoval katedralno šolo v Magdeburgu, kjer so poučevali »Bratje skupnega življenja« (eno od srednjeveških duhovnih gibanj). V Eisenachu je med leti 1498–1501 obiskoval latinsko šolo. Tam se je seznanil tudi s kulturnim življenjem tedanje dobe. Med leti 1501–1505 je končal osnovni študij na »artistični fakulteti« po absolviranju gramatike, retorike, aristotelove logike ter metafizike. Po končanju študija in promociji za »artističnega magistra« bi moral Luther na očetovo željo študirati pravo, vendar pa je 2. julija 1505 prišlo do dogodka, ki je spremenil njegovo življenje. Tega dne je v Stotternheimu v bližini Erfurta v hudem neurju udarila strela v njegovo bližino. Ta dogodek je imel za božji opomin. Kljub temu, da se je zgrudil, se mu ni nič zgodilo, vendar je zaklical »*Sveta Ana* (po verovanju katoliške cerkve zaščitnica rudarjev). *postal bom menih!*« 17. julija 1505 je vstopil v meniški red avguštincev (posebno strog meniški red). Po noviciatu je bil 27. februarja 1507 posvečen za duhovnika ter obenem dobil od priorja ukaz, da mora nadaljevati s študijem teologije. Študiral je v Wittenbergu in Erfurtu vse do leta 1511, ko se je dokončno preselil v Wittenberg. V Wittenbergu je leta 1512 začel poučevati

kot profesor teologije. Luthrovo teološko zanimanje v naslednjih letih je bilo osredotočeno predvsem na vprašanji »božje pravičnosti« ter »opravičenja človeka« pred Bogom. To sta bili vprašanji, ki sta ga teološko vse bolj oddaljevali od tedanje teologije rimske cerkve.

Martin Luther (1483–1546).

Ob intenzivnem študiju teologije apostola Pavla ter teologije cerkvenega očeta Avgušтина je Luther dobival čedalje večje prepričanje, da biblični pojem »božja pravičnost« ne opisuje »jeznega in kaznujočega«, temveč »milostnega in dobrega« Boga, kateri človeka zaradi vere v njega »opravičuje«. Prav zato je prišlo do konflikta s pridigarjem Tetzlom, ki je na zapoved nadškofa iz Mainza leta 1517 na vzhodu Nemčije prodajal odpustke. Potem ko je Luther najprej ostro pridigal proti taki obliki odpustkov, je 31. oktobra 1517 s pribitjem 95 tez na vrata Grajske cerkve (Schlosskirche) v Wittenbergu pozval na javni pogovor o odpustkih. Luthru je v prvi vrsti šlo za božjo besedo, kakor je zapisana v Svetem pismu, ki bi morala imeti vodilno vlogo pri cerkvenem učenju in oznanjevanju. Čeprav do pogovora ni prišlo, pa so se Luthrove teze vseeno zelo hitro razširile, tako da je papež Lev X. junija 1518 začel s procesom proti »heretiku Luthru«. Med leti 1518–1521 je spor med rimsko cerkvijo in Martinom Luthrom ter njegovimi privrženci dobival čedalje več privržencev na eni in drugi strani. Na jesen l. 1518 je v Augsburgu na cesarskem parlamentu Luthra zaslišal kardinal Kajetan ter ga silil k temu, da prekliče svojih 95 tez. Luther je odklonil vsakršen preklic ter zahteval, naj se cela »stvar« reši na cerkvenem zboru.

Tudi javni pogovori, ki so sledili v letu 1519, niso zblížale strani. Leta 1520 je Luther napisal tri pomembne spise, v katerih je razvil program za reformo cerkve: reformo papeštva, reformo življenja cerkve (npr. samostanskega življenja, celibata duhovnikov, maše in odpustkov), reformo zakramentov ter poudarek »Svobode kristjana«. Tem spisom, ki so se bliskovito razširili ter pridobili za reformacijo veliko privržencev, je sledila s strani papeža bula o Luthrovem

izobčenju iz cerkve (15. junij 1520), katero je Luther takoj zažgal. 3. januarja 1520 je bil izobčen iz katoliške cerkve. Politični odnosi v Luthrovi dobi so onemogočili odločne ukrepe proti njemu. V Fridrihu modrem, saškem knezu, je Luther dobil podporo pred procesom v Wormsu, kjer je leta 1521 pred mladim cesarjem Karlom V. moral zagovarjati svojo teologijo. V slavnem govoru pred »cesarjem in kraljestvom« 18. aprila 1521 je Luther o svoji teologiji povedal: »Če me ne bodo prepričali s Svetim pismom ali z ostalimi razumskimi dokazi – ker ne verjamem niti papežu niti cerkvenim zborom – bom ostal zvest dokazom iz Svetega pisma. In tako dolgo, dokler je moja zavest osvojena s Svetim pismom, ne bom in niti ne želim preklicati kar sem povedal, ker delati proti zavesti ni dobro. Bog mi pomagaj. Amen.« Ker Luther ni želel preklicati svoje teologije, je moral 26. maja 1521 zapustiti Worms. Cesar je ukazal preganjati Luthra in njegove privržence ter požgati vse reformatorjeve spise. Nevarnosti je Luthra rešil knez Fridrih modri. Na poti nazaj do Wittenberga je bil Luther v Thüringenu »ugrabljen« ter vzet v zavetišče na grad Wartburg.

Luthrova roža - simbol njegove teologije.

»Prvo znamenje naj bo križ, črn v rdečem srcu, da se spomnim, da nas vera v križanega pelje v blaženost. Kajti pravični bo živel iz vere, iz vere v križanega. Tako srce pa naj bo postavljeno v sredino bele vrtnice, v znamenje, da vera daje veselje, tolažbo in mir. Zato naj bo vrtnica bela in ne rdeča, kajti bela barva je barva duhov in vseh angelov.

Taka vrtnica stoji v nebeško modrem polju, kot znamenje, da je veselje v duhu in veri začetek bodočega nebeškega veselja.

Zlati krog, ki obdaja polje, nam kaže, da je nebeško veselje brez konca in da presega vsako drugo srečo.«

Na gradu Wartburg je bil Luther kot »vitez Jurij« skrit skoraj eno leto. Ta čas je izkoristil za prevod Nove zaveze v nemški jezik, kar mu je uspelo v dveh in pol mesecih. V času Luthrovega bivanja na Wartburgu se je reformacija širila z Wittenberga v ostale dele nemške dežele tako, da je bilo moč zaslediti konfesionalno razdelitev nemškega cesarstva. Nekateri deli cesarstva so se pridružili reformacijskemu gibanju, medtem ko so nekateri ostali verni »stari veri«. V

tem času so se izoblikovala prva napetja v reformacijskem gibanju. Za Luthra je bilo pomembno leto 1525. Spomladi tega leta je bil vpleten v kmečko vojno na strani kneza. V istem letu se je poročil z nekdanjo redovnico Katarino von Bora. Ker je bil cesar že od leta 1520 naprej obremenjen z branjenjem zunanjih mej cesarstva, je dobilo veliko število deželnih knezov možnost priključiti se k reformaciji, tako da proces v Wormsu ni imel bistvenega vpliva na širjenje reformacije. Stanje se je spremenilo, ko je cesar Karel V. sklical poleti leta 1530 cesarski zbor v Augsburg, da bi končno sam posegel v verska vprašanja.

Kot cesarski izobčenec Luther ni mogel sam sodelovati na cesarskem zboru v Augsburgu. Med časom se je zadrževal na trdnjavi Coburg, od koder je bil vsaj preko pisem povezan s svojimi prijatelji, ki so bili tedaj v Augsburgu. Luthrov somišljenik in drugi mož reformacije Filip Melanchthon je tako namesto Luthra branil evangeličansko vero pred cesarjem in zbranimi teologi s pomočjo veroizpovednega spisa – Augsburske veroizpovedi (Confessio Augustana), ki velja za enega od najpomembnejših evangeličanskih veroizpovednih spisov. Luther je Melanchthonu s trdnjave Coburg pomagal, kolikor je le mogel. Tudi v Augsburgu ni prišlo do enotnosti med katoliško in evangeličansko stranjo.

Luther je skozi vsa ta leta neutrudno pisal, prevajal in pridigal božjo besedo. Ohranili so se mnogi njegovi spisi, pisma ter traktati. Utrujen od dela in nenehnega soočanja z nasprotniki reformacije je slabel. Luthrovo srce se je ustavilo v noči iz 17. na 18. februar 1546. Njegovi posmrtni ostanke so v grobnici pod prižnico grajske cerkve v Wittenbergu.

Simon Sever,
evangeličanski duhovnik v Bodoncih

»BREZ PODPORE ŽENSK REFORMACIJE NE BI BILO!«

... Tako pravi ne le Martin Jung, profesor cerkvene in teološke zgodovine na univerzi v Osnabruecku, ampak tudi mnogi drugi pomembni teologi. Zakaj? Kot vemo, je reformacija imela vpliv na celotno družbo, pri čemer je mogoče domnevati, da je tudi takrat bila nekje polovica populacije ženskega spola. Tako so tudi žene bile tiste, ki so se zavzemale ter širile ideje reformacije in to s tem, da so obiskovale refirmacijske Božje službe in ne stare, utečene maše in da so svoje otroke vzgajale v evangeličanskem duhu. Mnoge izmed njih so z odkritjem svobode in s tem povezano enakopravnostjo med moškim in žensko dobile svoje pravo mesto v družini.

Ideje reformacije pa žene niso le širile naprej, same so aktivno sodelovale pri njihovem razvoju. Prva med njimi je bila nedvomno Katharina von Bora, žena dr. Martina Luthra. Rojena je bila 29. januarja 1499 v Lippendorfu na Saškem. Njena družina izhaja iz starodavne, vendar obubožane plemiške družine. Po smrti matere je bila kot 6-letni otrok dana v samostan. To je bil tistega časa običajen postopek za hčerko, ki zaradi finančne stiske ni imela možnosti od-

raščati doma. V samostanu se je Katharina – za razliko od deklet, ki so odraščale na podeželju – lahko naučila brati, pisati in računati, kakor tudi osnov latinščine. Osvojila je še osnove kmetijstva ter zdravljenja z zelišči. S 16 leti je dala v cistercijanskem samostanu Nimbschen pri Grimi zaobljubo, s čimer se je za vso svoje življenje zavezala življenju v samostanu ter vsem njegovim strogim pravilom, ki so v njem tistega časa veljala.

Razmišljanje dr. Martina Luthera, ki je samostansko življenje postavilo pod veliki vprašaj, je zajelo tudi samostan, v katerem je živela Katharina. Skupaj s še 11 nunami je na velikonočno noč ušla iz samostana in pobegnila v Wittenberg. In kaj se je z njimi zgodilo? Le tri so lahko šle nazaj domov k staršem. Vse ostale so bile dane v samostan zato, ker doma zanje niso imeli ne finančne ne prostorske možnosti. Kot pobegle nune so ostale brez vseh pravic. Da bi kot ženske živele same in se izučile določenega poklica, je bilo možno le v velikih mestih. Edina možnost in rešitev nastale situacije je bila poroka, ki jim je na dolgi čas lahko zagotovila pravno, finančno ter socialno zaščito. Martin Luther, ki se je za beg nun zavzel, jim je tudi poiskal može. Sam se je poročil s Katharino von Bora.

Ta poroka seveda ni temeljila na ljubezni, ne z ene niti z druge strani. Katharina se je celo pred tem zaljubila v drugega moškega, in sicer Hieronyma Baumgartnera iz Nürnberga. Toda njegova družina ni želela niti slišati o tem, da bi se njihov sin poročil s pobeglo nuno. Luther pa jo je želel poročiti s svojim prijateljem dr. Glatzom, kar pa je Katharina odločno zavrnila. Prej – tako je celo sama izjavila – bi se raje poročila s posrednikom Dr. Amsdorfom ali s samim Lutherom. V tem lahko vidimo Katharinino samostojnost in neustrašljivost ter pripravljenost prevzeti svojo odgovornost nase - kjer se to le da. Luther je na koncu soglašal s poroko, nenazadje tudi zato, ker je v tem videl kanček upanja, s katerim bi se lahko izognil smrtni obsodbi, ki mu je grozila kot heretiku. Seveda pa kot nekdanji menih in nekdanja nuna za poroko nista dobila pravne odobritve. Zato sta povabila nekatere svoje prijatelje in se pred njihovo navzočnostjo zaobljubila eden drugemu. Bila pa jima je omogočena cerkvena poroka. Le-ta je bila 27. junija 1525 v grajski cerkvi v Wittenbergu s pomočjo prijatelja – duhovnika Johannes Bugenhagna. Nekaj časa sta bila kot zakonca izpostavljenja posmehu in zlorabam nasprotnikov. Menih in nuna, ki spočneta otroka, je le-ta lahko le antikrist oziroma utelešeno zlo, - tako so to tistega časa razumeli ljudje. Kakšno moč in pogum je torej morala imeti Katharina, ko je bila noseča. Rodila je kar 6 zdravih otrok. Dve hčerki, Elizabeta in Magdalena, sta umrli ena kot dojenček, druga stara 12 let. Obe preizkušnji sta okrepili Katharinino ljubezen in skrb za njene otroke. Želela jih je imeti ob sebi tako dolgo, kot se je le dalo in jim podariti dober začetek za samostojno življenje.

Za Katharino in Martina je bila zelo velika sprememba začeti živeti družinsko življenje izven zaščitniških zidov samostana. Martin za časa svojega življenja z denarjem ni vedel upravljati. Tako je Katharina imela ves čas nadzor nad denarjem. Zgleda, da je imela tudi smisel za načrtovanje in organiziranje. 1526 leta je Luther dobil v dar Črni samostan

v Wittembergu, nekdanji avguštinski samostan. Tam je potem s svojo družino tudi živel. Katarina je bila odgovorna za vodenje tega velikega imetja. Uredila je vrt, imela živino, delala pivo in študentom izdajala proste sobe v samostanu. Kot žena znanega oz. slavnega reformatorja je pogosto imela pomembne goste. Občasno je skrbela tudi za tiste sorodnike, ki iz različnih vzrokov niso bili sposobni poskrbeti zase. Lotila se je celo prenove Črnega samostana, da bi v njem zagotovila udobnejše bivanje. S hrano, ki jo je pridelala na svojem posestvu, je lahko preživela svojo družino, študente ter številne goste, ki so jih gostili.

Ko je leta 1527 v Wittenbergu izbruhnila kuga, je Črni samostan služil potrebam bolnišnice, visoko noseča Katharina pa je v njem skrbela za bolnike.

Čez leta je podedovala še eno posestvo, in sicer v Zülzdorfu, kar je bilo okrog 100 km oddaljeno od Wittemberga. Martinu to še zdaleč ni bilo všeč, a je Katarina tudi s pomočjo tega posestva potem lažje preživljala družino in vse ostale, ki jih je imela pod okriljem. Razen tega je v Zülzdorfu našla potrebnega miru, ki ga v Wittembergu ni imela nikoli.

Dr. Martin Luther je svojo ženo globoko spoštoval in cenil. To je mogoče videti tudi na podlagi t. i. »Luthrovega govorjenja pri mizi«, pri katerih je prisostvovala ne le družina, ampak tudi študentje in gostje. Le-ti so si vse njegove izpovedi zapisovali in jih objavljali. Drugi dokaz so pisma, ki jih je Luther napisal svoji ženi. V njih je za svojo ženo uporabljal zelo lepe, ljubeče nazive, npr.: »Mein Herr Käthe«. Z njim izraša svoje spoštovanje do njenih poslovnih sposobnosti. Z nazivom Morgenstern zu Wittenberg - »Jutranja zvezda Wittemberga« jo časti zato, ker vsak dan zelo zgodaj zjutraj začne s svojim delom. Kar je bilo za tisti čas za ženo povsem neobičajno, pa je bilo to, da se je Katharina aktivno vključevala v pogovore pri mizi in svobodno izražala svoja mnenja. Povsem normalno je bilo, da se je udeleževala tudi strokovnih pogovorov oz. dišput in Luther ji je celo zaupal, da je lahko odgovorila na spis Erazma Rotterdamskega O svobodni volji. Veliko njenih sodobnikov jo opisuje kot ošabno, ponosno in ravnodušno. Izhaja pa to iz dejstva, da sploh ni bila primerljiva z likom žene tistega časa. Če je bila ošabna, je to bila v pravem pomenu besede. Namreč njen pogum je moral biti res velik, v nasprotnem primeru bi bila v svojih nalogah, ki so ji bile na njena ramena naložena v gospodinjstvu, kmetijstvu ter oskrbi študentov in gostov, neuspešna.

V teku let je bila njuna velika razlika v letih vse bolj opazna. Martin, ki je bil od svoje žene 16 let starejši, je začel trpeti za depresijo in raznimi drugimi boleznimi. Katharina ga je zdravila s pomočjo znanja o zeliščih. S tem se je večala tudi njena skrb za moža, ko je le-ta bil na potovanju.

Ko je Luther 1546 umrl, je bil najstarejši sin star 20 let, najmlajša hči pa 12 let. V svoji oporoki je vse zapustil Katharini kot edini dedinji in jo poveril za oskrbnico otrok. Toda te njegove določbe so bile v nasprotju s takratnimi zakoni o dedovanju in skrbništvu, ki so veljali na Saškem, zato so naleteli na velik odpor. Trajalo je kar nekaj časa, da so vsaj deloma postale pravnomočne. Vsi ti odpori, na katere je Katarina naletela, so jo demoralizirali in ji vzeli volje ter elana. Kot ženi in vdovi so se namreč zaprla tudi vsa tista

vrata, skozi katere je z možem lahko vedno vstopala. Poleg tega je izbruhnila šmalkadska vojna (1546/47). Katharina je takrat z otroki pobegnila v Dessau in Magdeburg. Ko so se vrnil, so skrbno urejena zemljišča bila opustošena. Družina se je znašla v revščini. V Wittembergu je znova izbruhnila kuga. Takrat je Katarina želela zbežati k prijateljem. Na poti tja je med tem, ko je želela umiriti konje, padla z voza. Po tem padcu si nikoli več ni opomogla. Tri mesece kasneje, 20. decembra 1552, je v Torgau umrla. To, za kar je bila kot vdova prikrajšana, je bilo pri grobu ponovno mogoče nadoknaditi. V Torgau je bila namreč pokopana z velikimi častmi.

Prevedla in priredila Simona Prosič Filip,
evangeličanska duhovnica

OBELEŽITEV LETA REFORMACIJE V EVANGELIČANSKI CERKVENI OBČINI GORNJI SLAVEČI

V tem jubilejnem letu, ko so se vrstile raznorazne prireditve v počastitev 500. obletnice reformacije in so le-te bile nekako bolj namenjene odraslim, smo se v naši cerkveni občini odločili, da organiziramo prireditev imenovano »Dan otrok« za naše najmlajše člane stare med 2 in 10 let in to na temo »Martin Luther na obisku«. Na naša pisna vabila se je odzvalo kar 32 otrok, ki so tako 2. majski dan preživeli ne le praznično, ampak tudi duhovno, poučno, družabno, predvsem pa zabavno.

Voditeljice dneva otrok smo naše malčke skupaj z Martinom Luthrom (figuro) pričakale kar v cerkvi, kjer smo jim izrekli dobrodošlico ter jih seznanili s programom. Le-ta je vseboval štiri delavnice v katerih se je pelo, igralo, ustvarjalo in učilo moliti. Otroci, razdeljeni prav tako v štiri skupine, so tako šli od delavnice do delavnice. Na ta način jim je bilo omogočeno sodelovati pri vsem, kar je bilo pripravljeno in to jih je tudi navduševalo.

Po zaključku delavnic je sledilo sproščeno druženje ob palačinkah, hot dogih, čokoladni fontani ter sladki pijači. Seveda so od vsega najbolj bila takrat zasedena igrala, ki so ob sončnem vremenu postala mesto otroškega živžava.

Dan otrok.

Seveda pa nismo pozabili niti na starejše, s katerimi smo 500 let reformacije obeležili v nedeljo, 18. junija, s svečanim bogoslužjem, po katerem je sledilo sproščeno druženje vseh prisotnih vernikov in vernic ob hrani in pijači. Za duhovno obogatitev samega bogoslužja ter za prijetnejši popoldan je poskrbel Duo Mystica, ki je celotnemu dnevu dal prav poseben pečat.

Simona Prosič Filip,
evangeličanska duhovnica

DOBRODELNI KONCERT GIBONNIJA V BODONCIH

Evangeličanska cerkvena občina Bodonci je v nedeljo, 27. avgusta, na igrišču Podružnične Osnovne šole Bodonci organizirala dobrodelni koncert enega najuspešnejših hrvaških kantavtorjev in svetovno priznanega glasbenika Gibonnija. Ker je organizatorjem v nedeljo zagodlo vreme, so morali koncert prekiniti.

V nedeljo so kot predskupina nastopili mladinski ansambel ECO Bodonci in skupina Blue Planet. Ker je v nedeljo koncert prekinilo slabo vreme, je koncert ponovno potekal v ponedeljek, 28. avgusta, pod šotorom pred vaško-gasilskim domom v Bodoncih. Ponedeljkov koncert Gibonnija je ponovno privabil množico ljudi, kajti šotor pred vaško-gasilskim domom v Bodoncih je pokal po šivih. V ponedeljek je bil vstop prost, organizatorji ocenjujejo, da se je v ponedeljek udeležilo koncerta okoli 1000 ljudi. Prodanih je bilo 1273 vstopnic, za obnovo cerkve v Bodoncih pa je bilo skupaj zbranih 4100 evrov.

Kako so se lotili tega projekta?

»Priprave so bile dolgotrajne. Vse je potekalo na volonterski ravni. Tak koncert je za naše okolje velik zalogaj. Sodelovalo je 90 prostovoljcev. Iskrena hvala vsem in vsakomur! Žal mi je, da nam jo je tako hudo zagodlo vreme. Težko mi je bilo pri srcu za vse obiskovalce, željne velikega spektakla, pa za vse prostovoljce, ki so se izjemno potrudili,« je povedal Simon Sever, evangeličanski duhovnik v Bodoncih. Simon Sever pravi, da je bil ravno Gibonni tisti, ki je predlagal, da se koncert ponovi v ponedeljek ob 18. uri. »Velika hvala članom PGD Bodonci, ki so priskočili na pomoč in pomagali, da je koncert lahko bil izpeljan. Potrebno je bilo veliko dobre volje

Gibonni. (Foto: J. Vlaj)

in tudi improvizacije ... Vse se je odvijalo hitro,« pojasnjuje Sever, vsem obiskovalcem pa se zahvaljuje za obisk, razumevanje, podporo in dobre želje. Kakšni so načrti za naslednji koncert? »Že zdaj smo naročili dobro vreme, izvajalec pa bo zopet vrhunski,« dodaja bodonski duhovnik.

Janja Vlaj

ZAKLJUČNA PRIREDITEV V VRTCU

Ob koncu šolskega leta 2016/17 smo v vrtcu imeli že tradicionalno zaključno prireditev. Otroci iz najstarejše skupine so pripravili proslavo, na kateri so se od vrtca poslavljali mini maturanti – otroci, ki od septembra obiskujejo 1. razred osnovne šole. Predstavili so se z različnimi plesi in s pesmicami. Otrokom smo razdelili priznanja in darila v spomin na vrteške dni. Sledilo je druženje na igrišču.

Vzgojiteljica Andreja Fartek

Mini maturanti. (Foto: B. Stančević)

TUDI V VRTCU SMO IGRALCI

Otroci starejše skupine veliko prebiramo knjige. Letos ima rojstni dan Muca Copatarica. Stara je 60 let. Spoznali smo njeno zgodbo in se odločili, da bomo zaigrali predstavo o Muci Copatarici. Da bi nas videli tudi drugi, smo na predstavo v gozd povabili otroke mlajše skupine. V predstavi smo vsi uživali.

Vzgojiteljica Irena Hüll

Igra v gozdu (Foto: B. Stančević)

ZDRAVI ZOBKI

V vrtcu sodelujemo v projektu ZDRAVI ZOBKI. Otroci si jih čistijo vsakodnevno po obroku. Da pa bi bilo čiščenje lažje in bolj pravilno, smo medse povabili strokovno sodelavko iz Murske Sobotice, gospo Andrejo Kos. Na igriv način je ob pravlji je otrokom predstavila, kaj vse je potrebno narediti, da bodo imeli zdrave zobke, in kako naj jih pravilno čistijo.

Klaudija Klement

Zdravi zobki. (Foto: K. Klement)

VRTEC V GOZDU

V Vrtcu pri OŠ Grad smo najmlajša skupina v mesecu septembru in oktobru preživeli veliko časa v gozdu. V začetku nam je bila vodilo zgodbica Muca Copatarica, saj smo muco z otroki iskali tudi v našem gozdu. S pomočjo najstarejše skupine nam jo je uspelo najti. V nadaljevanju smo raziskovali gozd in odkrili številne zanimivosti. Gozd nam teden za tednom daje ogromno pozitivnih čutnih doživetij. Tam ni igrač, za katere bi se preekali, domišljiji in ustvarjalnosti je puščena prosta pot.

V gozdu opazujemo, kaj se dogaja z listi na drevesih. Ob vetrovnih dneh, ko listi intenzivno padajo z dreves, poskušamo katerega od njih celo ujeti. Najraje iščemo posebna, čarobna drevesa. Našli smo že eno čudežno zavito drevo. Drevesa radi objemamo, jih božamo. Dotikamo se tudi mahu, storžev, ježic ...

Vrtec v gozdu. (Foto: arhiv vrtec)

Zadnji gozdni obisk je bil poseben, saj smo izvedli pravcati poligon v naravi. Premagovali smo takšne in drugačne naravne ovire: plezali smo čez veje, pod njimi, jih prestopali, plezali po klancu, se spuščali po bregu, skakali iz storov, hodili po podrtih drevesih ...

Na sprehodu po gozdu imamo vedno s seboj košarico v katero nabiramo različne zanimivosti – veje, mah, storže, kamenje, liste, žir, kostanj, ježice, želod ... Vse nabrano uporabljamo v igralnici v »gozdnem« koticu, kjer se otroci z naravnimi materiali rokujejo, ga razvrščajo, iščejo značilnosti in razlike materialov in izdelujejo dom za gozdne živali (figurice).

Ugotavljava, da nam gozd ponuja ogromno znanja in spoznanj za življenje, zato bomo skozi leto z obiski gozda nadaljevali. Gozd kot prostor na otroke deluje pozitivno, saj jih povezuje, umirja, sprošča, krepi jim samozaupanje, samozavest in socialne veščine (več je sodelovanja, boljši so medsebojni odnosi, manj je izbruhov jeze, več je medsebojne pomoči).

Barbara Stančević in Maja Kozar

TEDEN OTROKA V VRTCU

V tednu otroka od 2. 10. do 6. 10. 2017 smo tudi v vrtcu počeli marsikaj. V ponedeljek nas je obiskala pravljíčarka Vesna iz knjižnice Murska Sobota. Prebrala nam je nekaj zgodbic, ob katerih so otroci zelo uživali. V torek smo imeli kuharske delavnice, kjer smo si sami pripravili različne namaze in napitke, popoldan pa smo imeli še kostanjev piknik. Otroci so prinesli kostanje, ki jih je pekel naš hišnik Stanko, kateremu smo zelo hvaležni. Malce nam je ponagajalo vreme, vendar ni pokvarilo prijetnega vzdušja. V sredo smo si v telovadnici ogledali predstavo z naslovom Sprej proti pošastim. Po predstavi pa so nas obiskali otroci iz vrtca Bodonci skupaj z njihovimi vzgojiteljicami in vzgojiteljem. Otroci so se veselo igrali na otroškem igrišču in se zabavali. V četrtek so nas obiskali vojaki in vojakinje iz vojašnice Murska Sobota. Pripravili so nam poligon, kjer smo se lahko razgibali. Ogledali smo si njihove pripomočke, dva vojaška motorja in vojaško oklepno vozilo, s katerim smo se tudi popeljali. Da bi bilo še bolj zabavno, so nas tudi namazali po obrazu z njihovimi vojaškimi barvami. Tudi v petek je bilo zelo zabavno, saj so

Pravljíčarka Vesna. (Foto: arhiv vrtec)

otroci imeli plesno dopoldan z Moniko iz plesne šole Urška. Skupaj smo rajali, plesali in se zabavali. Tako smo se zabavali in preživeli zelo lep teden.

Pomočnica ravnateljca za enoto vrtca, Klaudija Gomboc

Vojška. (Foto: arhiv vrtec)

DAN ODPRTIH VRAT PODJETJA POMGRAD

Učenci 2. razreda OŠ Grad smo se v Tednu otroka udeležili dneva odprtih vrat podjetja Pomgrad.

Družba POMGRAD je družbeno-odgovorno podjetje, ki si aktivno prizadeva za razvoj okolja, v katerem posluje. Kot največji delodajalec v regiji želijo spodbuditi zanimanje najmlajših za poklic gradbenika in z družbo povezanih ostalih poklicev ter s tem zagotoviti razvoj bodočih novih kadrov, saj bo v našem okolju potreba po strokovnjakih gradbeništva vedno večja. Dan odprtih vrat je bil zato odlična priložnost, da se poveča zanimanje mladih za poklice v tej panogi.

V preteklem šolskem letu so pripravili program za otroke iz vrtcev in so naleteli na dober odziv. V letošnjem letu pa so se odločili, da bodo povabili učence 2. razredov osnovnih šol iz Murske Sobote in od Grada.

Za učence so pripravili voden ogled po tematskem parku ter pogostitev s sendvičem in sokom. Učenci so dobili tudi praktično nagrado (odsevni trak) in igračko.

Razredničarka Metka Recek

Veselo poziranje v »žlici« delovnega stroja. (Foto: M. Recek)

LONČARSKI KROŽEK

Na šoli že nekaj let deluje lončarski krožek za učence 1. triade. Letos je vanj vključenih 9 učencev.

Glavni namen krožka je predstaviti glino kot kiparski material v osnovni šoli. V okviru krožka učenci spoznavajo nekatere teoretične značilnosti gline, kot so lastnost, vrsta, priprava in oblikovanje. Lončarstvo je v preteklosti v Prekmurju predstavljalo zelo razširjeno domačo obrt, danes pa je skoraj povsem izumrlo.

Na Osnovni šoli Grad se trudimo, da se tradicija ohrani in mogoče pri učencih spodbudi zanimanje ter željo po ustvarjanju s tem zanimivim materialom tudi v prihodnje.

Mentorica Metka Recek

Prvi končni izdelek mladih lončarjev OŠ Grad. (Foto: M. Recek)

EVROPSKA NOČ RAZISKOVALCEV 2017

Člani kulturnih dejavnosti na OŠ Grad smo letos z delom začeli že prvi šolski dan. Pritegnil nas je namreč razpis združenih univerz na temo Ekologija za znanost.

Posneli smo filmček, s katerim smo sodelovali na Evropski noči raziskovalcev 2017.

V mednarodni konkurenci osnovno- in srednješolcev smo osvojili drugo mesto. Nagrado smo prevzeli na prireditvi Evropska noč raziskovalcev v Mariboru, kjer smo sodelovali tudi na predstavitev različnih univerz.

Tine Fujs Perša, Alex Horvat, Mišel Kular, Špela Makari, Sabrina Sever in Zarja Škaper

Mladi raziskovalci OŠ Grad na Evropski noči raziskovalcev 2017. (Foto: M. Štesl)

ŽAN POTOČNIK IN TINE FUJS PERŠA - DRŽAVNA PRVAKA V OBDELAVI KOVIN ZA OSNOVNE ŠOLE

Žan Potočnik in Tine Fujs Perša, učenca OŠ Grad, sta na regijskem tekmovanju v konstruktorstvu in tehnologijah obdelav, v panogi obdelave kovin, dosegla 1. mesto in zastopala pomursko regijo na državnem tekmovanju, ki je bilo 13. maja na Pedagoški fakulteti v Ljubljani. Na državnem tekmovanju se je pomerilo 146 učencev na trinajstih različnih področjih. V panogi obdelave kovin sta Žan in Tine kot ekipa dosegla 1. mesto in postala državna prvaka, za kar sta prejela zlato priznanje. Priznanje sta prejela na prireditvi ZOTKINI TALENTI, ki je bila 10. junija 2017 v Cankarjevem domu pod pokroviteljstvom predsednika Vlade RS, dr. Mira Cerarja.

Mentor Karel Šalamon

Tine Fujs Perša in Žan Potočnik – državna prvaka in »Zotkina talenta« v panogi obdelave kovin. (Foto: K. Šalamon)

OBISK EKO-SOCIALNE KMETIJE KORENIKA ŠALOVCI

Z učenci, ki obiskujejo izbirni predmet SODOBNA PRIPRAVA HRANE ter sodelujejo v projektu POPESTRIMO ŠOLO, smo se v torek, 17. 10. 2017, s šolskim kombijem odpravili v Ša-

Učenci poskušajo namaz. (Foto: R. Ropoša Januš)

lovce. Sprva smo spoznavali zelišča ter pripravili namaza s čemažem in papriko. Sledil je ogled živali. Najbolj sta nas navdušila prava živalska starostnika, pujs in njegov štiri-nožni prijatelj konj Fakin. S polnimi trebuhmi smo se pozno popoldne vračali nazaj proti domu.

Urška Golob Virag

GALERIJA MURSKA SOBOTA

Učenci tretjih razredov smo v Tednu otroka odpravili v Galerijo Murska Sobota. Ogledali smo si stalno razstavo ter sodelovali v delavnicah. Spoznali smo tehniko SLEPI TISK ter imeli možnost izdelati svoj izdelek. Čas nam je prehitro minil. Seveda ni šlo brez okrepčila. Pogostil nas je naš »Pajdo«, nakar smo se vrnili nazaj v šolo.

Urška Golob Virag

Učenci so ustvarjali pod vodstvom kustosinje. (Foto: U. Golob Virag)

SIMBIOZA GIBA

Osnovna šola Grad je tudi letos sodelovala pri projektu Simbioza giba, ki je potekal med 14. in 21. oktobrom 2017. V tem času smo pripravili pester gibalni program, namenjen vsem generacijam, od 9 mesecev do 100 let. Namen

Mlajši in starejši smo zaplavali v prenovljenih Termah 3000. (Foto: D. Grah)

projekta je namreč druženje vseh generacij, predvsem pa gibanje, ki je potrebno v vseh obdobjih življenja.

Otroci z gibanjem pridobivajo izkušnje o sebi in drugih. Odraslim gibanje pomaga pri sproščanju stresa, postane dejavnost za ohranjanje gibalnih sposobnosti, hkrati pa aktivnost, ki jih vključuje v skupnost.

Otroci in strokovni delavci smo se veselo gibalni s starši, prijatelji, dedki, babicami, tetami in strici. Hvala vsem, ki ste si vzeli čas ter ga preživeli skupaj z nami.

Urška Golob Virag, Tanja Kranjec

DROBTINICA 2017

Tudi letos je naša šola sodelovala v dobrodelni akciji Rdečega križa, Drobotnica. Akcijo so učenci izpeljali pod vodstvom svetovalne delavke Milene Horvat in Renate Ropoša Januš, pomagali pa so tudi učenci, ki sodelujejo v projektu Popestrimo šolo. V četrtek, 12. oktobra, so učenci 9. razreda, Tine Fujs Perša, Mišel Kular, Zarja Škaper, Eva Zadravec in Patricia Sampl, v Maximusu v Murski Soboti zbirali prostovoljne prispevke v zameno za kruh in pecivo. Pri tem so bili zelo uspešni. Zbrana sredstva bodo namenjena socialno ogroženim učencem z naše šole. Zahvaljujemo se vsem, ki ste donirali.

Renata Ropoša Januš

Učenci mimoidočim razlagajo pomen akcije Drobotnica. (Foto: R. Ropoša Januš)

POPESTRIMO ŠOLO

V projektu Popestrimo šolo smo se veselo podali v novo šolsko leto. Vsako jutro potekajo bralne urice za učence od 2. do 5. razreda. Letos spet sodelujemo v projektu Naša mala knjižnica. Nadaljujemo tudi z ustvarjanjem različnih izdelkov. V teh jesenskih mesecih so učenci izdelovali na temo jeseni. V okviru EKO aktivnosti smo pripravili razstavo gob, nabirali jesenske plodove in obiskali eko-socialno kmetijo Korenika. Pri tehničnih aktivnostih smo montirali in urejali videoposnetke. Učenci se v okviru projekta sproti učijo in utrjujejo svoje znanje. Pripravljamo se na različ-

ne kvize in natečaje. V jesenskih počitnicah bomo izvedli astronomsko delavnico pod vodstvom učitelja fizike in računalništva, Gregorja Nemca. Tudi letos bomo sodelovali s Krajinjskim parkom Goričko in z Vulkanijo. Spet smo prijavljeni v program Svet v učilnici. V mesecu decembru bomo izvedli dobrodelno akcijo, namenjeno starejšim in osamljenim ljudem v naši občini.

Projekt Popestrimo šolo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

Renata Ropoša Januš

Naj bo zunaj ali v učilnici, pri Popestrimo šolo se imamo vedno lepo. (Foto: R. Ropoša Januš)

DEJAVNOSTI V TEDNU OTROKA NA OŠ GRAD

Teden otroka je letos potekal od 2. do 8. oktobra 2017. Letošnji slogan se je glasil »Povabimo sonce v šolo«. Učenci so na to temo razmišljali in zapisovali misli.

Učenci 8. razreda pa so napisali pesem.

*Šola me z znanjem,
sonce z žarki osvetljuje.*

Sonce šoli, nam pa šola toplote da.

*Šola je zlata kakor sonce,
šola topla je kot sonce,
šola upanje kot sonce da.*

Sonce nam življenje, šola znanje da.

*Sonce nas osvetli,
šola z modrostjo nas krepi.*

*Sonce nas svetli, s svetlobo nas slepi.
Šola nas uči, nam z ocenami preti.
Brez sonca in šole ne moremo živeti,
a v nobeno dolgo ne moremo zreti.*

*Šola od daleč žari, sonce nas slepi.
Čas šole hitro odhiti, sonce za goro spi.*

V Tednu otroka je bil izveden športni dan za vse učence šole. V prvi triadi je bil v ponedeljek, 2. 10. 2017, izveden kulturni dan, in sicer ogled kino predstave Jaz, baraba 3 v Murski Soboti. Najmlajši učenci so si v tem tednu ogledali tudi predstavo Sprej proti pošastim v okviru lutkovnega abonmaja. Izvedena sta bila 2 tehniška dneva, v 1. in 4. razredu. Slednji so se udeležili tudi delavnic v Galeriji Murska Sobota. V četrtek, 5. 10. 2017, pa smo izpeljali kostanjev piknik.

Mentorica šolske skupnosti, Tanja Kranjec

Zaključili smo s kostanjevim piknikom. (Foto: R. Ropoša Januš)

V VRTU SPOMINOV IN TOVARIŠTVA NA PETANJCIH

Vrt spominov in tovarištva je začel nastajati po drugi svetovni vojni, ko je Šiftarjeva mama, gospa Apolonija, pred vhomom v domačo hišo posadila dve vrbi žalujki. Obiskovalce naj bi spominjali na sinova, ki se nista vrnila iz vojne.

Nato se je vrt hitro širil, postal je center za ohranjanje vrednot vojne, v njem je zasajenih čez 450 različnih samoniklih in posajenih dreves ter grmovnic iz celega sveta.

Tu potekajo različne prireditve in srečanja, ena od prednostnih nalog pa naj bi bila tudi druženje mladih, in sicer pod

Uspeha učencev se je razveselila tudi županja Cvetka Ficko. (Foto: M. Žokš)

geslom: »Vsem mrtvim borcem proti fašizmu in nacizmu v večni spomin, živim pa v stalni opomin.«

Mladim je vsako leto namenjen tudi literarni natečaj, ki ga Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija razpisuje v sodelovanju z Zavodom za šolstvo.

Letošnja tema je bil trajnostni razvoj.

Na natečaju so sodelovali tudi naši učenci. Med petimi nagrajenci sta bila kar dva naša učenca, in sicer Alex Horvat in Maja Klement.

Podelitev priznanj je potekala 6. 10. 2017.

Kulturna prireditev v dvorani na Tišini je bila posvečena spominu na akademika dr. Antona Vratušo, pobudnika literarnih natečajev.

Kulturni program so pripravili dijaki murskosoboške gimnazije in OŠ Grad; Aljaž Ferencek in Špela Makari sta moderirala odlomke iz nagrajenih del.

Člani literarnega krožka OŠ Grad z mentorico Marijo Štesl

TRADICIONALNI SLOVENSKI ZAJTRK

V mesecu novembru tudi na OŠ Grad »Dan slovenske hrane« obeležimo s tradicionalnim slovenskim zajtrkom. Učenci in delavci šole smo brezplačno zajtrkovali črni kruh, maslo, med, mleko in jabolko. Domači kruh nam je spekla gospa Emica Grah iz Motovilcev, med smo dobili od Čebelskega društva Grad, prav tako so bila vsa ostala živila slovenskega porekla.

Na ta dan nas je obiskala tudi gospa županja Cvetka Ficko, ki nam je namenila nekaj besed. Med drugim je poudarila, da je zajtrk pomemben obrok, na katerega naj ne bi pozabljali.

Prav posebej smo tradicionalnemu slovenskemu zajtrku pozornost namenili učenci in učitelji I. triade, ki smo na ta dan imeli naravoslovni dan. Učenci 1. razreda smo pekli medenjake, učenci 2. razreda so pripravili sadne krožnike in učenci 3. razreda so spekli jabolčni zavitek.

Mateja Hladen

Jutranji pozdrav. (Foto: M. Žokš)

Učenci 2. razreda. (Foto: M. Hladen)

NAŠ MALI KAJ

Naša šola med drugim sodeluje tudi z OŠ Mursko Središče na Hrvaškem, kjer vsako leto poteka tradicionalna prireditve Naš mali KAJ.

Prireditve je namenjena ohranjanju starih kajkavskih besed. Na prireditvi z literarnimi, fotografskimi in glasbenimi deli sodeluje najmanj 20 šol.

Letos se je prireditve udeležila tudi učenka 9. razreda, Zarja Škaper, ki je učencem hrvaških šol predstavila naše, prekmursko narečje:

„Evo, došla sam vam ja sa malog sela Grad u Sloveniji. Isto kao vi, u školi moramo da učimo književno, a u slobodno vrijeme pričamo i osjećamo prekmursko. Sviđaju se nama vaše kajkavske riječi, ali sam ja pjesmu složila na našoj prekmurskoj peći.“

NA GORIČKON SAN DOMA

Puno mamu grab pa bregof,
pa itak nemamo problemof z vodof.

Ovinkov nan tūj ne falij,
samo, da v đarki vijdin smetij, srcej me bolij.

Po njivaj pšenica, kukorca pa ajda rastejo,
z brajd pa gorijc se škorci smigejo.

Kokoši nan bilice nesejo,
kokoti pa vgojčno nas z mesta zovejo.

Štrki nan deco nosijo,
s streje na strejo lejčejo,
da mesto za gnejzdo si iščejo.

Stare babe?

Ja, tej pa z geziki oplejčejo,
sakoga dobro obdelajo.

Poleti radi s sausidami v senci sidijmo,
pozijmi pa ob kupici kūjanoga se veselijmo.

V gostilni se prinas dōdoli dobijo,
turisti s prejkurnskof gijbancof se mastijo.

Naši moški radi žganico pigejo,
ženske pa rajši lipau se obličejo.

Ja, tak van je tau:
Na Goričkon dosta gučijmo,
skoraj nič pa ne govorimo.«

Učenci OŠ Mursko Središče nam bodo obisk vrnili v začetku februarja, ko bomo razglasili rezultate literarnega natečaja na temo Srednjeveške balade in romance.

Člani literarnega krožka OŠ Grad
z mentorico Marijo Štesl

Zarja Škaper se je na prireditvi Naš mali KAJ predstavila s pesmijo Na Goričkon san doma. (Foto: R. Ropoša Januš)

ZAKONCI JUBILANTI 2017

Da so ljudje včasih veliko bolj premišljeno, z mnogo iskrenosti, ljubezni in zaupanja do bližnjega in Boga stopali v zakonski stan, pričajo tudi trdne vezi letošnjih zakonskih jubilarntov, ki so se na velikonočni ponedeljek zbrali k zahvalni sv. maši. Zahvalili so se Bogu za preteklo obdobje skupnega življenja in prosili za božji blagoslov na njihovi zakonski poti.

Zakonci jubilarnti 2017 na velikonočni ponedeljek. (Foto: arhiv Župnije Grad)

Besede smem, oprosti, hvala, spoštujem in rad te imam naj bodo vsak dan navzoče tako med zakonci jubilarnti kot tudi pri vseh, ki so v tem letu na novo združili svojo pot.

Mihaela Žökš

Petra Bunderla Šavor in Gregor Šavor.

PETRA IN GREGOR

»Veliko je lepih trenutkov, a ta je najlepši!«

Po že minulem enem desetletju skupnih poti, sva se odločila, da najino življenjsko pot okronava s poroko. K tej odločitvi je bila pika na i najina hčerka Loren, ki je na ta dan praznovala svoj drugi rojstni dan. Dan je bil res prekrasen, družba je bila odlična, nama tako pomemben dan, zapisan vselej z zlatimi črkami v dnu srca. In kako zveni to iz drugih ušes, prisluhnilimo.

»Povabila na poroko mamine sestrične Petre z njenim zaročencem Gregorjem sem bil zelo vesel. Civilna poroka je bila izvedena v poročni dvorani Gradu na Goričkem. Sledila je cerkvena poroka v župnijski cerkvi Grad. Ko sta mladoporočenca stopila iz cerkve se je na njiju vsul riž. Na gostüvanje smo se odpeljali v dolgi koloni okrašenih avtomobilov. Ko smo prispeli v hotel Radin, sem se nemudoma osredotočil na hrano, ki ji do konca gostije ni bilo videti konca. Poroka je odlična priložnost za navezovanje stikov z novimi obrazi, za ples in petje. Na samem gostüvanju so se izmenjevale razne igre. Pritegnila me je možnost fotografiranja z rekviziti. Iz tega so se rodile razne zabavne situacije. Mladoporočencema Petri in Gregorju ter njuni hčerki Loren želim veliko veselja, sreče, zdravja in smeha na skupni zakonski poti skozi življenje.«

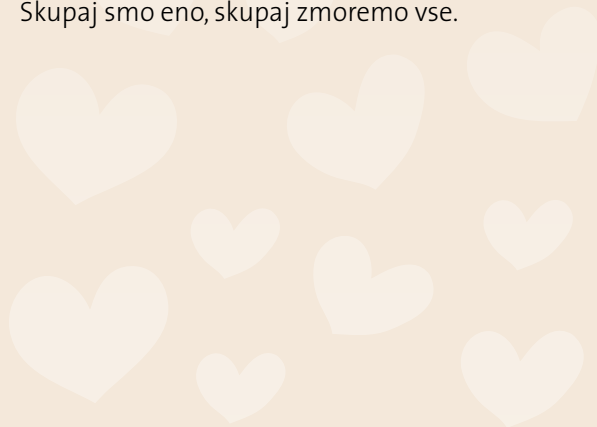
Katarina Kikec Bokan in Rok Bokan.

KATARINA IN ROK

„Moj svet, tvoj svet. Najin svet.“

Bil je čaroben dan, popisan z ljubeznijo. Da bi ta postala še bolj trdna in večna, sva si Katarina Kikec iz Motovilcev in Rok Bokan iz Doliča 27. maja 2017 v poročni dvorani na gradu Grad obljubila zvestobo ter v cerkvi Marije Vnebovzete pri Gradu sklenila zvezo svetega zakona. Ker dan ne bi bil lepši in popolnejši, je najina največja sreča, hčerka Živa, prejela še zakrament svetega krsta. Poročno slavlje smo nadaljevali v Motelu Čarda v Martjancih.

Skupaj smo eno, skupaj zmoremo vse.

Slavko in Simona Sukič.

SIMONA IN SLAVKO

**Poroka je znamenje ljubezni,
je želja v dvoje hoditi skozi življenje,
se ob ljubljeni osebi postarati
ter biti pripravljen deliti dobro in slabo.**

V tej želji sva se Simona Žekš in Slavko Sukič, oba iz Vidoncev, odločila, da 29. julija 2017 stopiva na skupno življenjsko pot. Nevestina priča je bil Milan Vrečič, ženinova pa Robert Kuzmič. Civilni del poroke je potekal v dvorani gradu Grad, cerkveni obred s poročno mašo pa v domači cerkvi Marije Vnebovzete. Slavje se je nadaljevalo v hotelu Vivat v Moravskih Toplicah. Za nama je lep in nepozaben dan, ki sva ga preživela z družino in s prijatelji.

Martina Šinko Benkovič in Matej Benkovič.

MARTINA IN MATEJ

**Ljubiti pomeni prevzeti največje tveganje.
Pomeni položiti svojo prihodnost in srečo v roke drugega.**

Z željo podariti ljubezen drug drugemu, se darovati eden za drugega, sva se odločila, da stopiva na skupno življenjsko pot. Tako sva se 5. avgusta 2017 poročila Matej Benkovič iz Zg. Verjan in Martina Šinko od Grada. Civilni obred je potekal na gradu Grad, pred Bogom pa sva si najino ljubezen in zvestobo obljubila v cerkvi Marije Vnebovzete pri Gradu. Nevestina priča sta bila Helena in Franc Sukič, ženinova pa Robert Peršuh in Slavica Beranič. Po končanem obredu smo se ob zvokih glasbene skupine Klapovühi poveselili v vaško-gasilskem domu pri Gradu. Za nama je najsrečnejši dan, ki se ga bova zmeraj spominjala. Poroka naju je še bolj povezala, uživava v dragocenih skupnih trenutkih in se veseliva prihodnosti.

Sabina in Kristjan Kerec.

SABINA IN KRISTJAN

»Iz dveh je nastalo eno«

V soboto, 5. avgusta 2017, sva se poročila Kerec Kristjan iz Vidoncev in Sabina Celec iz Pečarovcev. Tako sva najini ljubezni dala pridih večnosti. Civilni obred je potekal na gradu Grad, pred Bogom pa sva si najino ljubezen in zvestobo obljubila v cerkvi Marije Vnebovzete pri Gradu. Nevestina priča je bila Larisa Verban, ženinova pa Kerec Anton. Plod najine ljubezni dopolnjujeta hčerki Urška in Mija.

V dvoje je lažje premagovati življenjske preizkušnje, lažje se je smejati in ljubiti.

Metka in Ervin Kuzmič

METKA IN ERVIN

Po vseh letih, ki sva jih preživela skupaj, sva se leta 2014 preselila v skupni dom. Kmalu se nama je pridružila hčerka Pia, leta 2016 pa še sin Vid. Odločila sva se, da je čas za naslednji korak – poroko. V soboto, 7. oktobra 2017, sva si organizirala poroko kar na domačem naslovu v Vidoncih. Civilni in cerkveni del je potekal na prostem, slavlje pa se je nato nadaljevalo v šotoru, kjer se je zaključilo v jutranjih urah naslednjega dne.

Nina in Vedran Lazarevič. (Foto: Kaja Božič - Nasprot' sonca)

NINA IN VEDRAN

Sva Nina in Vedran, Mariborčanka in „Gračar“, ki sva se kot študenta spoznala pred štirimi leti ob kuhanem vinu na Veselem decembru v Ljubljani. Že po slabem letu sva se odločila odpotovati za pet tednov čez lužo v Južno Ameriko. Tam sva si le še potrdila, da sva resnično ustvarjena drug za drugega. Po zaključku študija sva se odločila za skupno življenje in le to po dveh letih nadgradila s poroko. Najina želja je bila poroka v dveh delih. Prvi del je bil v ožjem krogu družine s pričama, sestrama Lano in Tajo. Za čudovit obred v poročni dvorani našega gradu se ob tej priložnosti zahvaljujeva Majdi Žohar in Marjanu Hüllu. Prav tako bi se zahvalil osebju Krajinskega parka Goričko in Alojzu Ropoši, ki nama je posodil svojega hrošča. Drugi del je pa bila zabava na Knezovem ribniku v Mestnem vrhu pri Ptujju.

Vanja Vidonja Kuzmič in Sašo Kuzmič.

VANJA IN SAŠO

»Samo za tebe učinit ču sve, za tvoju ljubav za tvoje sne. Samo sa tobom sritan život je moj, jer ti si ljubav života mog...«,

se glasi najina pesem, Vanje Vidonja iz Bodoncev in Saša Kuzmiča iz Motovilcev. Lepe trenutke in srečo si sedaj deliva skupaj že sedmo leto in ker je najina ljubezen neskončna, sva jo potrdila pred Bogom in najinimi najdražjimi. Na skupno življenjsko pot sva stopila 24.6.2017, ko sem se nevesta skupaj s svati iz Bodoncev odpravila v Motovilce po ženina. Po kosilu smo se odpravili do grajske poročne dvorane na Gradu, kjer je potekal civilni del poroke, še prej pa nas je v Motovilcih čakala šranga. Ta nas je počakala tudi v Bodoncih, kjer je potekal cerkveni del poroke. Nevestina priča je bila Everina Vlaj, ženinova pa Klementina Kuzmič. Poročno nepozabno božjo službo je v evangeličanski cerkvi v Bodoncih opravil duhovnik Simon Sever, obogatil pa Duo Mystica z odpetimi pesmimi. Naše slavje smo nadaljevali v motelu Čarda, kjer nas je zabavala glasbena skupina Genial. Tam so naju za srečo obiskale tudi maškare. Zabava je trajala do jutranjih ur in še dan kasneje. Sledilo je ženinovo slovo od doma in korak v nov skupen dom z nevesto v Bodoncih.

Vse, v kar upate, naj se izpolni,
kar iščete, naj se odkrije,
kar si želite, naj se uresniči!

Viktor Navotnik, ravnatelj OŠ Grad

Novo leto je kot nebrušen diamant, ki ponuja veliko možnosti za rast. Vaš korak v novem letu naj bo zato trden in zanesljiv kot diamant! Vzemite si čas zanj, ga oblikujte po vaših željah in iz njega iztržite največ.

Vzemite si tudi čas zase, kajti to je ena najtežjih stvari v življenju in le malokomu to uspe.

Leto 2018 naj bo torej vaše ...

Naj bo uspešno, lahko tudi malo grešno, predvsem pa naj bo VULKASTIČNO!

Vam skupaj z Olijem želijo

Danijela Krpič, Tadeja Krauthaker, Anita Špilak Benko, Klement Kovač, Lidija Norčič, Andreja Ficko in Suzana Kolmanko

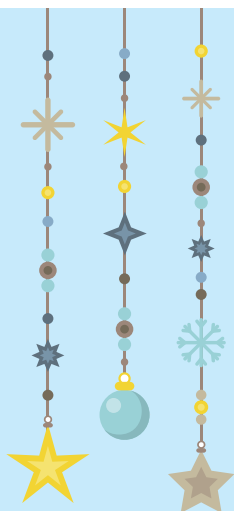

Spoštovane Goričanke in Goričanci,

obljuba dela dolg in to, kar smo napovedali v preteklem, bomo udeležili v prihajajočem letu. Skupaj z vami se veselimo novih dosežkov v našem skupnem okolju med gradom in Pörgo. V poletju vas bomo povabili k vadbi pod stoletnimi drevesi v grajskem parku, kjer načrtujemo po obsegu skromno in po vsebini zanimivo ureditev za vse generacije. V juniju bomo zaključili obnovitvena dela v grajski kapeli in vas vanjo na Andrejevo povabili k sveti maši. Skupaj z vami bomo v Krajinskem parku Goričko nadaljevali korake po poti proti cilju ohranjene narave v slikoviti kulturni krajini za zdravo življenje vseh, rastlin, živali in ljudi, tako, da bomo opuščnim travnikom vrnil nekdanj cvetoči blišč in dehteči vonj ter s tem raznoživost v projektih Gorička krajina in Life-naturaviva. Leto 2018 bo posebno tudi po tem, da se bomo spomnili leta 1208, ko je bilo posestvo Lyndwa prvič zapisano, ter bomo leto zaključili z otvoritvijo zgodovinske razstave, ki jo za nas pripravljajo slovenski in avstrijski zgodovinarji.

Vabim vas, da spremljate naše aktivnosti, se jih udeležujete in sledite ciljem Krajinskega parka v dobro vseh v naši skupni prihodnosti.

Stanislava Dešnik, direktorica Javnega zavoda Krajinski park Goričko

Dragi prijatelj, Božja previdnost nam podarja nove priložnosti, da bi vsaj malo polepšali naš svet. Današnji svet se kaže istočasno kot močnega in slabotnega, kot sposobnega napraviti to, kar je najboljšo in kar je najslabše, in odprta mu je pot ali v svobodo ali v suženjstvo, ali k napredku ali v zaostalost, ali v bratstvo ali v sovraštvo. Človeku poleg tega prihaja v zavest njegova dolžnost, da pravilno usmerja sile, ki jih je sam prebudil in ki ga lahko strejo ali pa mu služijo. Zato sam sebi zastavlja vprašanja. Neravnovesja, zaradi katerih trpi sedanji svet, so vsekakor povezana s tistim temeljnim neravnovesjem, ki ima svoje korenine v človekovem srcu. (Prim. CS 9,10)

Dragi prijatelj. Želim ti, da bi živel v ravnovesju. Težko je doseči duševno skladnost. Imej pogum. S pomočjo Boga in Cerkve najdi odgovore na človeška najgloblja vprašanja.

Marko Magdič, župnik Župnije Grad

Nek predavatelj je začel svoj seminar tako, da je v zrak iztegnil bankovec za 100 €. V predavalnici je bilo 200 ljudi, vprašal jih je, kdo bi želel teh 100 €. Roke so se začele dvigovati. Rekel je: „Bankovec bom dal nekomu, a naj najprej nekaj naredim.“ Bankovec je začel mečkati, nato je vprašal: „Kdo ga še hoče?“ Spet so se dvignile roke. „No, kaj pa če naredim tole?“ Vrgel ga je na tla in poteptal, ko ga je pobral je bil zmečkan in umazan.

„Kdo ga še želi?“ Spet so se dvignile roke. „Dragi prijatelji, osvojili ste pomembno lekcijo. Ne glede na to, kaj sem naredil z bankovcem, ste ga še vedno želeli, saj njegova vrednost ni padla, še vedno je vreden 100 €.“

Mnogokrat se nam v življenju zgodi, da, bodisi zaradi lastnih odločitev, bodisi zaradi okoliščin v katerih se znajdemo, pademo, nas pohodijo in poteptajo. Počutimo se nevedne, a ne glede na to, kaj se nam zgodi, ne izgubimo svoje vrednosti. Umazani ali čisti, zmečkani in zgubani, še vedno ste neprecenljivi tistim, ki vas imajo radi. Vrednost naših življenj ni pogojena s tem, kaj delamo ali koga poznamo, temveč s tem, kar smo! Vsi mi smo posebni in tega nikoli ne pozabimo.

Vsem želim v vseh pogledih prijazno leto 2018.

Simon Sever, evangeličanski duhovnik v Bodoncih

Obstaja čudovit, skrivnosten zakon narave, da tri reči, po katerih v življenju najbolj hrepenimo – srečo, svobodo in duševni mir – vedno pridobimo tako, da jih podarimo nekomu drugemu.

Spoštovane občanke in občani Občine Grad!

V letu 2018, ki je za vse nas še neznanka, želim vsem vam in vsem nam, da bi preogli toliko moči, poguma in modrosti, s pomočjo katerih nam bo uspelo podarjati eden drugemu ne le srečo, svobodo in duševni mir, ampak tudi vse ostale dobre vrednote, ki jih vse bolj pogrešamo. Naredimo to ne le zaradi drugih, ampak v prvi vrsti zase, pa bo leto 2018 nedvomno blagoslovljeno!

Simona Prosič Filip, evangeličanska duhovnica iz Gornjih Slaveč

»DANES VSI GLEDAJO, LE NEKATERI VIDIJO.«

Svet je ustvarjen za srečo človeštva. To je darilo. Dano, zares, za vedno, v celoti.

V tem stvarstvu nismo **gledalci**, ki vse ocenjujejo in le govorijo, kako je lepo ali grdo.

Tudi nismo le vedno in v vsem **nasprotniki** (opozicija) življenju v tem svetu, čeprav je res, da se moramo včasih organizirati in **se boriti** nasproti nespametnim, krivičnim zakonom, ki hočejo uničevati življenje, naravo, pravičnost v družbi ...

Tudi nismo hišniki, ki samo pri vratih opazujejo, gledajo, kaj se dogaja, kdo pride ali gre, to komentiramo, kritiziramo, **sami pa nič ne naredimo in se ne trudimo za sodelovanje, za ustvarjanje še boljšega.**

Mi moramo biti **aktivni delavci** na tem svetu.

Od nas je torej odvisno ali bo leto 2018 resnično blagoslovljeno. To bo le, če smo se pripravljene odpreti in približati drugim. Uporabimo priložnost novega začetka, ki se nam ponuja v dar. Ne razmišljajmo šablonsko in se ne ustavljajmo zgolj pri negativnem! Vprašajmo se, kaj je res pomembno.

Začnimo znova!

Stvarstvo nam namreč pošilja dar, sestavljen iz 365 dni ali iz 8.760 ur.

Možnost novega začetka.

Da se zavedamo, kako velik dar je eno leto, pokažemo z našim praznovanjem. Na silvestrovo si radi nazdravljamo in zaželimo predvsem zdravja, miru in sreče. Če tega ne bi imeli za dar, bi bile vse novoletne želje brez pomena.

Naj bo to leto res dobro! Vstopimo v novo leto polni upanja. Delajmo majhne stvari z veliko ljubezni, kajti življenje niso samo besede, ampak tudi dejanja.

Phil Bosmans je napisal: »**Sprejmi vsak dan kot dar, kot darilo in če je mogoče, kot praznik.** Zjutraj ne vstajaj prepozno. Poglej se v ogledalo, nasmehni se in si vošči dobro jutro, potem boš to lažje rekel tudi drugim. Če veš, iz kakšnih sestavin je »sonce«, si ga lahko pripraviš sam, tako kot vsakdanji obed. Vzemi veliko mero dobrote, dodaj dobršen curek potrpljenja, potrpljenja s seboj in z drugimi. Tudi na ščepec humorja ne pozabi, da boš lažje prebavil neuspehe. Primešaj še primerno količino veselja do dela, čez vse pa prelij širok nasmeh. **Tako ti bo vsak dan sijalo sonce.**«

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Želimo vam blagoslovljene božične praznike.

**V letu, ki prihaja, pa ulovite srečo, ki naj vam prinese
ljubezni, miru, zdravja in dobrega sodelovanja.**

Naj bo polno upanja in lepih misli.

Naj bo dobro leto 2018.

**Županja Občine Grad Cvetka Ficko
z občinskim svetom, občinsko upravo in režijskim obratom**

KOLEDAR PRIREDITEV V OBČINI GRAD V LETU 2018

DATUM IN KRAJ	NAZIV PRIREDITVE	ORGANIZATOR	INFORMACIJE
13. januar Telovadnica OŠ Grad	OBČINSKO TEKMOVANJE V NAMIZNEM TENISU	OŠ Grad	OŠ Grad, 02/551 88 10, 031/ 308 – 532, ravnatelj@o-grad.ms.mss.edus.si, www.osgrad.si
21. januar Grad, župnijska cerkev	EKUMENSKO MOLITVENO SREČANJE	Župnija Grad	Župnijski urad Grad, župnik Marko Magdič, 02/55 88 350, zupnija.grad@gmail.com, http://grad.zupnija.info/
7. februar Grad, kulturna dvorana	PRAZNOVANJE SLOVENSKEGA KULTURNEGA PRAZNIKA	OŠ Grad in Občina Grad	Občina Grad, Mihaela Žokš 02/ 551 88 90, info@obcina-grad.si
10. februar Kovačevci, gasilski dom	MAŠKARADA S POVORKO	PGD Kovačevci	PGD Kovačevci, Gjergjek Štefan, 041/818-501
13. februar Grad, Doživljajski park Vulkanija	PUSTOVANJE Z OLIJEM	ZUKD Grad	ZUKD Grad, 02/553 10 00, Danijela Krpič, 051/ 340 – 101, zukd@vulkanija.si, www.vulkanija.si
1. marec Grad, palacij gradu Grad	ODPRTJE RAZSTAVE SLIK LIFE ARTEMIS IN AKVARELOV GORIČKIH KRAJIN	JZ KP Goričko	JZ KPG, 02/551 88 60, 041/659-436 vodniki@goricko.info, www.park-goricko.org
17. marec Vidonci, športni center	SPOMLADANSKI NOGOMETNI TURNIR	ŠD Vidonci	ŠD Vidonci, Ervin Kuzmič 041/815-893 sdvidonci@gmail.com, www.sdvidonci.si
31. marec Grad, Doživljajski park Vulkanija	VELIKONOČNA DELAVNICA V VULKANIJI	ZUKD Grad	ZUKD Grad, 02/553 10 00, Danijela Krpič, 051/ 340 – 101, zukd@vulkanija.si, www.vulkanija.si
2. april Grad, župnijska cerkev	SREČANJE ZAKONCEV JUBILANTOV	Župnija Grad	Župnijski urad Grad, župnik Marko Magdič, 02/55 88 350, zupnija.grad@gmail.com, http://grad.zupnija.info/
5. april Grad, palacij gradu Grad	ODPRTJE RAZSTAVE KARIKATUR	JZ KP Goričko	JZ KPG, 02/551 88 60, 041/659-436 vodniki@goricko.info, www.park-goricko.org
15. april Kruplivnik, gasilski dom	POHOD PO KRUPLIVNIKU	DŽD Kruplivnik	Zlata Farič, 031/683-931
22. april Grad, Bunderlov križ	BLAGOSLOV KONJ	Župnija Grad	Župnijski urad Grad, župnik Marko Magdič, 02/55 88 350, zupnija.grad@gmail.com, http://grad.zupnija.info/
25. april Grad, Doživljajski park Vulkanija	ZAKLJUČEK PROJEKTA »PO OLIJEVI VULKANSKI POKRAJINI«	ZUKD Grad	ZUKD Grad, 02/553 10 00, Danijela Krpič, 051/ 340 – 101, zukd@vulkanija.si, www.vulkanija.si
29. april Grad, ob župnijski cerkvi	BLAGOSLOV TRAKTORJEV	Župnija Grad	Župnijski urad Grad, župnik Marko Magdič, 02/55 88 350, zupnija.grad@gmail.com, http://grad.zupnija.info/
1. maj Grad, Marofska kapela	ZAČETEK ŠMARNIC	Župnija Grad	Župnijski urad Grad, župnik Marko Magdič, 02/55 88 350, zupnija.grad@gmail.com, http://grad.zupnija.info/
6. maj Kovačevci z okolico	POHOD PO KOVAČEVCIH	ŠD Kovačevci	Robert Šlemer, 031/570-810 slemer.robi@siol.net
19. maj Prosenjakovci-Središče-Magyarszombatfa-Prosenjakovci	POHOD TRIDEŽELNEGA PARKA GORIČKO-RAAB-ÖRSÉG	JZ KP Goričko	JZ KPG, 02/551 88 60, 041/659-436 vodniki@goricko.info, www.park-goricko.org
20. maj Dolnji Slaveči, gasilski dom	BINKOŠTNI POHOD	ŠRD Dolnji Slaveči	ŠRD Dolnji Slaveči, Slavica Potočnik, 041/729-469, slavicapotocnik11@gmail.com
20. maj Grad, župnijska cerkev	PRVO SV. OBHAJLO	Župnija Grad	Župnijski urad Grad, župnik Marko Magdič, 02/55 88 350, zupnija.grad@gmail.com, http://grad.zupnija.info/
24. maj Grad, Viteška dvorana	DAN EVROPSKIH PARKOV	JZ KP Goričko	JZ KPG, 02/551 88 60, 041/659-436 vodniki@goricko.info, www.park-goricko.org
26. maj Motovilci, športno igrišče pri gasilskem domu	5. TEKMOVANJE V KUHANJU MOTOVILSKEGA BOGRAČA	DŠKT LUKAJ Motovilci	DŠKJ Lukaj Motovilci, Andrej Čerpnjak, 070/742-663, cerpnjak.andrej@gmail.com
26. maj Doživljajski park Vulkanija, po naselju Grad	POHOD PO OLIJEVI VULKANSKI POTI	ZUKD Grad	ZUKD Grad, 02/553 10 00, Danijela Krpič, 051/ 340 – 101, zukd@vulkanija.si, www.vulkanija.si
31. maj Grad, župnijska cerkev	PRAZNIK SVETEGA REŠNJEGA TELESA IN KRVI	Župnija Grad	Župnijski urad Grad, župnik Marko Magdič, 02/55 88 350, zupnija.grad@gmail.com, http://grad.zupnija.info/
2. junij Dolnji Slaveči, gasilski dom	OBČINSKO GASILSKO TEKMOVANJE	PGD Dolnji Slaveči in GZ Grad	PGD Dolnji Slaveči, Andrej Grah, 041/354 - 930
8. junij Grad, Osnovna šola	DAN ODPRTIH VRAT OŠ GRAD	OŠ Grad	OŠ Grad, 02/551 88 10, 031/ 308 – 532, ravnatelj@o-grad.ms.mss.edus.si, www.osgrad.si
8. junij Grad, arkade gradu Grad	RAZSTAVA 10. FOTOGRAFSKEGA NATEČAJA GORIČKO 2018	JZ KP Goričko	JZ KPG, 02/551 88 60, 041/659-436 vodniki@goricko.info, www.park-goricko.org
10. junij Motovilci, kapela	PROŠČENJE NA ČAST SRCU JEZUSOVEMU	Župnija Grad	Župnijski urad Grad, župnik Marko Magdič, 02/55 88 350, zupnija.grad@gmail.com, http://grad.zupnija.info/
16. junij Kovačevci, gasilski dom	40 LETNICA PGD KOVAČEVCI	PGD Kovačevci	PGD Kovačevci, Štefan Gjergjek 041/818 – 501
17. junij Vidonci, Vukova kapela	PROŠČENJE SV. ANTONA	Župnija Grad	Župnijski urad Grad, župnik Marko Magdič, 02/55 88 350, zupnija.grad@gmail.com, http://grad.zupnija.info/
24. junij Grad, kulturna dvorana	PROSLAVA OB DNEVU DRŽAVNOSTI	Občina Grad in OŠ Grad	Občina Grad, Mihaela Žokš 02/ 551 88 90, info@obcina-grad.si

KOLENDAR PRIREDITEV V OBČINI GRAD V LETU 2018

DATUM IN KRAJ	NAZIV PRIREDITVE	ORGANIZATOR	INFORMACIJE
25. junij Vidonci, športni center	POHOD PO VIDONCIH	ŠD Vidonci	ŠD Vidonci, Ervin Kuzmič 041/815-893 sdvidonci@gmail.com, www.sdvidonci.si
28. junij Grad, grad Grad	OTVORITEV OBNOVLJENE GRAJSKE KAPELE, OTVORITEV MEDNARODNEGA FOTONATEČAJA, OTVORITEV ZELENEGA PARKA	JZ KP Goričko	JZ KPG, 02/551 88 60, 041/659-436 vodniki@goricko.info, www.park-goricko.org
7. julij Motovilci, športno igrišče	NOČNO GASILSKO TEKMOVANJE	PGD Motovilci	PGD Motovilci, Daniel Makari, 041/330-976 natasamakari@gmail.com
8. julij Vadarci, Žilavcova kapela	PROŠČENJE	Župnija Grad	Župnijski urad Grad, župnik Marko Magdič, 02/55 88 350, zupnija.grad@gmail.com, http://grad.zupnija.info/
15. julij Kovačevci, nogometno igrišče	OBČINSKI NOGOMETNI TURNIR	ŠD Kovačevci	Robert Šlemer, 031/570-810 slemer.robi@siol.net
22. julij Kovačevci, nogometno igrišče	OBLETNICA DRUŠTVA - 15 LET	ŠD Kovačevci	Robert Šlemer, 031/570-810 slemer.robi@siol.net
29. julij Radovci, športni center	OBČINSKE VAŠKE IGRE	ŠD Radovci	Bojan Car, 031/363-836
5. avgust Radovci, športni center	SLAVNOSTNA SEJA OB 18. OBČINSKEM PRAZNIKU	Občina Grad	Občina Grad, Mihaela Žokš 02/ 551 88 90, info@obcina-grad.si
11. avgust Grad, športno igrišče	VESELICA	NK Grad	NK Grad, Ernest Mešič, 041/907-470, nkgrad123@gmail.com
12. avgust Grad, župnijska cerkev	ZAČETEK TRIDNEVNICE OB VEL'KI MEŠI	Župnija Grad	Župnijski urad Grad, župnik Marko Magdič, 02/55 88 350, zupnija.grad@gmail.com, http://grad.zupnija.info/
15. avgust Grad, Pörga	KRAMARSKI SEJEM OB VELKI MEŠI	ZUKD Grad	ZUKD Grad, 02/553 10 00, Danijela Krpič, 051/ 340 – 101, info@vulkanija.si, www.vulkanija.si
15. avgust Grad, župnijska cerkev	VELKA MEŠA – Marijino vnebovzetje; PROŠČENJE	Župnija Grad	Župnijski urad Grad, župnik Marko Magdič, 02/55 88 350, zupnija.grad@gmail.com, http://grad.zupnija.info/
18. avgust Vidonci, športno igrišče	MEDNARODNI NOGOMETNI TURNIR	ŠD Vidonci	ŠD Vidonci, Ervin Kuzmič 041/815-893 sdvidonci@gmail.com, www.sdvidonci.si
19. avgust Grad, župnijska cerkev	ROMARSKO SREČANJE ZA BOLNE IN OSTARELE	Župnija Grad	Župnijski urad Grad, župnik Marko Magdič 02/55 88 350, zupnija.grad@gmail.com, http://grad.zupnija.info/
1. september Grad, Doživljajski park Vulkanija	Z OLIJEM NAZAJ V ŠOLO	ZUKD Grad	ZUKD Grad, 02/553 10 00, Danijela Krpič, 051/ 340-101, zukd@vulkanija.si, www.vulkanija.si
1. september Goričko-Raab-Őrség	KOLESARSKI MARATON TRIDEŽELNEGA PARKA GORIČKO-RAAB-ŐRSÉG IN 7. KOLESARSKI BREVET GORIČKO-RAAB- ŐRSÉG	JZ KP Goričko	JZ KPG, 02/551 88 60, 041/659-436 vodniki@goricko.info, www.park-goricko.org
4. september Grad, grad Grad	RAZSTAVA LIKOVNE KOLONIJE – GRAD NA GORIČKEM JSKD	JZ KP Goričko	JZ KPG, 02/551 88 60, 041/659-436 vodniki@goricko.info, www.park-goricko.org
9. september Radovci, turistična pisarna	POHOD PO GRAŠČAKOVI POTI	»SKOURIŠ«	»Skouriš«, Daniel Huber, 031/833-490 huber.daniel77@gmail.com, www.skouris.si
16. september Motovilci z okolico	17. TRADICIONALNI POHOD PO MOTOVILCIH	»PEŠKI« DRS Motovilci	»Peški« DRS Motovilci, Gabrijela Frumen, 041/346 - 664
23. september Grad, gasilski dom	SREČANJE STAREJŠIH OBČANOV	OBČINA GRAD	Občina Grad, Mihaela Žokš 02/ 551 88 90, info@obcina-grad.si
29. september Grad, Doživljajski park Vulkanija	DEKD V VULKANIJI	ZUKD Grad	ZUKD Grad, 02/553 10 00, Danijela Krpič, 051/ 340 – 101, zukd@vulkanija.si, www.vulkanija.si
30. september Grad, grad Grad	DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE NA GRADU GRAD	JZ KP Goričko	JZ KPG, 02/551 88 60, 041/659-436 vodniki@goricko.info, www.park-goricko.org
13. oktober Grad, grajski prostori	2. MEDNARODNI GRAJSKI IN 13. JESENSKI BAZAR	JZ KP Goričko	JZ KPG, 02/551 88 60, 041/659-436 vodniki@goricko.info, www.park-goricko.org
27. oktober Grad, kulturna dvorana	MACHO IN MEJKI SHOW, vol. 5	Kulturno društvo MIM	Kulturno društvo MIM, Boštjan Sinic, 041/ 976 - 517
30. november Grad, osnovna šola	BOŽIČNI BAZAR	OŠ Grad	OŠ Grad, 02/551 88 10, 031/ 308 – 532, ravnatelj@o-grad.ms.mss.edus.si, www.osgrad.si
1. december Grad, grajsko dvorišče in kapela	ANDREJEV SEJEM	JZ KP Goričko	JZ KPG, 02/551 88 60, 041/659-436 vodniki@goricko.info, www.park-goricko.org
8. december Grad, telovadnica OŠ Grad	MIKLAVŽEV TURNIR V NOGOMETU	OŠ Grad	OŠ Grad, 02/551 88 10, 031/ 308 – 532, ravnatelj@o-grad.ms.mss.edus.si, www.osgrad.si
8. december Grad, kulturna dvorana	PRIHOD SV. MIKLAVŽA IN BAZAR VRTCA	OŠ Grad – Vrtec Občina Grad	OŠ Grad, 02 551 88 18, Klavdija Gomboc, 051/331 460, klavdija.gomboc1@guest.arnes.si Občina Grad, Mihaela Žokš 02/ 551 88 90, info@obcina-grad.si
15. december Grad, Doživljajski park Vulkanija	OLIJEV BOŽIČNI SEJEM	ZUKD Grad	ZUKD Grad, 02/553 10 00, Danijela Krpič, 051/ 340 – 101, zukd@vulkanija.si, www.vulkanija.si
19. december Grad, kulturna dvorana	DAN SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI Z BOŽIČNO-NOVOLETNIMI RAZMIŠLJANJI	OŠ Grad, Občina Grad	OŠ Grad, Marija Štesl, 031/796 – 339 Občina Grad, Mihaela Žokš, 02/ 551 88 90 info@obcina-grad.si